

PLA LOCAL DE SALUT 2025-2028 de Santa Margarida i els Monjos

Crèdits

Pla local de salut de Santa Margarida i els Monjos

Direcció

Neus Hernández, Regidoria de Salut Pública de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos

Ascensión Casado, Direcció de l'EAP Penedès Rural Oest

Finançament

Servei de Salut Pública de la Diputació de Barcelona

Redacció, anàlisi, treball de camp i disseny gràfic

Sarai Samper Sierra

Raquel Moreno Moreno

D-CAS (Col·lectiu d'Analistes Socials)

Icones

The noun project

Powered template

Fotografies

Web i xarxes de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos

Desembre de 2024

Agraïments

El coneixement i les propostes que conformen aquest document són fruit de la participació de les més de 230 persones que han respost a les enquestes i entrevistes realitzades en el marc de l'estudi de diagnosi i que han participat en els grups de treball per decidir i validar una proposta d'acció en salut per als propers anys.

Volem començar expressant el nostre agraïment a totes aquestes persones que, amb generositat, han dedicat una part del seu temps a compartir dades, experiències i reflexions, fent possible crear un coneixement i una proposta col·lectiva.

El procés d'elaboració del Pla ha estat guiat per un grup motor co-liderat per la regidoria de Salut Pública de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos i la direcció de l'EAP Penedès Rural Oest.

Índex

	05 Abreviatures		68 Suport social i participació comunitària
	07 Presentació		74 Atenció sanitària
	10 Perfil local de salut		92 Estat i autopercepció de salut
	11 Context sociodemogràfic		121 Infografies resum de perfil de salut
	27 Entorn urbà i ambiental		117 Pla d'acció en salut
	49 Estils de vida		138 Nota metodològica

Abreviatures

ABS	Àrea Bàsica de Salut
ANICOM	Registre general d'animals de companyia
AQUAS	Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya
AFA	Associació de famílies d'alumnes
APiC	Atenció primària i comunitària
APPCC	Autocontrol de punts crítics
ASPC	Agència de Salut Pública de Catalunya
ASSIR	Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva
ATC	Anatomical Therapeutic Chemical classification System
CASD	Centre d'Atenció i Seguiment de Drogodependències
CAP	Centre d'Atenció Primària
CDIAP	Centre de Detecció i Atenció Precoç
CER	Captura, Esterilització i Retorn
CIM	Classificació Internacional de Malalties
CMA	Cirurgia Major Ambulatòria
CSMA	Centres de Salut Mental per a Adults
CSMIJ	Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil
CVO	Compostos Volàtils Orgànics
EAP	Equip d'Atenció Primària
ECID	Equip Clínic d'Intervenció a Domicili
ESCA	Enquesta de Salut de Catalunya
ESO	Educació Secundària Obligatoria

ETAP	Equip Territorial d'Atenció Pediàtrica
IDESCAT	Institut d'Estadística de Catalunya
INE	Institut Nacional d'Estadística
ICQA	Índex de qualitat de l'aire
ICS	Institut Català de la Salut
IMC	Índex de Massa Corporal
IQF	Índex de qualitat de la prescripció farmacèutica
ITS	Infeccions de transmissió sexual
IVSO	Índex de Vulnerabilitat Social
OAC	Oficina d'Atenció al Ciutadà
OMS	Organització Mundial de la Salut
PASCE	Programa d'atenció a l'alumnat amb necessitats especials de salut als centres educatius ordinaris
PCP	Programa de col·laboració entre salut mental i addiccions i l'atenció primària i comunitària
PEITAPIC	Pla d'Enfortiment i Transformació de l'Atenció Primària i Comunitària
PLS	Pla Local de Salut
SAD	Servei d'Atenció a Domicili
SIS	Servei d'Intervenció Socioeducativa
SIAJ	Servei d'Informació i Atenció Juvenil
SITMUN	Sistema d'Informació Territorial Municipal
SO₂	Diòxid de sofre
SPD	Sistema personalitzat de dosificació
TCA	Trastorn de Conductes Alimentàries
TDAH	Trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat
TEA	Trastorn d'Espectre Autista
TIC	Tecnologies de la Informació i la Comunicació
VIH	Virus de la immunodeficiència humana

Presentació

La creació d'un entorn saludable comença amb la consciència que la salut no és només una qüestió personal, sinó una responsabilitat compartida.

El concepte de salut ha evolucionat al llarg del temps. Tradicionalment s'ha considerat que la salut és l'absència de malaltia. Aquest és un concepte encara vigent en l'ús quotidià.

Tanmateix, l'any 1948, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va ampliar aquesta definició per abastar no només la falta d'afeccions sinó també el "complet" benestar físic, mental i social.

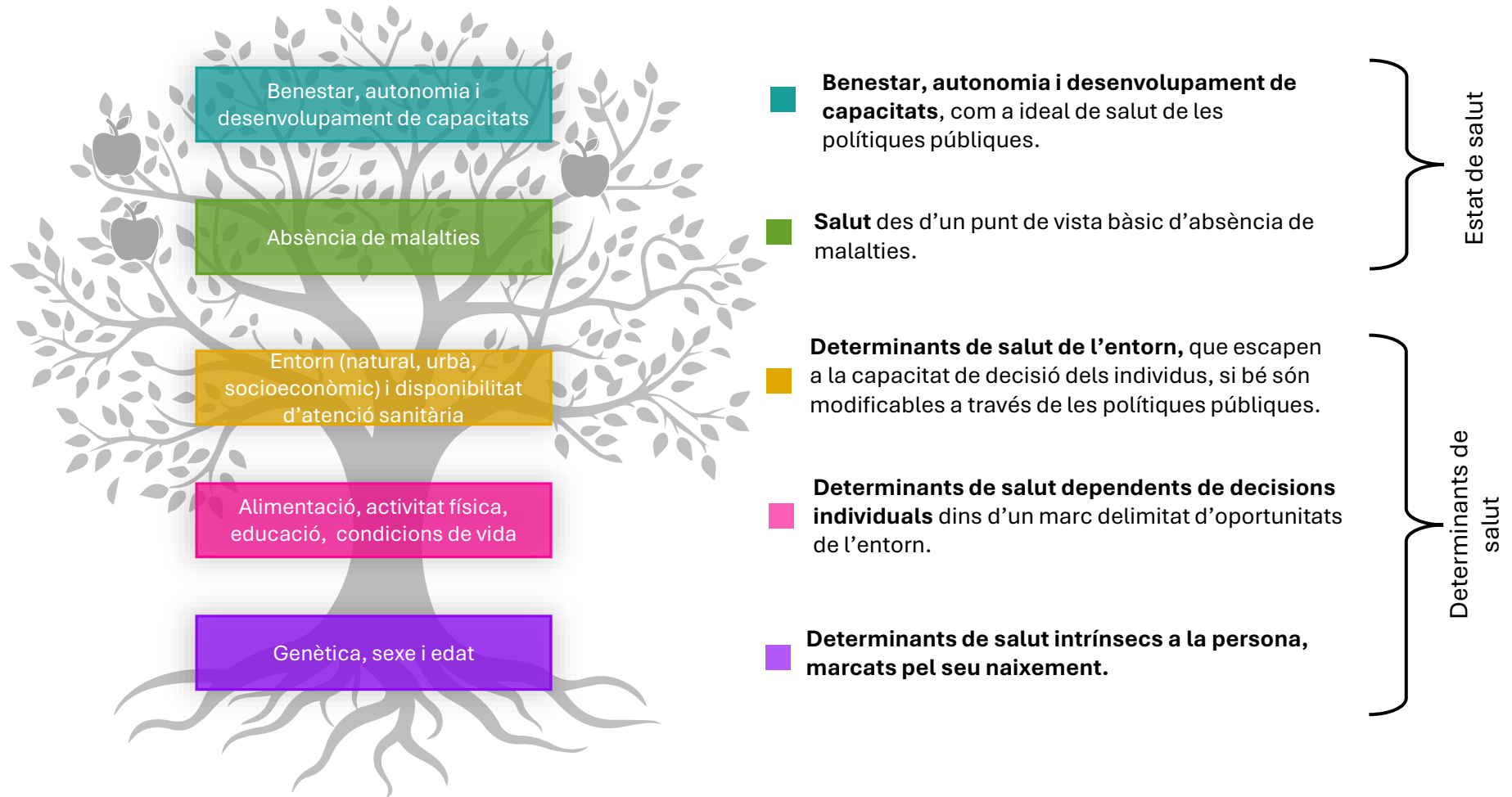
Els diccionaris oficials ofereixen una definició també útil, segons la qual la salut és "**l'estat en què l'organisme, lliure de malalties, exerceix normalment totes les seves funcions**", aprofitant les seves capacitats vitals.

El nou enfocament de la salut comporta un canvi d'orientació de les polítiques de salut públiques, encarregades de fomentar el màxim nivell de salut de les persones en els contextos urbans on viuen: Ja no es tracta únicament d'erradicar malalties per mitjà de la medicina (enfoc biomèdic) sinó que es requereix d'un abordatge holístic que contempli la multitud de factors de l'entorn que influeixen en el benestar i el desenvolupament del potencial humà (enfoc biosocial).

Des d'aquesta visió integral, sorgeix l'estudi dels **determinants de la salut o salutogènesi**, que se centra en els predictors del benestar individual i col·lectiu i busca comprendre les disparitats en la salut associades a factors socials.

Hi ha una evidència científica robusta que indica que l'estat de salut es veu afectat per una sèrie de factors interconnectats:

- **factors intrínsecs** a la persona com la genètica, el sexe i l'edat, els quals venen marcats des del naixement;
- **factors personals determinats per decisions individuals, si bé aquestes es produeixen dins d'un marc delimitat d'oportunitats**, com l'alimentació, l'activitat física, l'educació, la situació laboral i d'habitatge;
- **factors externs de l'entorn** com la qualitat del medi ambient natural, urbà, la situació socioeconòmica i la disponibilitat de serveis sanitaris. Són factors que escapen a la capacitat d'influència directa dels individus i si bé són modificables per les polítiques públiques.

Aquest paradigma ampliat de la salut aporta un enfocament col·lectiu sobre la salut, doncs ja no s'explica només per factors individuals sinó també per factors col·lectius compartits.

Conèixer com aquests factors afecten a la salut obre la possibilitat d'actuar sobre ells amb l'objectiu de crear contextos, condicions i estils de vida més saludables, és a dir, més beneficiosos per a la salut i benestar de tothom.

Davant d'aquest escenari, **es revela com a imprescindible el paper actiu dels ajuntaments en la promoció de la salut local, tenint en compte aquest valor en totes les seves polítiques** (d'urbanisme, medi ambient, educació, esport, serveis socials, entre d'altres, a més de salut pública).

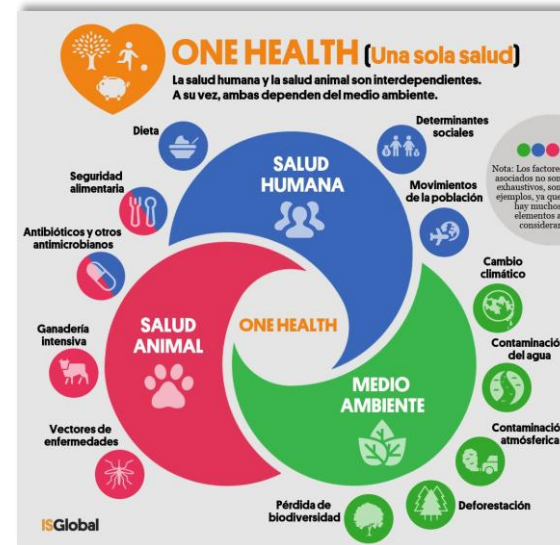
Aquesta tasca han de desenvolupar-la de la mà dels Equips d'Atenció Primària (EAP) dels serveis sanitaris, que són els agents del sistema sanitari de Catalunya més propers a la ciutadania. La funció dels EAP engloba l'assistència mèdica de primer nivell i la promoció de la salut comunitària.

Sota aquestes premisses, l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, amb finançament de Diputació de Barcelona, ha posat les bases per fer un Pla Local de Salut, entès com una estratègia de salut inclusiva i intersectorial, que aplegui

diverses polítiques i línies de cooperació amb l'objectiu de construir un marc de vida saludable per a tots els seus habitants.

El Pla adopta també l'enfoc de “**una sola salut**”. Aquest enfoc posa de relleu que la salut de les persones, dels animals i dels ecosistemes naturals estan estretament relacionades i cal tenir-ne cura simultàniament de totes elles. Per això, l'estudi de la salut humana es posa en relació amb el seu context medi ambiental i de convivència amb altres animals.

Concepte d'una sola salut

Font: ISGlobal

Fase diagnosi. Perfil local de salut de **Santa Margarida i els Monjos**

Aquest apartat exposa les dades i valoracions recollides sobre la salut a Santa Margarida i els Monjos. S'hi exploren els diferents determinants socials i ambientals de la salut, es descriu l'estat de salut de la població i les desigualtats socials que la travessen:

1. Demografia
2. Entorn urbà i ambiental
3. Estils de vida
4. Suport comunitari i participació
5. Atenció sanitària
6. Autopercepció de salut de la població i prevalences clíniques diagnosticades pels serveis sanitaris.

La fase de diagnosi ha permès identificar prioritats de millora i consensuar un pla de treball en salut per al període 2025-2028, que conforma el Pla Local de Salut que s'explica al següent apartat d'aquest document.

1. Context sociodemogràfic

Els canvis demogràfics són el motor fonamental dels canvis socials. A mesura que canvien la composició, la mida i l'estructura de la població, també canvien les necessitats, les demandes i les dinàmiques de la societat.

1.1. Els determinants sociodemogràfics de la salut

L'estat de salut té una correlació directa amb l'edat i també amb el nivell d'ingressos i educatiu de la població.

L'edat

A mesura que les persones envelleixen, es produeixen canvis naturals que augmenten la susceptibilitat a malalties cròniques: disminució de la funció dels òrgans, la reducció de la massa muscular, la pèrdua de densitat òssia i el debilitament del sistema cardiovascular i immunològic.

A més, amb l'edat, s'acumulen els efectes de l'exposició a factors ambientals que també afecten la salut.

L'envelliment també està associat a pèrdues significatives d'éssers estimats i de capacitats que poden afectar la salut mental.

Un altre factor de risc associat a la vellesa és la recuperació més lenta de les malalties i

lesions, i el major risc de complicacions durant el procés.

Ingressos

La situació econòmica és també un fort determinant de la salut de les persones:

Els ingressos influeixen en la capacitat d'adquirir aliments nutritius i saludables. A més, les persones amb més ingressos solen tenir millors opcions de viure en entorns saludables. Els ingressos determinen el tipus d'habitatge i el barri on una persona pot viure. Els ingressos també permeten accedir a una major diversitat d'opcions de lleure.

La inseguretats econòmica pot generar estrès, ansietat i depressió. En canvi, la seguretats financera pot proporcionar una sensació de control i benestar.

La situació econòmica condiciona les oportunitats educatives, que són, també, un

determinant de salut.

Educació

Una major educació pot conduir a una millor comprensió dels temes de salut, una major consciència sobre les pràctiques de vida saludable i una millor capacitat per prendre decisions informades.

L'educació sol comportar millors oportunitats laborals, que poden oferir un ambient de treball més segur, ingressos més alts i més control sobre les condicions de treball.

La educació pot facilitar la participació i l'ampliació de les xarxes socials que proporcionen suport i fomenten comportaments saludables.

1.2. Dades del context demogràfic, econòmic i educatiu de Santa Margarida i els Monjos

Aquesta secció compila les dades i indicadors oficials i públics que proporcionen una primera informació sobre la realitat demogràfica econòmica i educativa de la població de Santa Margarida i els Monjos. Com a complement a les dades, s'ofereixen claus interpretatives que ressalten factors a considerar per al desenvolupament d'una política de salut local eficaç.

El gràfic mostra l'evolució de la població de Santa Margarida i els Monjos entre els anys 1999 i 2023. Es pot observar un alt creixement des de l'any 1999, quan la població era de 4.088 habitants, fins a arribar a 6.989 habitants l'any 2009. Van ser anys de gran creixement per la construcció de nous habitatges.

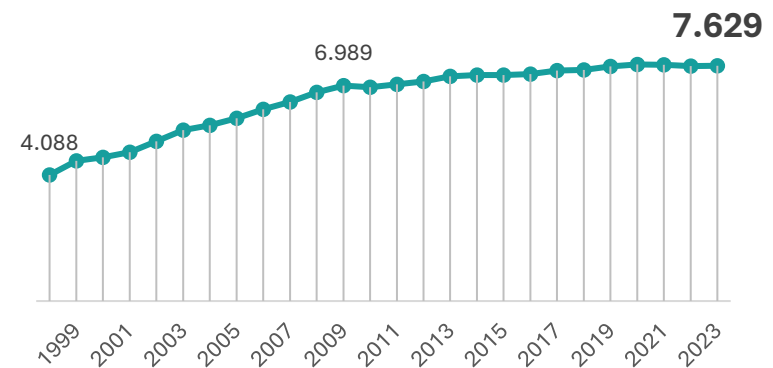
A partir d'aquí, i coincidint amb l'aturada de la construcció, la tendència de creixement es modera, mantenint-se estable amb un lleuger augment, fins a arribar a 7.629 habitants l'any 2023.

Tot i la ralentització del creixement a partir de 2009, s'ha aconseguit mantenir una tendència ascendent que suggereix una consolidació demogràfica i una possible millora de la qualitat de vida al municipi, gràcies a factors com la millora de les infraestructures, l'atractiu residencial o l'increment de serveis disponibles al municipi.

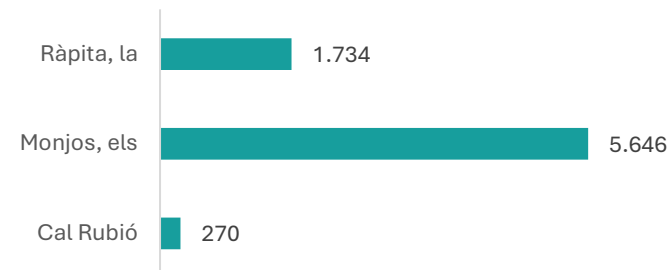
L'Idescat estima que un 96,6% de la població empadronada de Santa Margarida i els Monjos hi resideix a temps complet anual i només un 3,4 % seria població absent la major part de l'any.

La població es reparteix entre el nucli dels Monjos, la Ràpita i Cal Rubió (aquest darrer amb només 270 habitants).

Evolució de la població de Santa Margarida i els Monjos 2000-2023

Població segons nuclis, any 2023

Font: IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

Demografia

A 2023, la distribució de la població per sexe és paritària tot i que les dones predominen a les franges d'edat superior per la seva major esperança de vida.

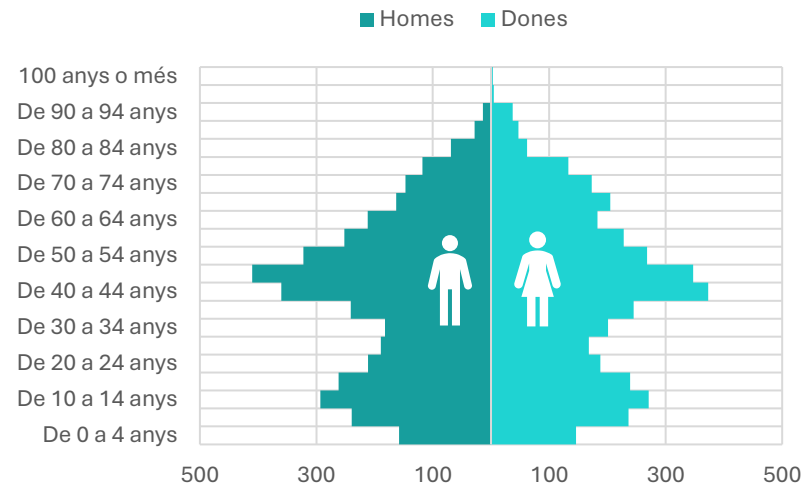
L'evolució de l'estructura d'edats de Santa Margarida i els Monjos tendeix, com a totes les societats d'Europa occidental, a l'envelliment, si bé aquest procés està en fases menys avançades a Santa Margarida i els Monjos pel gran creixement poblacional que va tenir lloc entre 2000 i 2009 i que va aportar població en edat jove.

A 2023, el gran gruix de població se situa entre els 40 i 49 anys i les capes de població majors de 60 anys tenen encara un pes reduït. Destaca, així mateix, un gran nombre d'adolescents i infants entre els 5 i 19 anys, fruit de les famílies novingudes la primera dècada del mil·lenni.

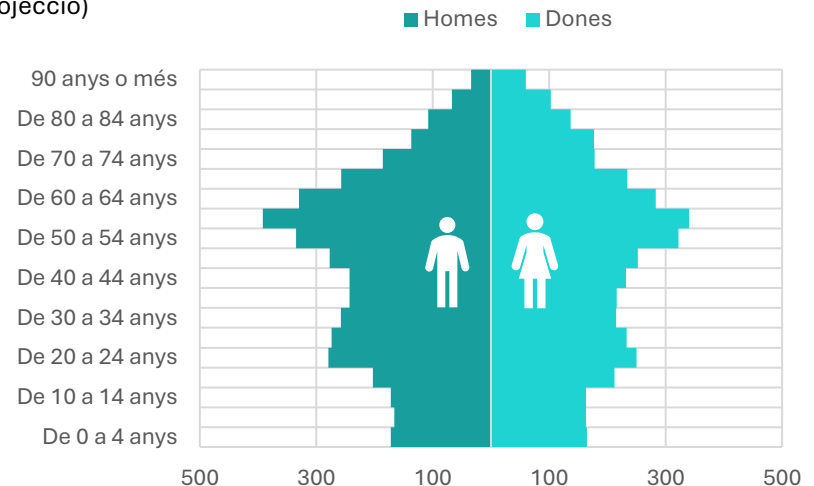
D'aquí a 2034, la projecció demogràfica elaborada per l'IDESCAT preveu una concentració de població entre els 50-64 anys. La següent dècada – entre 2034 i 2044- es caracteritzarà per la concentració del grup generacional més nombrós en les edats entre 65-75 anys.

Aquesta evolució fa previsible un augment de la demanda d'atenció sanitària i a la dependència, que recaurà especialment en els serveis sanitaris i socials. Per tant, **en els propers deu anys, és clau que Santa Margarida i els Monjos es prepari per desenvolupar una bona xarxa de serveis d'atenció i a la població gran.**

Piràmide d'edat i sexe de la població de Santa Margarida i els Monjos a 2023

Piràmide d'edat i sexe de la població de Santa Margarida i els Monjos a 2034 (projecció)

Font: IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

Demografia

Els indicadors de la taula mostren de forma comparada amb la comarca i la província de Barcelona la situació demogràfica de Santa Margarida i els Monjos.

Observem que Santa Margarida i els Monjos té una edat mitjana de la població més jove (40,7) i una població menor de 16 anys més nombrosa. La població major de 64 anys representa el 15,8% de la població, per sota de la comarca i de la província.

Si bé l'estructura d'edats actual de Santa Margarida i els Monjos és més jove que a la comarca i la província, els seus indicadors de natalitat actual i, sobre tot, de natalitat potencial els propers anys són baixos, augurant un declivi dels naixements a curt i mig termini. Els naixements podrien remuntar a partir del 2035, quan les generacions actualment entre els 10-20 anys – bastant nombroses a Santa Margarida i els Monjos - prenguin el relleu de la natalitat.

*Càlcul dels indicadors demogràfics:

- **Edat mitjana:** mitjana aritmètica de les edats dels individus que componen una població
- **% Població menor de 16 anys:** percentatge de joves respecte el total de la població
- **% Població major de 64 anys:** percentatge de persones de 65 o més respecte el total de la població
- **Taxa bruta de natalitat:** relació entre el nombre de nascuts vius registrats durant un any sobre la població mitjana. S'expressa en tant per mil.
- **Taxa bruta de mortalitat:** Relació entre el nombre de defuncions registrades durant un any sobre la població mitjana. S'expressa en tant per mil.
- **Índex de potencialitat:** relació entre les dones d'entre 20-34 anys i les dones d'entre 35-49 anys). S'expressa en tant per cent i estima la capacitat de natalitat de la població.
- **Índex d'envelliment:** relació entre les persones majors de 65 anys i les persones menors de 15. S'expressa en percentatge.
- **Índex de sobrenvelliment:** relació entre les persones de més de 85 anys i les persones majors de 65. S'expressa en percentatge.

Indicadors* (2023)	Edat mitjana de la població (2023)	% Població menor de 16 (2023)	% Població major de 64 (2023)	Taxa bruta de natalitat (2021)	Taxa bruta de mortalitat (2021)	Índex de potencialitat (2023)	Índex d'envelliment (2023)	Índex de sobrenvelliment (2023)
Santa Margarida i els Monjos	40,7	18,98%	15,79%	7,61	7,35	57,72	83,22	12,02
Alt Penedès	42,7	16,89%	18,19%	7,56	8,74	65,69	107,71	15,9
Província Barcelona	43,4	15,00%	19,38%	7,38	8,80	75,13	129,21	16,85

Font: IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

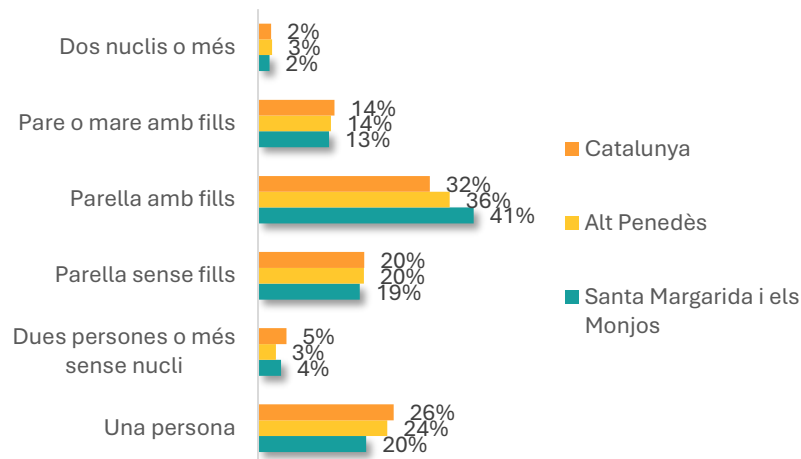
Demografia

Santa Margarida i els Monjos destaca per l'alt volum de persones que viuen en nuclis formats per parelles amb fills menors de 25 anys. Aquesta estructura es correspon amb una piràmide d'edats concentrada en persones de mitjana edat i infants i adolescents.

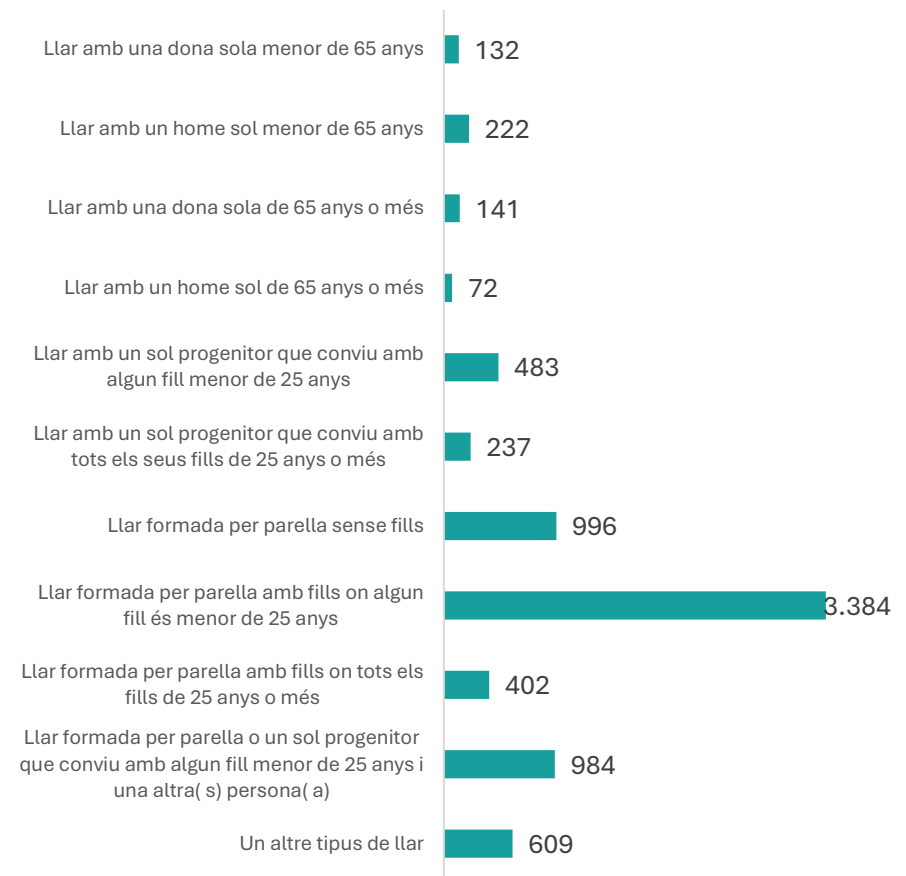
Les llars unipersonals a Santa Margarida i els Monjos són menys freqüents que a la resta de la comarca i de Catalunya: en un 20% dels habitatges hi viu una sola persona. Aquestes persones representen un 7% de la població total.

La majoria de persones que viuen soles són menors de 65 anys (més homes que dones) però **hi ha 141 dones i 72 homes de més de 65 anys que viuen sols** (segons Cens 2021). Aquest és un grup de població d'especial importància pel major risc de desemparament en cas de malaltia o dependència.

Tipologia de les llars a Santa Margarida i els Monjos. Comparativa, 2021

Distribució de la població de Santa Margarida i els Monjos per tipus de llar on viuen, 2021

Font: Censo de Población y vivienda 2021 (INE)

Demografia

En els darrers deu anys, la natalitat a Santa Margarida i els Monjos ha experimentat una forta baixada. El promig anual de naixements se situa entorns els 55, mentre que en la primera dècada del 2.000 s'havia situat pròxim als 100.

L'evolució de les defuncions a Santa Margarida i els Monjos s'han mantingut més estables, amb un promig actual d'entorn a les 50 defuncions anuals, si bé es detecta una lenta però progressiva tendència a l'alça.

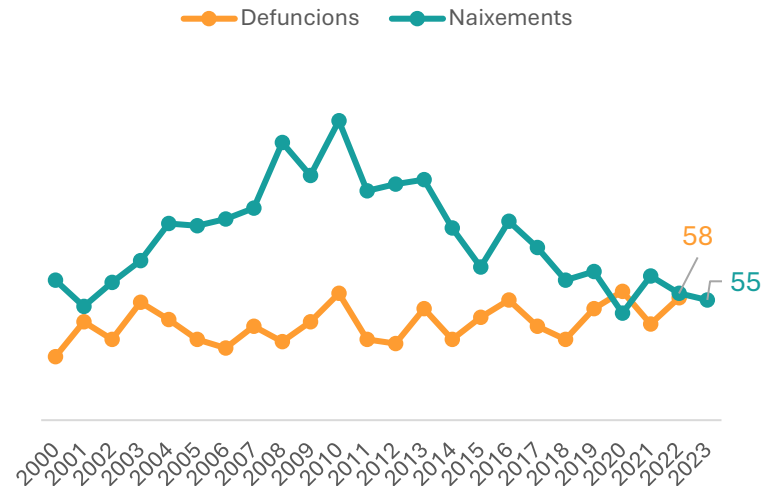
La baixada de la natalitat i el lent augment de la mortalitat dona com a resultat un creixement natural actualment negatiu de la població.

El creixement poblacional actual de Santa Margarida i els Monjos s'explica per l'aportació de les migracions, especialment des de l'estranger.

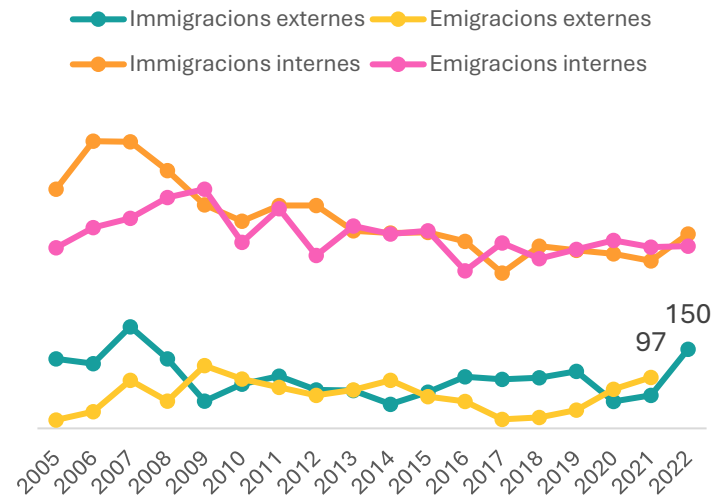
Les migracions internes (altes i baixes per canvis de residència entre persones ja residents a Espanya) es manté en nivells decreixents entorn els 300 casos d'entrada i sortida anuals i amb un balanç tendent a zero o inclús negatiu.

Les migracions procedents de l'estranger han repuntat des de l'any 2016. Actualment, l'entrada de població procedent de l'estranger és més elevada que les sortides cap a l'estranger, creant un saldo positiu que contribueix a l'augment de població total.

Moviment natural de la població a Santa Margarida i els Monjos. 2000-2023

Moviment migratori de la població a Santa Margarida i els Monjos. 2000-2022

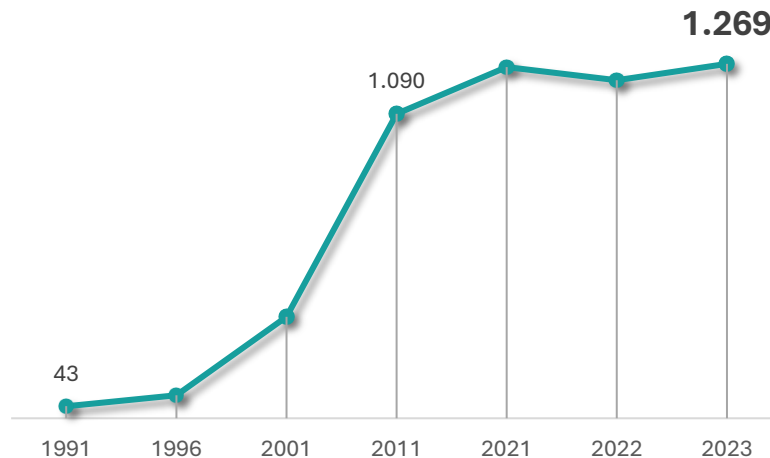
Font: IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

Demografia

En total, l'any 2023 hi ha 1.269 persones nascudes a l'estranger empadronades a Santa Margarida i els Monjos, que representen un 16% de la població. El total de persones amb nacionalitat estrangera és una mica inferior (13%, 963 persones) ja que algunes persones nascudes a l'estranger disposen de nacionalitat espanyola. El percentatge d'estrangeria és superior al de la comarca però inferior al del conjunt de Catalunya.

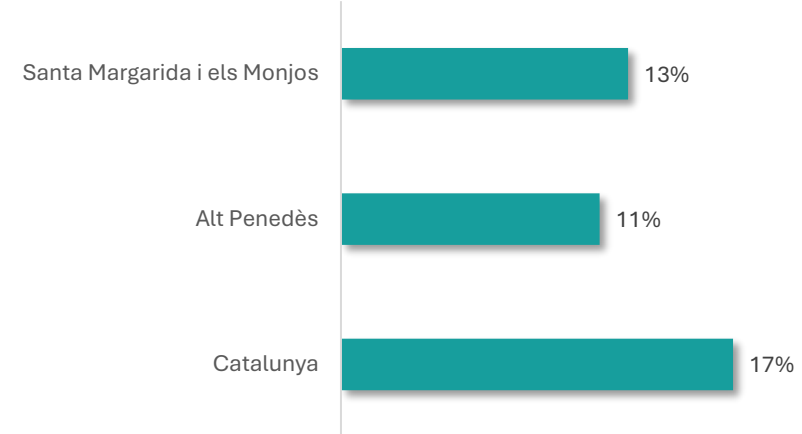
Per nacionalitats concretes, destaca de forma molt marcada el col·lectiu marroquí (553 persones). El fet que el 57% de la població estrangera es concentri en una única nacionalitat pot implicar una major visibilització i segregació social de la població estrangera.

Evolució de la població nascuda a l'estranger a Santa Margarida i els Monjos.

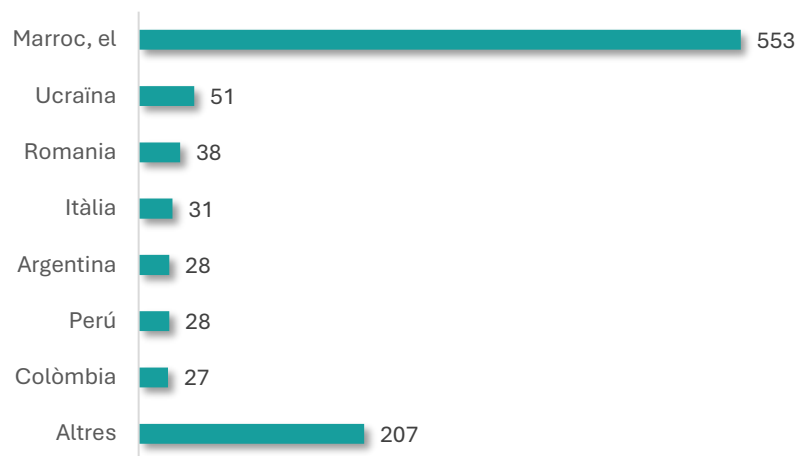

Font: IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

Taxa d'estrangeria. Comparativa territorial, any 2023

Població de nacionalitat estrangera de Santa Margarida i els Monjos per nacionalitat. Any 2023

Font: IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

Economia

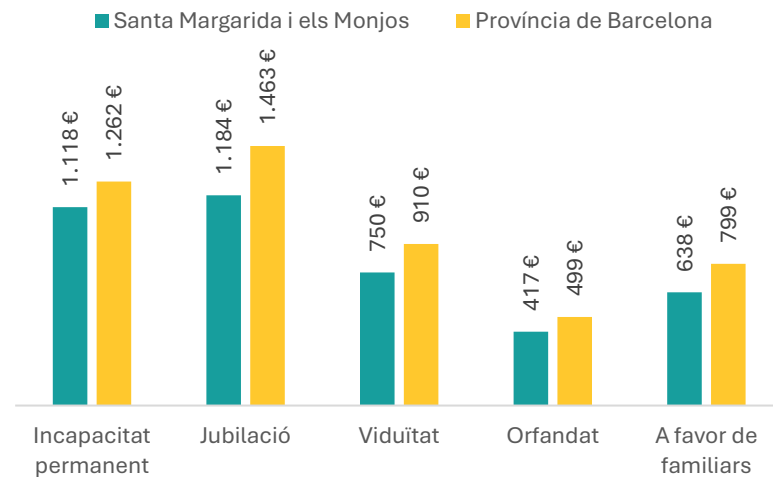
En correlació amb el nivell d'estudis, la situació econòmica general de la població Santa Margarida i els Monjos és similar a la del conjunt de la comarca però està per sota del nivell d'ingressos general de Catalunya.

Com es pot veure en els gràfics, **la renda bruta disponible per habitant és de 17.732 (any 2021)**. La tendència els darrers anys ha estat ascendent, com arreu del territori.

La població laboralment inactiva (jubilada o pensionista) de Santa Margarida i els Monjos té unes pensions mitjanes sensiblement inferiors al conjunt de la província, indicant un baix nivell adquisitiu de la població gran i amb dependència.

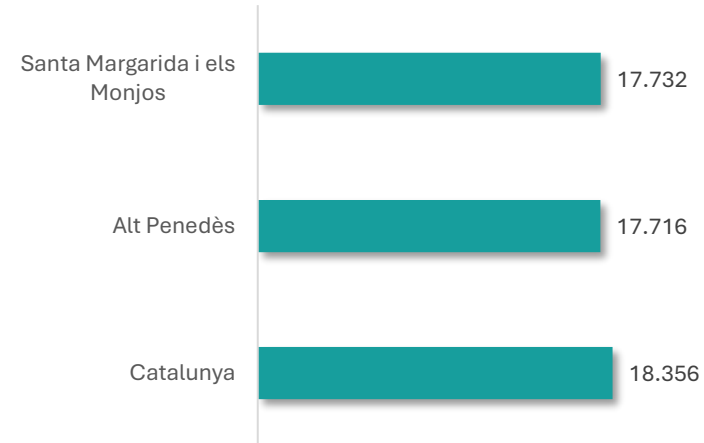
Cal remarcar que les pensions mitjanes són desiguals per raó de gènere, sent sensiblement més baixes en el cas de les dones.

Pensions mitjanes. Comparativa territorial, 2023

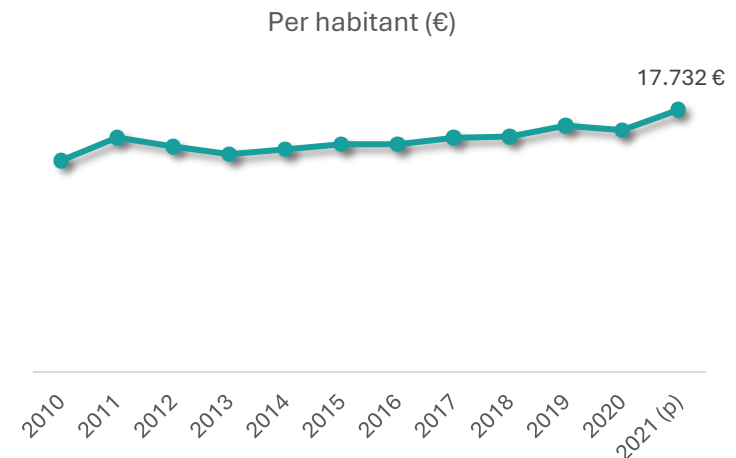

Font: Idescat (Institut Estadístic de Catalunya)

Renda bruta familiar disponible Rbfd per habitant. Comparativa territorial, 2021

Evolució de la renda bruta familiar disponible Rbfd per habitant a Santa Margarida i els Monjos, 2010-2021

Font: Programa Hermes de Diputació de Barcelona

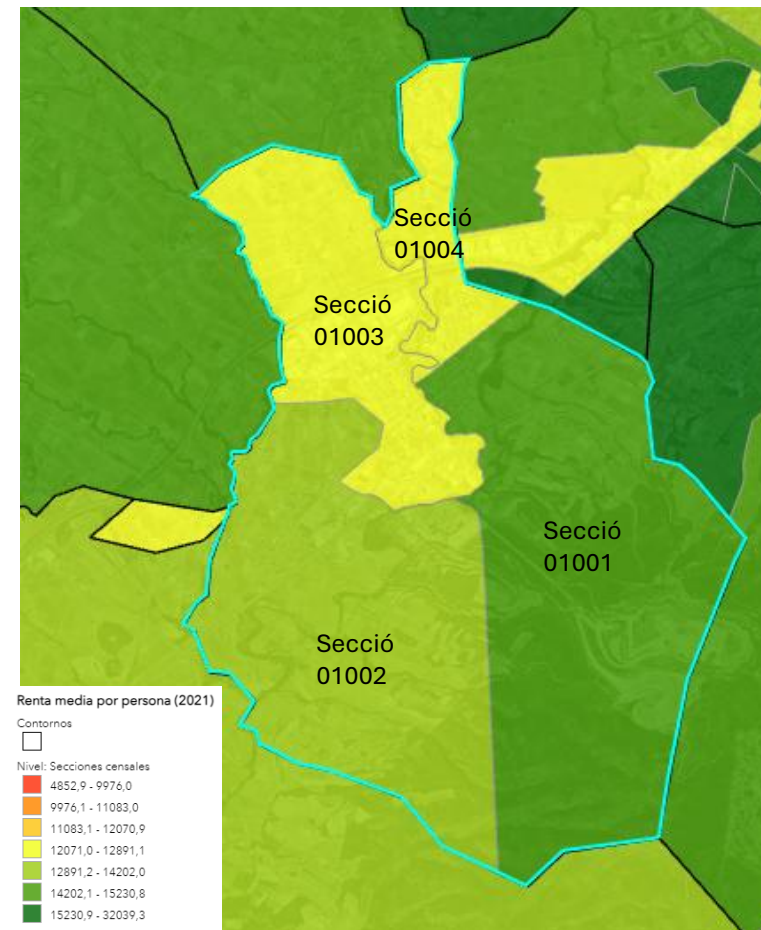
Economia

Santa Margarida i els Monjos està dividit en quatre seccions censals.

Les diferències de renda de la població no són pronunciades, si bé les seccions 1 i 2 tenen un nivell de renda superior que la secció 3 i sobre tot que la secció 4.

Renta neta mitjana per llar i secció censal a Santa Margarida i els Monjos. Any 2021

Font: INE

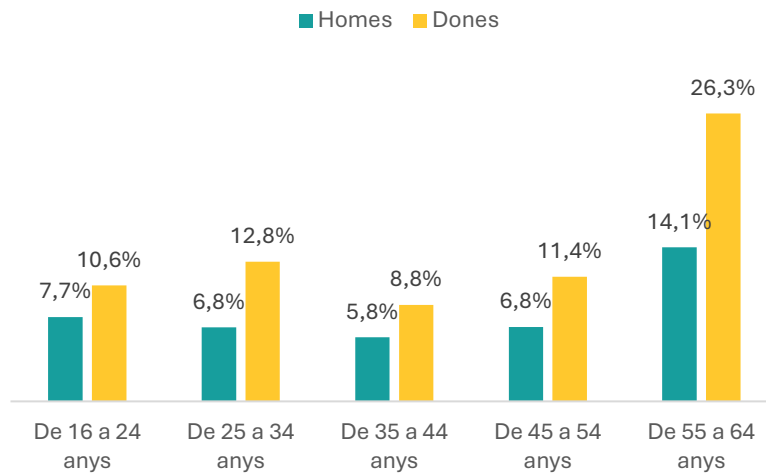
Economia

En consonància amb la situació econòmica, **l'atur registrat a Santa Margarida i els Monjos és una mica més alt que a la comarca i la província** (10,5% a abril de 2024).

Tanmateix, la tendència des de 2021 ha estat a la baixa i el nivell actual d'atur pot considerar-se baix.

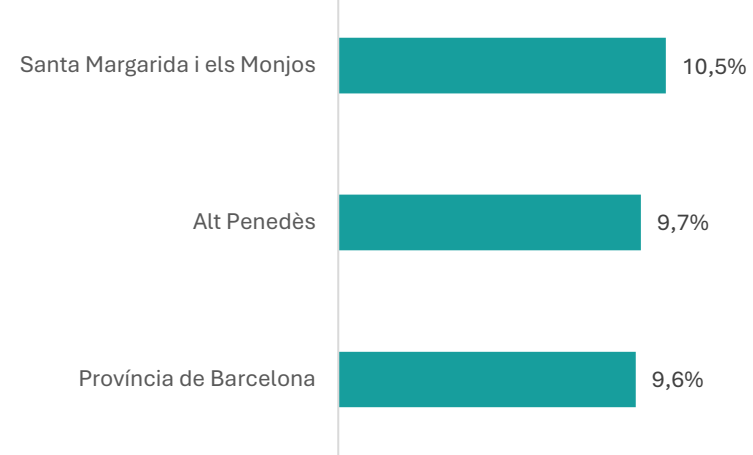
L'atur registrat es concentra en persones d'entre 55 i 64 anys, sobretot dones. En la resta d'edats, l'atur és molt més baix. En tots els grups d'edat hi ha més taxa d'atur femenina que masculina, si bé les diferències no siguin tan acusades com les que es donen en el tram d'aturats de més edat (55 a 64 anys).

Taxa d'atur registrat per sexe i edat. Santa Margarida i els Monjos, abril de 2024

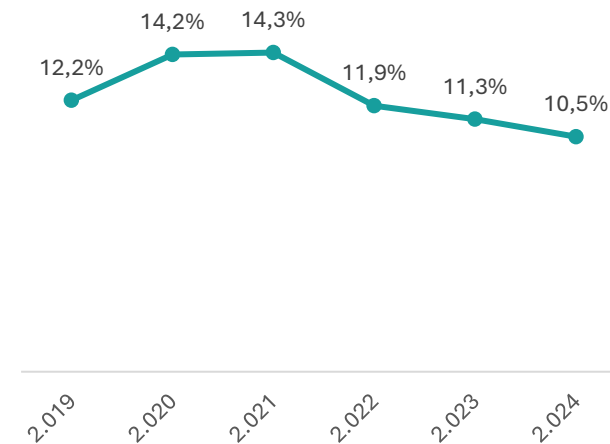

Font: Programa Hermes de Diputació de Barcelona

Taxa d'atur registrat. Comparativa territorial. Abril de 2024

Evolució de la taxa d'atur registrat. Santa Margarida i els Monjos

Font: Programa Hermes de Diputació de Barcelona

Habitatge

Pel que fa a les condicions d'habitatge, un 74% dels habitatges estan habitats en règim de propietat i un 18% de lloguer, que és un percentatge inferior a Catalunya (23%).

No hi ha grans diferències en el règim de tinença per seccions censals, si bé el lloguer està una mica més estès a la secció 4, que és on es concentra també la població amb menys poder adquisitiu.

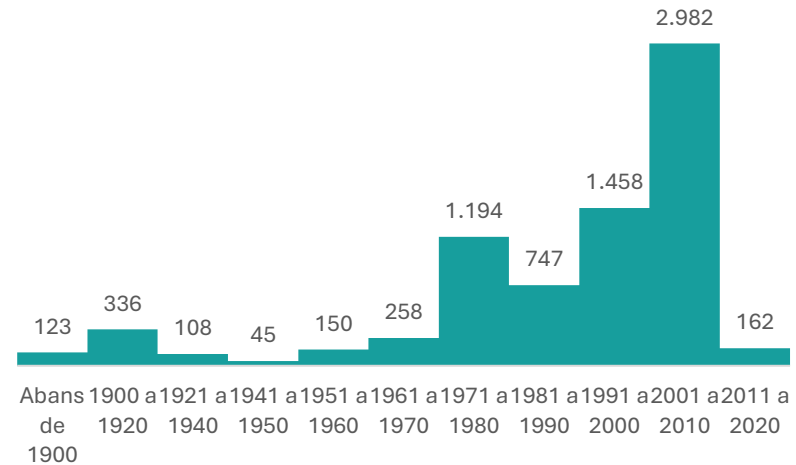
En general, **l'habitatge en propietat genera menys rotació poblacional i és un factor d'estabilitat que afavoreix la cohesió social en un municipi.** En aquest sentit, és un factor de protecció a nivell social i de salut.

L'edat mitjana dels habitatges és actualment de 38 anys i pot considerar-se un parc d'habitatges bastant jove. El percentatge d'habitatges construïts fa més de 45 anys és el 29,3%.

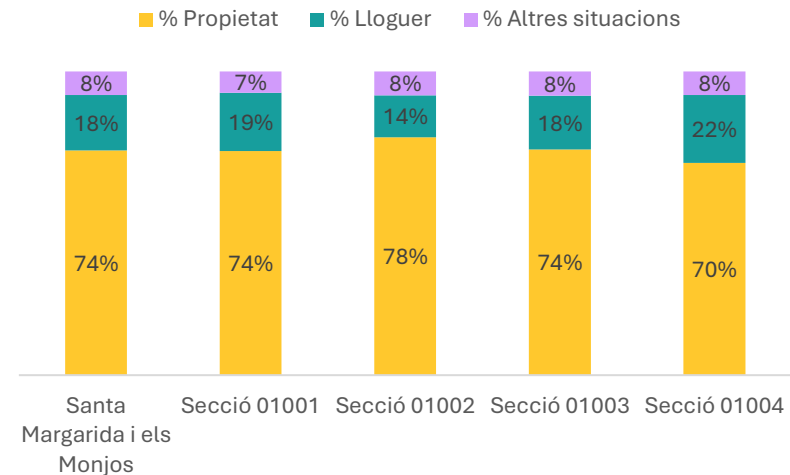
La majoria de persones de Santa Margarida i els Monjos viuen en habitatges construïts entre el 1990 i 2010, que és quan va tenir lloc el màxim desenvolupament constructiu a Santa Margarida i els Monjos.

La joventut de la majoria d'habitatges apunta a uns nivells de qualitat adequats, doncs la majoria haurien estat construïts sota normatives d'accessibilitat i aïllament modernes.

Distribució de la població del Santa Margarida i els Monjos per any de construcció de l'habitatge on viuen. Santa Margarida i els Monjos, 2021

Règim de tinença de l'habitatge. Santa Margarida i els Monjos, 2021

Font: Censo de Población y vivienda 2021 (INE)

Habitatge

Segons l'Observatori Local d'Habitatge de la Diputació de Barcelona, el preu mitjà del lloguer ha augmentat considerablement entre el 2018 i el 2023. A 2023, el lloguer promig va ser de 544,85/mes, segons dades de l'Observatori Local d'Habitatge de Diputació de Barcelona.

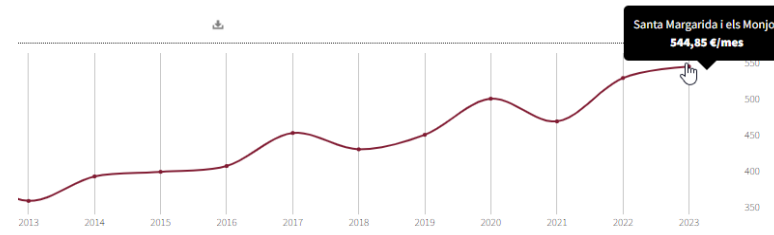
Degut a l'escassa oferta de lloguer, actualment gran part de les transaccions d'habitatge es fan per compra-venda, on també es detecta un augment considerable de preus (1.356/m² a 2023).

Amb tot, l'esforç econòmic que ha de fer la població per accedir a l'habitatge és bastant inferior al que es calcula per a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (índex del 36% en el cas de Santa Margarida i els Monjos, mentre que a l'AMB està per sobre del 50%).

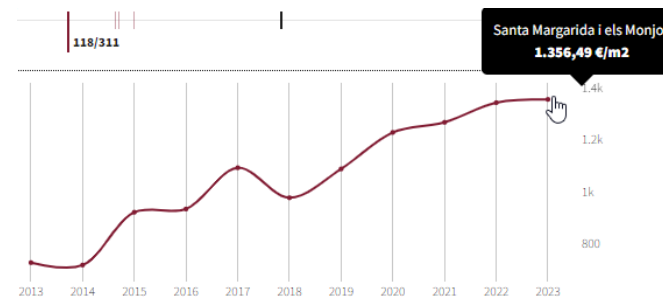
A Santa Margarida i els Monjos hi ha 149 habitatges amb règim de protecció oficial, el que suposa un 47,91 ‰ respecte el total d'habitatges del municipi, mentre que a la demarcació, aquesta dada representa un 30,36 ‰. L'habitatge de protecció en règim de lloguer al municipi és de 57,05 %. Al 2023 s'han realitzat 6 contractes a la Borsa de lloguer social.

El nombre d'ajuts concedits al pagament del lloguer l'any 2023 és de 84 (68 a 2022). Pel que fa als ajuts d'urgència s'han tramitat 3 expedients. Això representa 19,69 euros anuals per habitant pels ajuts al lloguer i 0 euros anuals per habitant pels ajuts d'urgència. Aquets valors a la demarcació són de 18,71 i 0,91 euros per habitant, respectivament.

Evolució del preu mitjà del lloguer. Santa Margarida i els Monjos

Evolució del preu per m² de compra venda d'habitatge usat. Santa Margarida i els Monjos

Font: Observatori Local d'Habitatge de la Diputació de Barcelona

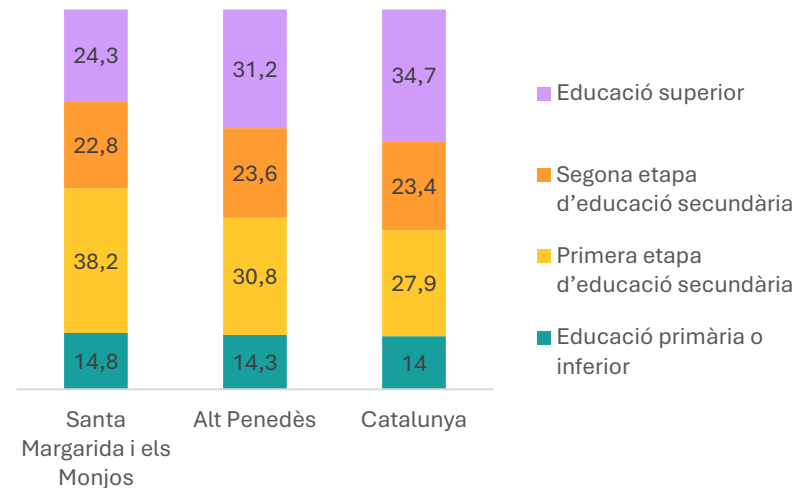
Estudis

La població adulta de Santa Margarida i els Monjos **té un nivell d'estudis més baix que la del conjunt de l'Alt Penedès i Catalunya.** Hi ha més població amb estudis primaris o obligatoris i menys població amb estudis secundaris postobligatoris o superiors. **Aquest fet és un important factor de risc a nivell de salut,** ja que la societat altament alfabetitzada i digitalitzada en què vivim fa del nivell d'estudis assolit un factor clau per assolir igualtat d'oportunitats tant laborals com d'accés a serveis, informació i d'altres tipus, incidint plenament en la qualitat de vida i benestar.

Segons l'índex de vulnerabilitat social de 2021, elaborat per la Diputació de Barcelona, la taxa d'escolarització als 17 anys és a Santa Margarida i els Monjos del 80%, lleugerament per sota de la comarca i la província.

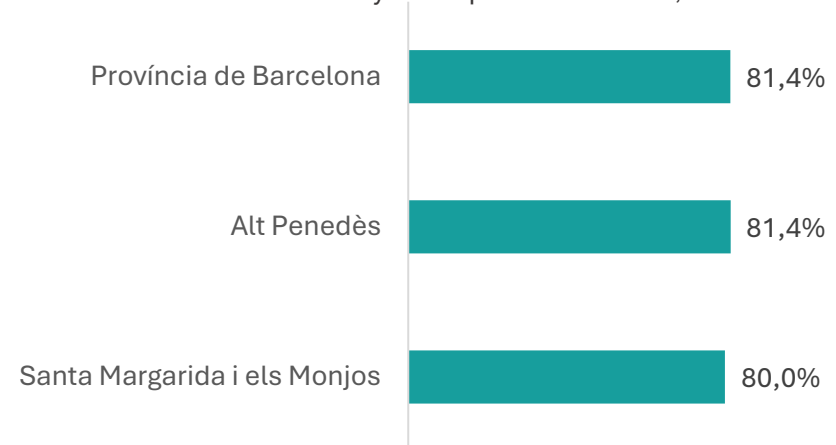
L'escolarització dels joves més enllà de l'etapa obligatòria és també un factor a treballar a Santa Margarida i els Monjos, ja que l'abandonament prematur dels estudis s'associa, a llarg termini, a una pitjor situació econòmica i de salut, tant física com mental.

Població de 16 i més anys per nivell de formació. Comparativa, 2021

Font: Idescat (Institut Estadístic de Catalunya)

Índex d'escolarització als 17 anys. Comparativa territorial, 2021

Font: IVSO, Diputació de Barcelona

1.3. Valoracions qualitatives dels agents consultats sobre la situació demogràfica, econòmica i educativa

Aquesta secció resumeix les valoracions dels agents clau consultats sobre la situació demogràfica, econòmica i educativa de la població de Santa Margarida i els Monjos. Els agents consultats inclouen referents de l'Ajuntament, referents d'associacions de Santa Margarida i els Monjos i personal sanitari vinculat al poble.

Els aspectes desfavorables i favorables a la salut destacats de forma més recurrent pels agents clau consultats sobre la situació socioeconòmica de Santa Margarida i els Monjos han estat els següents:

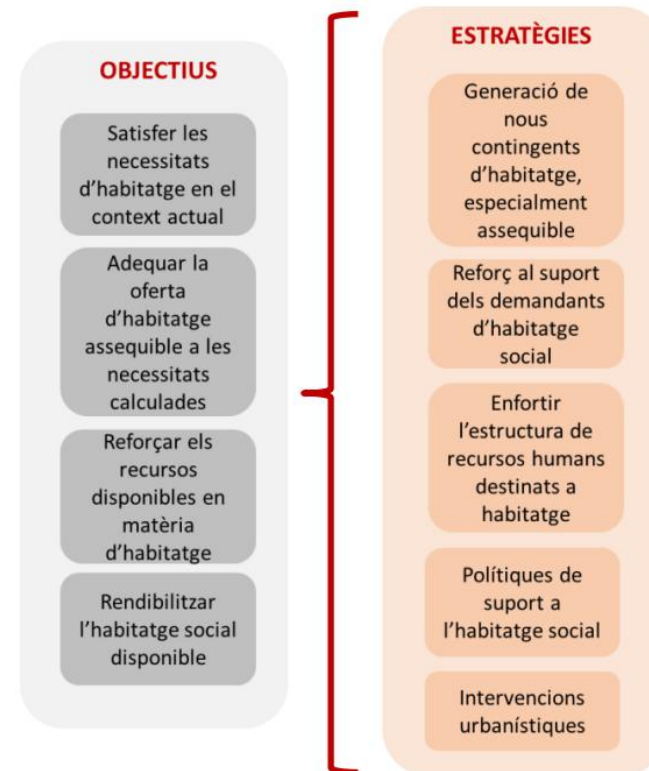
Aspectes desfavorables

- **Oferta insuficient d'habitatge de lloguer:** com a molts altres municipis, el mercat d'habitatge actual es caracteritza per una oferta de lloguer molt escassa que no pot cobrir la demanda existent. Actualment, es viu una situació d'oferta decreixent i preus creixents en el mercat de lloguer. El mercat de compra-venda també està experimentant un augment de preus considerable, generant un augment de l'esforç econòmic necessari per accedir a l'habitatge.
- La situació té un impacte directe en les dificultats d'emancipació dels joves. Hi ha disponibilitat d'habitatges públics de lloguer però la gestió es fa principalment a través de l'Agència de l'Habitatge de la Generalitat i, en general, la rotació de residents en aquestes habitatges és molt baixa. Aquesta situació té un impacte directe en la salut, ja que la inestabilitat residencial està associada amb nivells alts d'estrès.
- **Encariment dels productes bàsics:** L'increment del preu de productes bàsics com l'alimentació està reduint el poder adquisitiu de la població. En el cas de persones amb baixos ingressos, aquesta realitat provoca una disminució en la qualitat de la dieta, ja que s'opta per aliments més econòmics però menys nutritius. Segons la teoria de l'alimentació com a determinant de la salut, l'accés a una dieta equilibrada és fonamental per prevenir aquestes malalties i promoure una bona salut general.
- **Abandonament escolar prematur:** Hi ha joves al municipi que no continuen estudiant després de l'ESO i que no s'està aconseguint vincular a algun projecte formatiu que els permeti qualificar-se per al món laboral. Aquest fet és important perquè els joves sense qualificació professional tenen a la llarga més risc d'atur i precarietat econòmica.

Aspectes favorables

- **Política social i d'habitatge activa:** La majoria dels agents consultats valoren positivament el compromís actiu de l'Ajuntament en l'atenció social a persones vulnerables. Destaca especialment l'esforç que s'està fent per promoure polítiques públiques d'habitatge amb l'objectiu de pal·liar la manca d'oferta de lloguer al municipi, una problemàtica que afecta especialment els col·lectius més desfavorits. L'any 2023 s'ha aprovat el Pla Local d'Habitatge, que basa tota la seva estratègia en facilitar l'accés a l'habitatge assequible, segur i digne.
- **Alt nivell d'ocupació en el mercat laboral:** A més, el context actual d'alta ocupació contribueix a una taxa d'atur molt baixa, fet que facilita l'accés al mercat laboral i millora la situació socioeconòmica de la població.

Objectius i estratègies del Pla Local d'Habitatge de Santa Margarida i els Monjos

Font: Pla Local d'Habitatge de Santa Margarida i els Monjos

2. Entorn urbà i ambiental

Un poble sostenible és aquell que posa la salut dels éssers vius en el centre, promovent espais verds, transport net i una gestió eficient dels recursos, garantint un entorn sa i habitable per a les generacions presents i futures.

2.1. Els determinants urbans i ambientals de la salut

L'entorn urbà i ambiental influeix en diversos factors que afecten tant la salut física com la mental. Per exemple:

- **Espais verds:** Els parcs i espais naturals en zones urbanes ofereixen oportunitats per a l'activitat física, la qual cosa contribueix a reduir l'obesitat i les malalties associades, com la diabetis tipus 2. A més, els espais verds tenen un impacte positiu en la salut mental, reduint l'estrès i millorant el benestar psicològic.
- **Mobilitat:** Un entorn urbà amb una bona infraestructura per a vianants i bicicletes promou hàbits de vida saludables, com caminar o anar amb bicicleta, reduint la dependència del transport motoritzat. Això disminueix la contaminació ambiental i millora la salut física per mitjà de l'exercici regular.

- **Contaminants:** La contaminació atmosfèrica és una de les principals causes de malalties respiratòries com l'asma, la bronquitis crònica i altres afeccions pulmonars. L'exposició a nivells alts de partícules contaminants, com el diòxid de nitrogen (NO_2) i el diòxid de sofre (SO_2), pot incrementar el risc de malalties cardiovasculars i mort prematura. Al seu torn, la contaminació acústica es relaciona amb trastorns del son, estrès i problemes cardiovasculars.
- **Condicions d'habitabilitat:** Un habitatge adequat i confortable protegeix la salut dels seus residents, per exemple aportant-los una bona il·luminació, ventilació, climatització, espai suficient, intimitat i seguretat personal.
- **Biodiversitat:** La presència de fauna i vegetació en entorns urbans, com ocells,

insectes pol·linitzadors, petits mamífers i altres espècies, contribueix a la biodiversitat. Un ecosistema divers i saludable actua com a barrera natural contra la propagació de malalties, ajuda a purificar l'aire i l'aigua, i facilita el control natural de plagues. La pèrdua de biodiversitat, en canvi, incrementa el risc de malalties zoonòtiques, afebleix els ecosistemes i limita l'accés a recursos vitals per al nostre benestar. Una gestió adequada de la convivència amb la fauna i la natura és essencial per mantenir un equilibri saludable entre la població humana i la biodiversitat.

En definitiva, un entorn urbà i natural cuidat i sostenible contribueix a la salut i benestar col·lectius i redueix les desigualtats socials en la salut.

2.2. Dades sobre l'entorn urbà i ambiental de Santa Margarida i els Monjos

Aquesta secció compila les dades i indicadors oficials i públics que proporcionen una primera informació sobre la realitat urbana i ambiental de Santa Margarida i els Monjos. Com a complement a les dades, s'ofereixen claus interpretatives que ressalten factors a considerar per al desenvolupament d'una política de salut local eficaç.

Característiques del territori

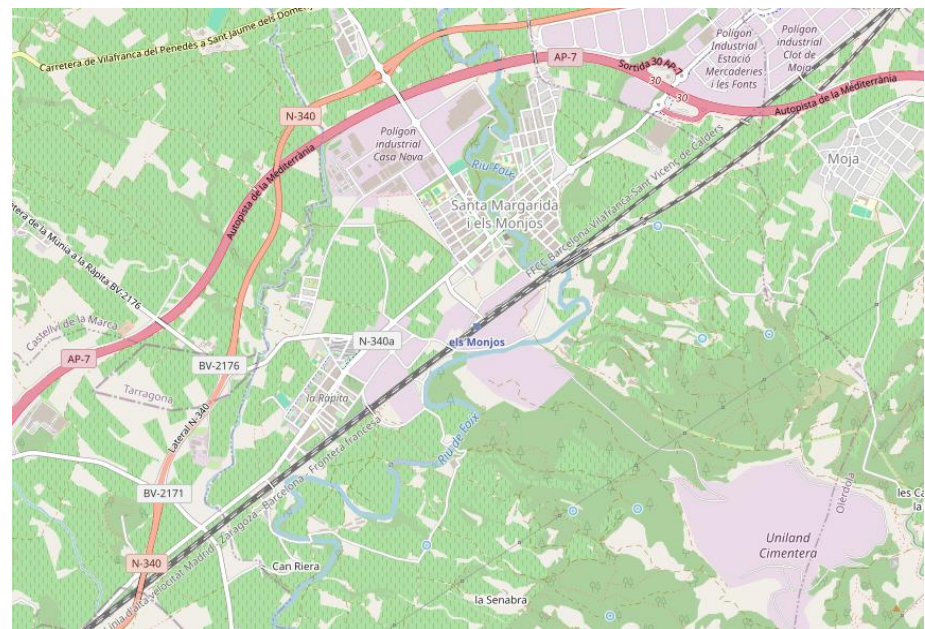
Santa Margarida i els Monjos és un municipi de la comarca de l'Alt Penedès. Limita amb els municipis de Vilafranca del Penedès, que és la capital de comarca i centralitza bona part dels serveis que utilitza la població de Santa Margarida i els Monjos. També limita amb Olèrdola, Castellet i la Gornal, Sant Martí Sarroca, Castellví de la Marca i Pacs del Penedès. El municipi té una superfície de 17,16 Km² i es troba a 161 metres d'altitud.

A 2023, Santa Margarida i els Monjos té una densitat de població baixa (444,6 habitants per Km²) per sobre de la densitat de la comarca però per sota de la densitat mitjana de la província.

Densitat de població (hab/km ²). 2023	
Santa Margarida i els Monjos	444
Alt Penedès	190
Província de Barcelona	750

Font: IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

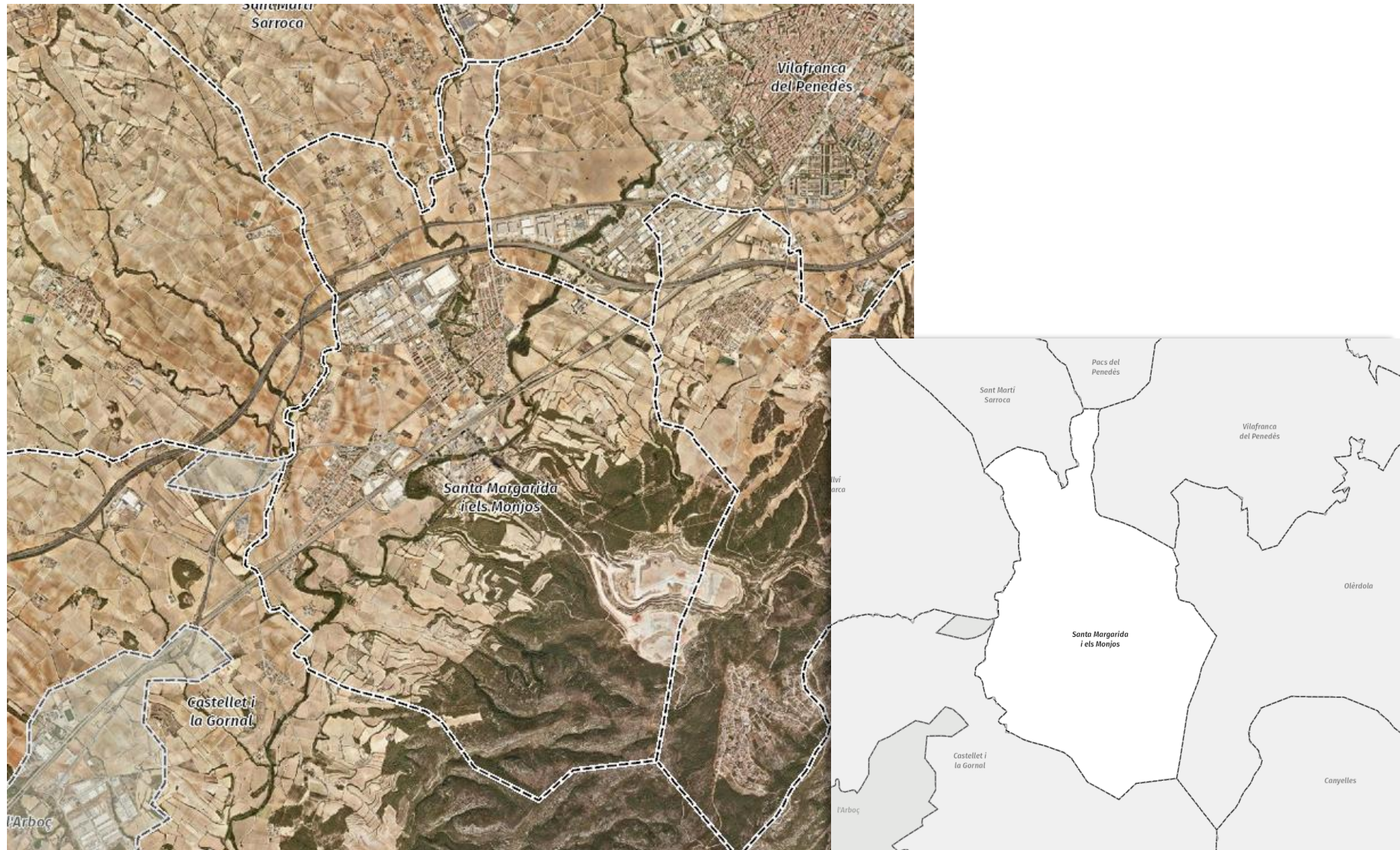
Mapa general de Santa Margarida i els Monjos

Font: Open Street Map

PERFIL DE SALUT de Santa Margarida i els Monjos

Terme municipal de Santa Margarida i els Monjos

Font: SITMUN (Diputació de Barcelona)

Característiques del territori

La població es distribueix en tres grans nuclis, que el seu torn tenen alguns subnuclis i disseminats.

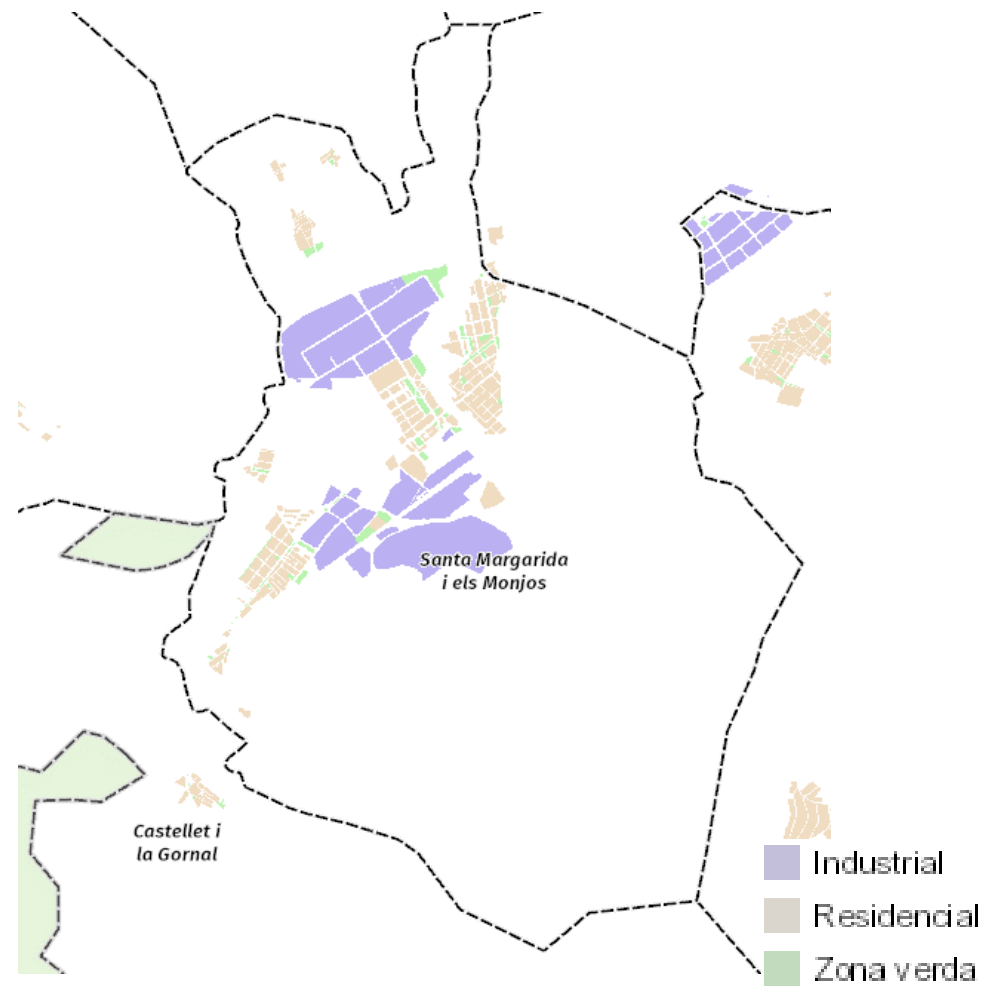
La població es concentra molt majoritàriament en el nucli dels Monjos. A distància destaca el nucli de la Ràpita. La resta de nuclis són molt minoritaris, amb menys de 200 persones.

% de població total del municipi que resideix a cada barri. Santa Margarida i els Monjos, 2023

Cal Rubió	270
Cal Rubió	135
Muscarola	29
Rovira, la	60
Disseminat de Cal Rubió	46
Monjos, els	5.646
Monjos, els	5564
Cal Salines	55
Disseminat dels Monjos	27
Ràpita, la	1.734
Ràpita, la	1586
Cal Claramunt	39
Sardinyola	65
Disseminat de la Ràpita	44

Font: IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

Illes residencials, verdes i industrials. Santa Margarida i els Monjos, 2023.

Font: SITMUN (Diputació de Barcelona)

Característiques del territori

El terme de Santa Margarida i els Monjos es compon de:

- Sòl no urbanitzable agrícola i natural
- Sòl industrial d'activitat econòmica
- Sòl urbà amb habitatges aïllats o adossats
- Sòl urbà d'edificis plurifamiliars
- Espais públics de parcs urbans
- Espais públics per a equipaments
- Sòl destinat al sistema viari i ferroviari
- Sòl hidràulic (zona fluvial)

En termes relatius, la major part del terme està ocupada pel sòl natural i agrícola. En segon lloc destaca el sòl industrial, mentre que la superfície ocupada per sòl urbà residencial és minoritària.

Usos del sòl de de Santa Margarida i els Monjos

Font: SITMUN (Diputació de Barcelona)

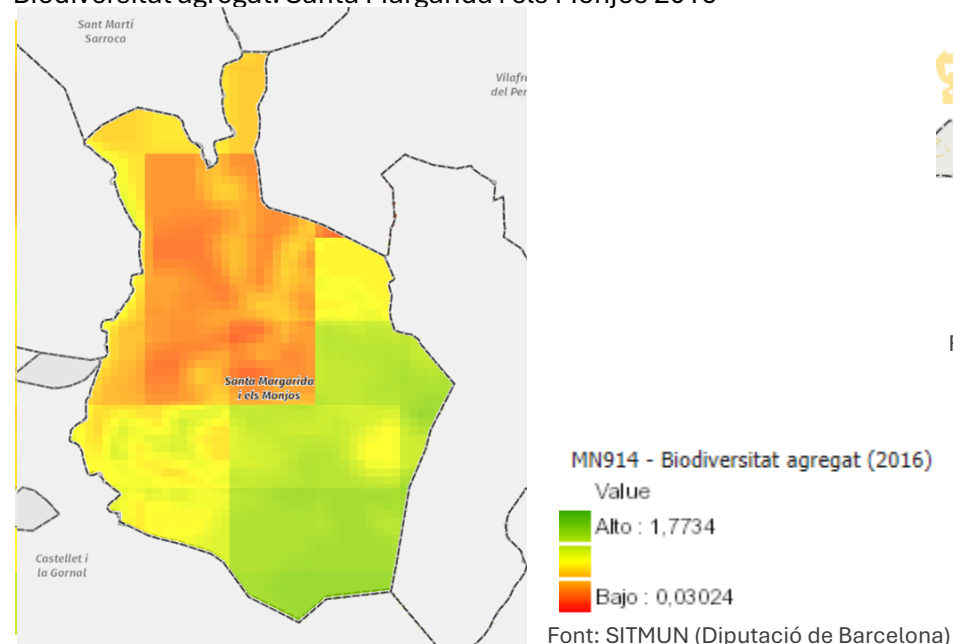
Recursos naturals

El sòl urbà es caracteritza per ser bastant pla, amb poques pendents superiors als 20 graus en els nuclis urbanitzats. Les pendents es concentren en la zona natural del Parc del Foix.

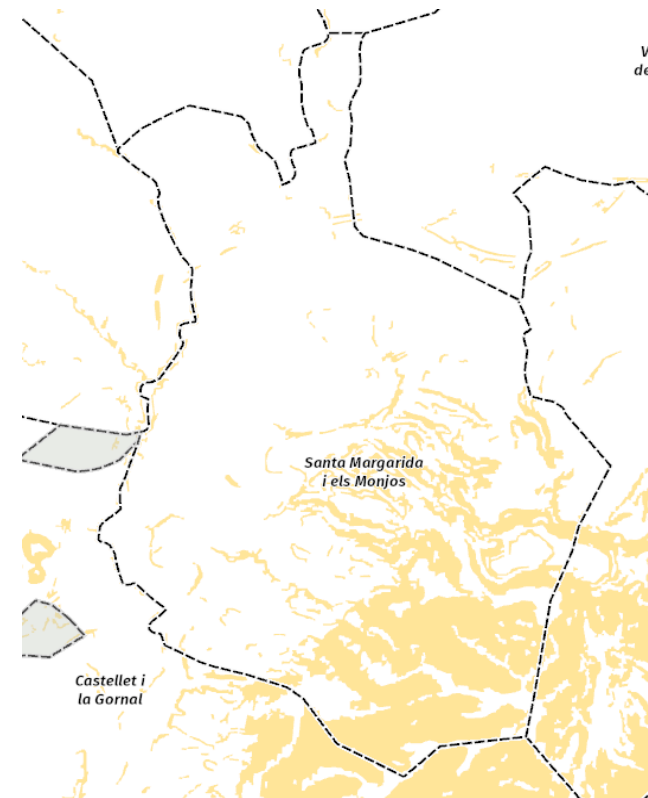
La zona natural del Parc del Foix, així com l'entorn del riu Foix que travessa tot el terme municipal, constitueix un gran recurs de biodiversitat i oxigen per a la població de Santa Margarida i els Monjos.

Com es pot veure en els següents mapes, la biodiversitat, el flux d'eliminació de NO2 per part de la vegetació, així com la pol·linització es concentra en aquesta zona natural.

Biodiversitat agregat. Santa Margarida i els Monjos 2016

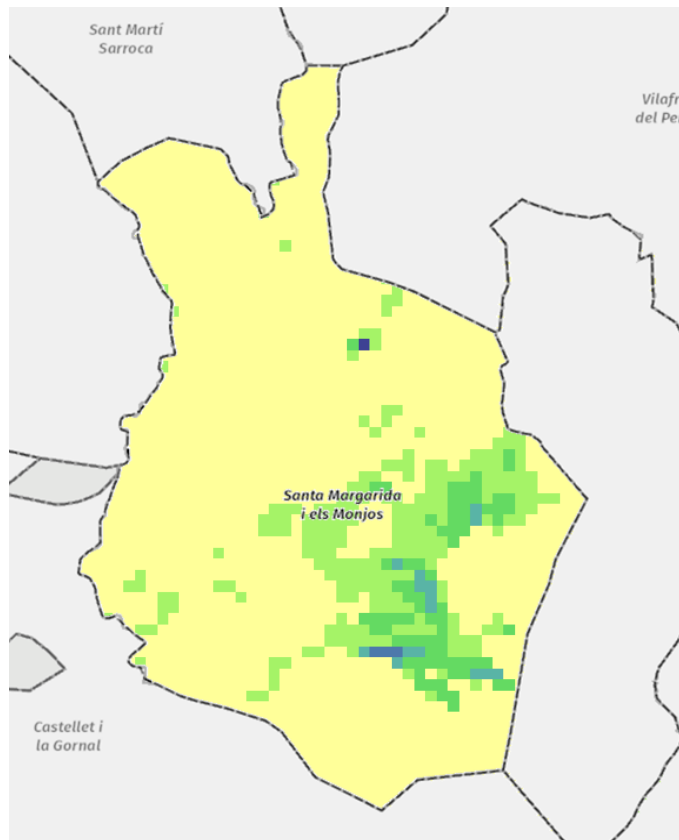

Sòls amb pendent > 20% a Santa Margarida i els Monjos, 2024

PERFIL DE SALUT de Santa Margarida i els Monjos

Flux d'eliminació de NO2 per part de la vegetació. Santa Margarida i els Monjos 2015

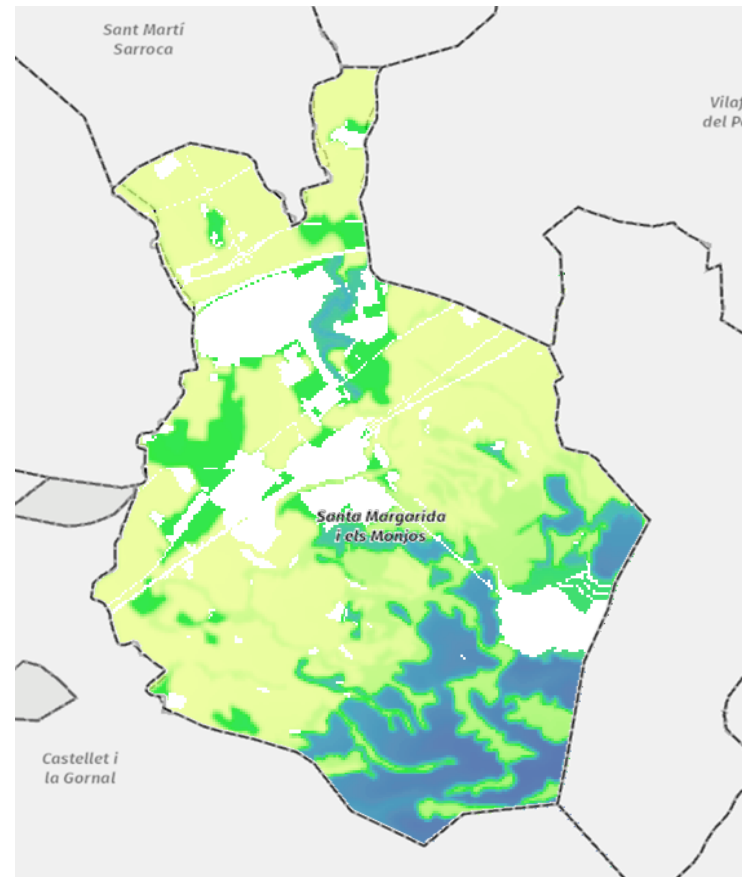

MN929 - Flux d'eliminació de NO2 per part de la vegetació (2015)

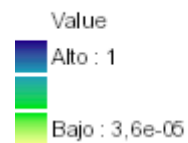

Font: SITMUN (Diputació de Barcelona)

Valor de la pol·linització. Santa Margarida i els Monjos 2016

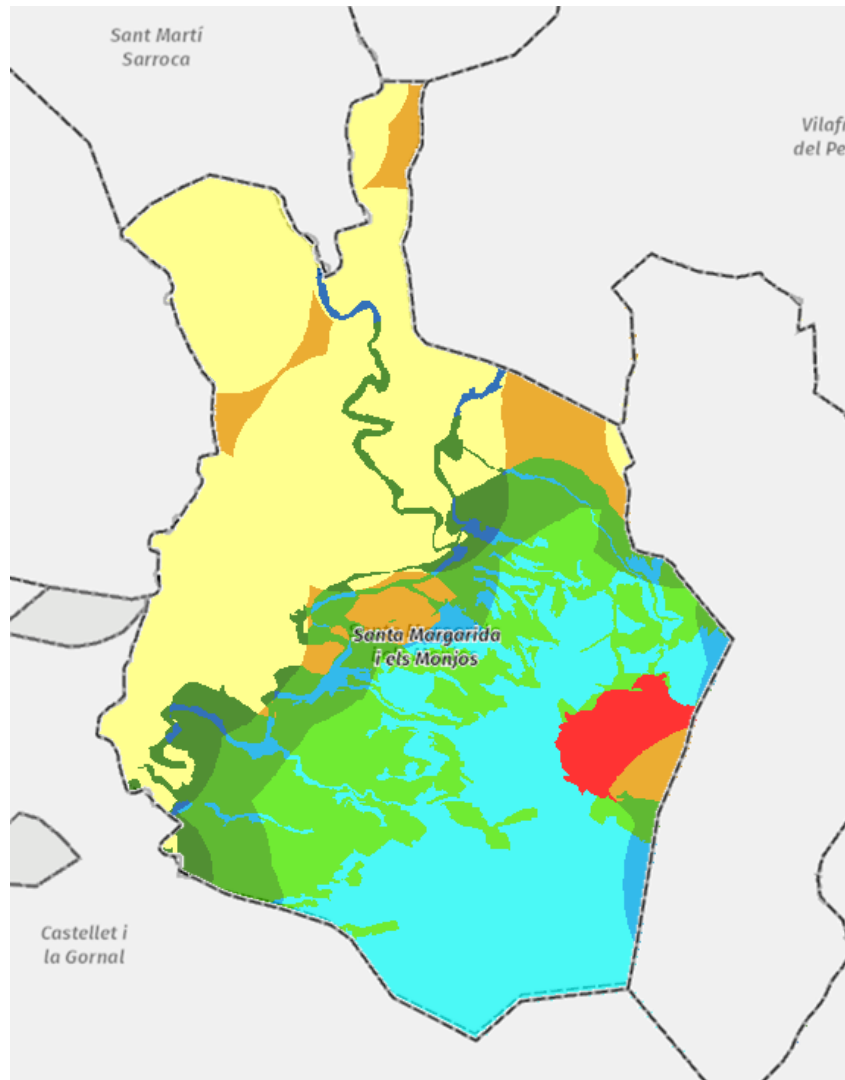

MN926 - Pol·linització (2016)

Font: SITMUN (Diputació de Barcelona)

PERFIL DE SALUT de Santa Margarida i els Monjos

Com es pot veure en el gràfic, la zona fluvial al llarg del riu Foix concentra una bona capacitat recreativa amb una accessibilitat fàcil. El parc natural del Foix té una capacitat alta d'oportunitats recreatives però són menys accessibles a la població.

Tota l'extensió de conreus per sobre del riu Foix (zona nord) suposa un entorn accessible d'oportunitats recreatives, si bé amb un valor més baix.

Espectre d'oportunitats recreatives. Santa Margarida i els Monjos 2015

MN911 - Espectre d'oportunitats recreatives (2015)

- Baixa capacitat - poc accessible
- Baixa capacitat - accessible
- Baixa capacitat - fàcilment accessible
- Capacitat mitjana - poc accessible
- Capacitat mitjana - accessible
- Capacitat mitjana - fàcilment accessible
- Capacitat alta - poc accessible
- Capacitat alta - accessible
- Capacitat alta - fàcilment accessible

Font: SITMUN (Diputació de Barcelona)

Zones verdes urbanes

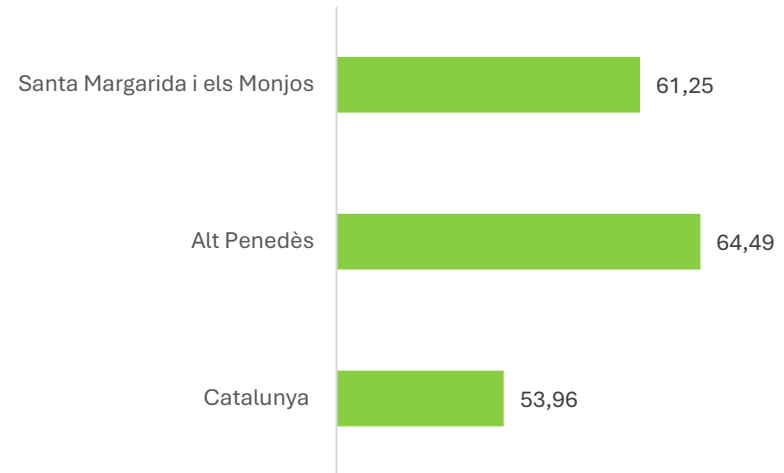
Amb dades de 2022, Santa Margarida i els Monjos es caracteritza per una bona ràtio de metres de zona verda per habitant: 61,25, pers sobre de la mitjana de Catalunya.

Cal tenir en compte que valors per sobre dels 20 metres quadrats per habitant es consideren suficients per a la salut, segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS).

Circuit d'esports a l'aire lliure al Passeig Fluvial
Font: Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos

Zona verda urbana (m2) / habitant (any 2022)

Font: Observatori del territori. Generalitat de Catalunya

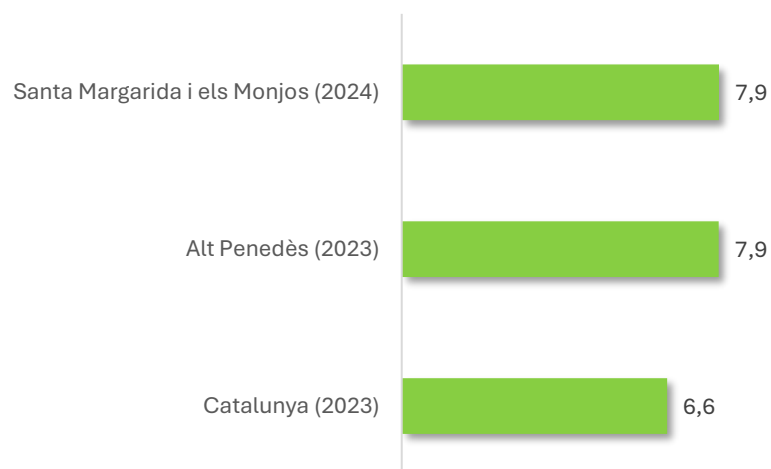
Equipaments esportius

Amb dades de 2023, Santa Margarida i els Monjos té una xarxa d'equipaments esportius – de titularitat pública i privada però d'ús col·lectiu- formada per 60 elements esportius, alguns d'ells integrats dins d'un mateix equipament.

La taxa d'equipaments per cada 1.000 habitants se situa en 7,9 per sobre de la mitjana de Catalunya (6,6) i igual a la comarca.

A finals de 2023 s'han inaugurat dues pistes de pàdel noves, de manera que la taxa d'equipaments ha augmentat respecte a 2023.

Taxa d'equipaments esportius per cada 1.000 habitants

Font: Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya)

Nota: A partir de l'any 2017, el Cens d'equipaments esportius de Catalunya (CEEC) incorpora les instal·lacions de propietat privada residencial i turística (comunitats de veïns, hotels, càmpings, cases rurals, etc.)

Equipaments esportius a Santa Margarida i els Monjos. Any 2024

Equipament	Santa Margarida i els Monjos
Camps poliesportius	2
Espais d'atletisme	0
Piscines a l'aire lliure municipals	2
Piscines a l'aire lliure col·lectives de titularitat privada	6
Piscines cobertes	0
Pistes poliesportives	12
Pavellons	2
Pistes de tennis	0
Pistes de pàdel	2
Sales esportives	7
Pistes d'esquix	0
Frontons	0
Espais de petanca	4
Altres espais esportius	2
Àrees d'activitat esportiva	21
Total	60

Font: Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya) i Ajuntament

Noves pistes de pàdel.

Font: Web de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos

Índex de motorització

Santa Margarida i els Monjos té un índex de turismes elevat i per sobre de la mitjana de la província, amb 535 vehicles per cada mil habitants.

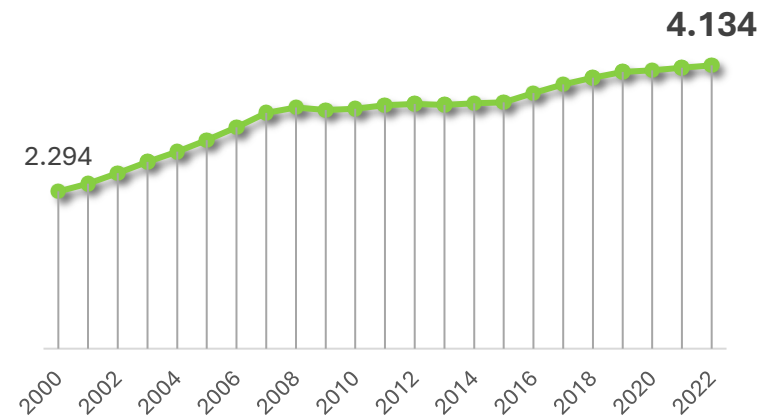
L'evolució d'aquest indicador segueix una tendència ascendent, a diferència de la província, on s'observa lleugera reducció.

El nombre total de vehicles ha passat de 2.294 l'any 2000 als 4.134 en l'actualitat. Aquesta dada dona compte de com ha augmentat la presència de vehicles al municipi i la pressió del trànsit rodat.

S'estan fent molts esforços a Santa Margarida i els Monjos per pacificar el trànsit i crear alternatives de transport més saludables, com els vials per a vianants i per a bicicletes. Amb tot, aquesta línia de transformació requereix encara més recorregut i implementació d'alternatives que permetin disminuir la taxa de motorització, com podrien ser fórmules de cotxe compartit, a més de la millora del transport públic i el foment de l'hàbit de desplaçar-se caminant o en bicicleta sempre que sigui possible.

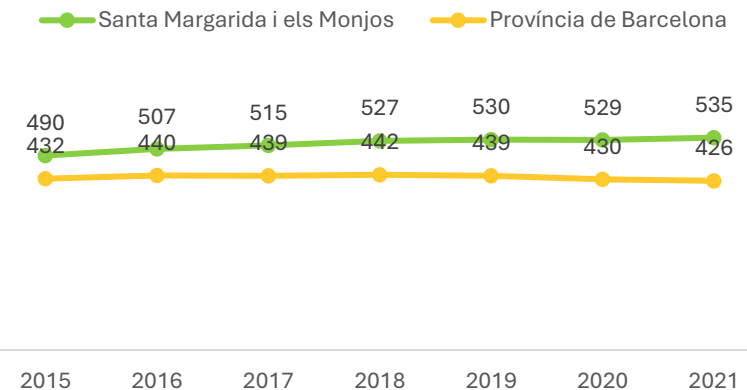
Pel que fa a la sinistralitat vial, segons les dades del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya, la sinistralitat pot considerar-se baixa, amb un total de 8 sinistres amb víctimes mortals o ferits greus entre l'any 2011 i 2022, amb un total de 19 víctimes implicades.

Evolució del nombre de turismes a Santa Margarida i els Monjos

Font: Programa Hermes de Diputació de Barcelona

Evolució de l'índex de motorització de turismes. Comparativa territorial

Qualitat de l'aire

La Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA) té un punt de mesura instal·lat a la Ràpita (equipament Antistiana) que mesura de forma continuada el NO₂ de l'aire. Aquest és el principal contaminat vinculat al **trànsit viari** amb efectes perjudicials sobre la salut demostrats.

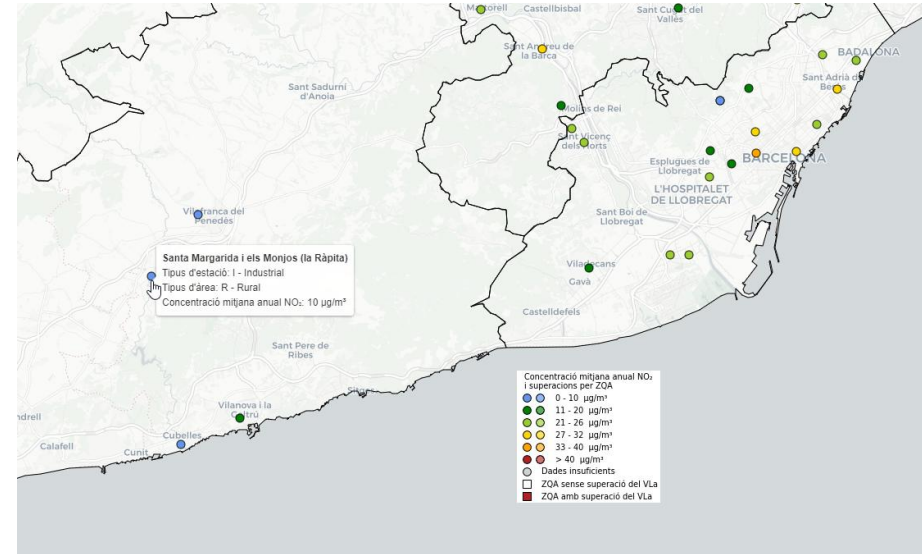
Segons aquest punt de mesurament, els valors mitjans durant el 2023 s'ha situat en 10 µg/m³, considerant-se aquest com un valor bo i molt per sota del llindar de 40 µg/m³, a partir del qual hi ha risc per a la salut.

Adicionalment, l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos encarrega anualment a la Universitat Politècnica de Barcelona un informe sobre els compostos orgànics volàtils (COVs) en l'aire del poble que son susceptibles de causar episodis de males olors.

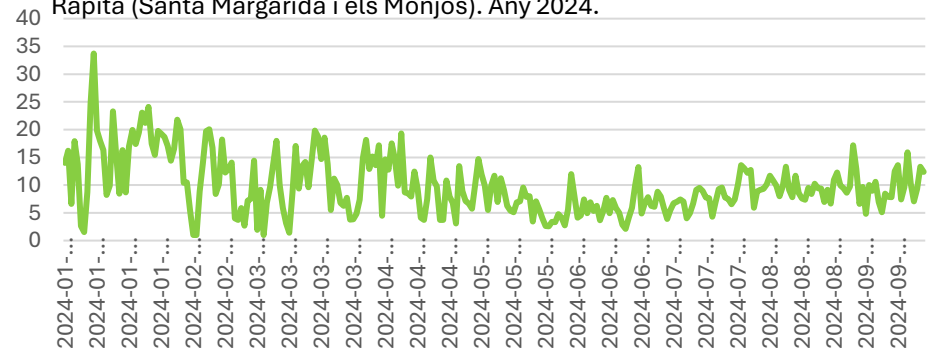
Aquest informe es basa en dos punts de mesura, a la Ràpita i els Monjos, i respon a la **preocupació en el poble sobre els possibles efectes sobre la salut dels episodis de males olors que tenen lloc al municipi, vinculats a l'activitat industrial**. Els informes són de caràcter públic i poden consultar-se al web de l'Ajuntament.

Des de Medi Ambient es fa un seguiment constant d'aquests informes i s'actua sempre que es detecten pics alts de males olors, fent requeriments a les indústries corresponents (Font: Avaluació de la qualitat de l'aire en períodes episòdics al municipi de Santa Margarida i els Monjos).

Mitjana anual de NO₂ en els punts de mesurament de la XVPCA

Evolució de la mitjana diària de NO₂ en el punt de mesurament de la Ràpita (Santa Margarida i els Monjos). Any 2024.

Font: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural. Direcció General de Qualitat Ambiental.

Contaminació acústica

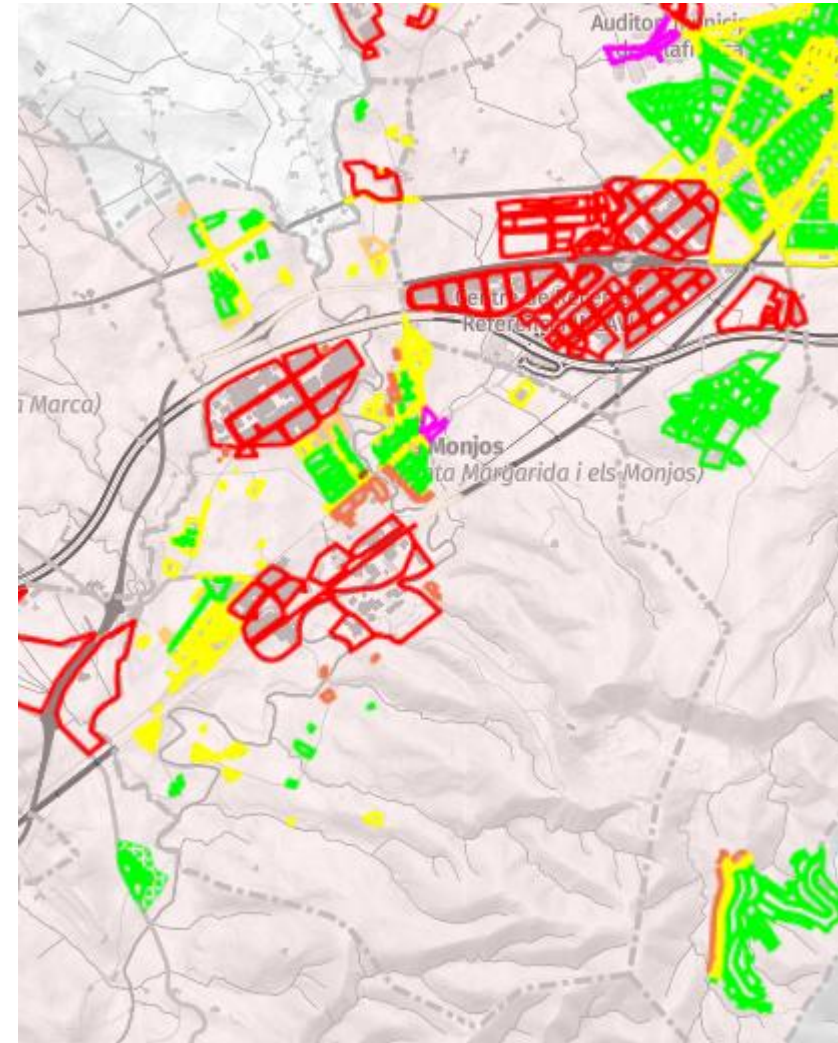
Per controlar els nivells de soroll al municipi, l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos va elaborar l'any 2022 el mapa de capacitat acústica, que assigna els nivells d'immissió de soroll fixats com a objectius de qualitat en el territori (de tots els emissors acústics). Aquest mapa determina les zones de sensibilitat acústica, que agrupen les parts del territori amb la mateixa percepció acústica (alta, moderada i baixa), per a tres períodes temporals diferenciats: dia, vespre i nit, on també s'incorporen els usos del sòl: zona de sensibilitat acústica alta (A1, A2, A3, A4), zona de sensibilitat acústica moderada (B1, B2, B3) i, zona de sensibilitat acústica baixa (C1, C2, C3). El mapa i llegenda d'aquesta pàgina mostren els resultats del mapa elaborat.

Paleta de simbolització de les zones de sensibilitat acústica del territori

Zones de sensibilitat acústica i usos del sòl	Colors dels intervals			Descripció
	R	G	B	
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA ALTA (A)				
(A1) Espais d'interès natural i altres	255	166	0	taronja clar
(A2) Predomini del sòl d'ús sanitari, docent i cultural	166	83	0	marró
(A3) Habitatges situats al medi rural	0	132	0	verd fosc
(A4) Predomini del sòl d'ús residencial	0	255	0	verd
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA MODERADA (B)				
(B1) Coexistència de sòl d'ús residencial amb activitats i/o infraestructures de transport existents	255	255	0	groc
(B2) Predomini del sòl d'ús terciari diferent a (C1)	255	205	105	ocre
(B3) Àrees urbanitzades existents afectades per sòl d'ús industrial	242	118	77	taronja fosc
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA BAIXA (C)				
(C1) Usos recreatius i d'espectacles	255	0	255	rosa fort
(C2) Predomini de sòl d'ús industrial	255	0	0	vermell
(C3) Àrees del territori afectades per sistemes generals d'infraestructures de transport o altres equipaments públics	247	232	224	Rosa clar

Font: Decret 176/2009, de 10 de novembre

Mapa de capacitat acústica de Santa Margarida i els Monjos, 2022.

Font: Visor dels mapes de capacitat acústica de la Direcció General de Canvi Climàtic i Qualitat Ambiental Generalitat de Catalunya

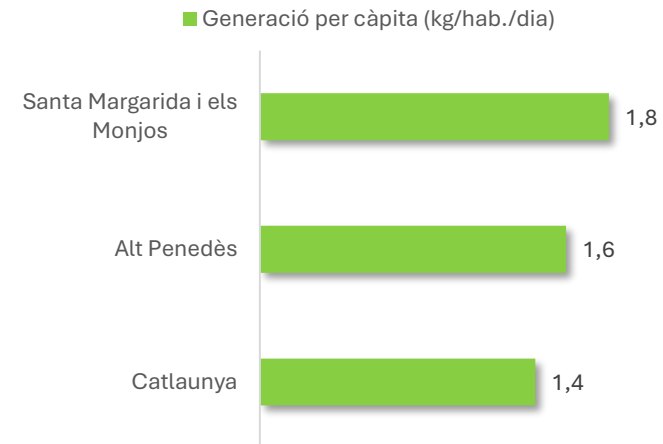
Gestió de residus

Pel que fa a la generació i gestió de residus, Santa Margarida i els Monjos produeix una quantitat de quilos de residu per habitant i dia superior a la comarca i Catalunya (1,8 a 2021).

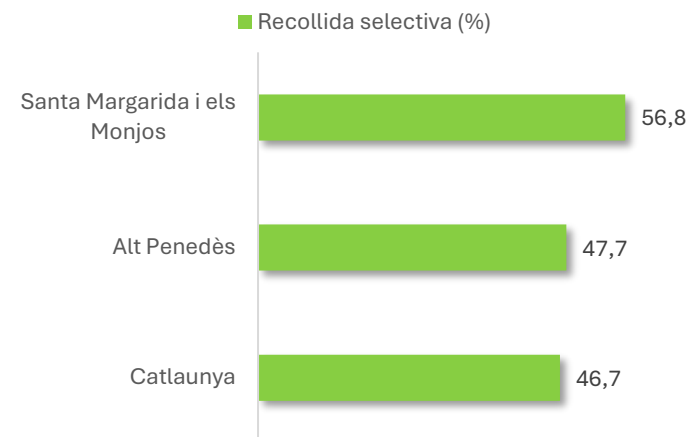
En contrapartida, Santa Margarida i els Monjos té un percentatge de recollida selectiva més alt (56,8%) que la comarca i Catalunya, tot i que per sota dels objectius marcats per l'Agència de Residus de Catalunya i que per a 2019 ja fixaven un mínim del 65% de recollida selectiva.

L'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos gestiona els residus amb Mancomunitat Penedès – Garraf. La Mancomunitat introduint un sistema de recollida de residus que combini el porta a porta amb contenidors tancats a partir de 2025, per millorar les taxes de recollida selectiva actuals.

Coefficient de generació de residus (kg/habitant/dia). Comparativa territorial 2021

Percentatge de recollida selectiva. Comparativa territorial 2021

Font: Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya)

2.3. Visió dels referents comunitaris sobre l'entorn urbà i ambiental a Santa Margarida i els Monjos

Aquesta secció resumeix les valoracions dels agents clau consultats sobre l'entorn ambiental i urbà de Santa Margarida i els Monjos. Els agents consultats inclouen referents de l'Ajuntament, referents d'associacions de Santa Margarida i els Monjos i personal sanitari vinculat al poble.

Aspectes desfavorables

- **Contaminació industrial:** A Santa Margarida i els Monjos hi ha una preocupació gran i estesa entorn de l'impacte ambiental de les indústries en la qualitat de l'aire i la salut. Hi ha grans fàbriques que envolten els nuclis residencials i que es troben properes a equipaments comunitaris com escoles (per exemple, l'escola Arrels) i zones esportives. Es tracta d'indústries amb un impacte visual molt negatiu en el paisatge, fet que accentua la percepció de contaminació.
- Es recullen queixes recurrents sobre les males olors de les fàbriques, la pols que desprenen i el trànsit de vehicles pesants que generen. Es mencionen especialment grans indústries com la cimentera Uniland, la fàbrica de pinsos Affinity i la depuradora d'aigües residuals. Tot i que aquestes empreses són una font de llocs de treball, d'ingressos i d'arrelament al municipi, es demana mantenir un control ambiental rigorós per reduir les males olors i evitar els possibles efectes adversos en la salut. Encara que no existeixen estudis concloents sobre l'impacte de les males olors en la salut, l'efecte negatiu en el nivell de confort i benestar es considera evident.
- **Transport públic insuficient:** Els agents consultats coincideixen en la percepció que no hi ha hagut una millora substancial en els serveis de transport públic, ni en bus ni en tren. Es considera que la freqüència de pas per anar a Barcelona, Tarragona i Vilafranca és insuficient, així com el transport en bus entre els diferents nuclis dins de Santa Margarida i els Monjos. En general, es manté un ús elevat del vehicle privat per als desplaçaments urbans i interurbans, en part degut a aquesta ineficiència del transport públic.
- **Xarxa de carrils bici pendent de finalitzar:** En general, hi ha una valoració molt positiva del desenvolupament de la xarxa de vials ciclables al municipi, que s'ha convertit en una de les millores urbanes més destacades. Tot i això, al setembre de 2024 encara queden aspectes pendents de resoldre, com la senyalització d'alguns carrils bici (per exemple, a l'Av. Catalunya) i la finalització del carril bici fins a l'escola Samaranch.
- **Incivisme vial:** Pel que fa al trànsit, es recullen queixes sobre conductes incíviques relacionades amb l'ús de patinets, vehicles que superen la velocitat permesa i vehicles pesants que circulen per carrers on tenen prohibit el pas.

- **Incivisme amb els residus:** Pel que fa a la salubritat i la cura del medi ambient, es valora que el reciclatge i l'ús dels contenidors per part de la població és molt millorable. Com en molts municipis, una part de la població no recicla, fa un mal ús dels contenidors, deixa andròmines al carrer i aboca residus orgànics al carrer, cosa que dificulta el control de plagues. També es recullen queixes sobre les restes de plàstic que deixa el mercat dels diumenges. Finalment, s'enregistren actes d'incivisme greus, com l'abocament de brossa al riu Foix i en espais verds protegits.
- **Dèficits en el condicionament d'espais públics a l'aire lliure:** Algunes persones opinen que hi ha pocs parcs infantils al poble i que caldria naturalitzar-los més, afegint-hi vegetació i ombres. A més, s'opina que cal renovar el mobiliari deteriorat en alguns parcs i fer-los més accessibles per a infants amb discapacitat. Els patis escolars també tenen dèficits d'ombres que caldria resoldre. Finalment, es noten a faltar bancs per a la gent gran en alguns carrers.
- **Molèsties pels gossos:** Tot i que s'està fent molta pedagogia i control sobre la tinença d'animals de companyia (hi ha cartells, dispensadors de bosses, pipi can, fonts...), es recullen queixes per persones que passegen els gossos sense lligar, provoquen molèsties de soroll, no recullen els excrements ni esbandeixen els orins.
- **Efectes no desitjats de les colònies de gats:** Existeixen diferents sensibilitats envers les colònies de gats ferals. Des del

punt de vista del Servei de Medi Ambient, les colònies gestionades al municipi no haurien d'estar prop d'espais naturals com els cursos fluvials, ja que poden afectar l'ecosistema silvestre (els gats cacen ocells, ratpenats, rèptils...). D'altra banda, les colònies generen alguns inconvenients, ja que són focus d'insalubritat a causa de la concentració d'excrements i de menjar que se'ls posa, que atrau altres animals, com rosegadors i insectes.

- **Dificultats per al control de plagues:** L'incivisme amb els residus dificulta la lluita contra les plagues, per exemple de coloms, que provoquen problemes de brutícia. També es destaca la presència del mosquit tigre, que és difícil de controlar sense la cooperació de la població evitant l'acumulació d'aigua estancada en patis i jardins. La lluita contra els mosquits va més enllà de les molèsties per les picades, ja que poden transmetre malalties emergents. Finalment, es veu necessari fomentar la col·laboració de la població per protegir la vegetació i la fauna autòctona i evitar la proliferació d'espècies invasores.

Aspectes favorables

- **Espais verds naturals:** De manera unànime, els agents consultats valoren positivament la riquesa d'espais verds i naturals del municipi, així com el fet que s'estiguin conservant en bones condicions. Es destaca que els espais estan nets, ben cuidats i accessibles per al gaudi de la població.
- **Facilitat de mobilitat a peu i en bicicleta:** El municipi, en ser força pla, és fàcilment transitable a peu i en bicicleta, i s'han eliminat moltes barreres arquitectòniques. L'Ajuntament ha fet una inversió important per connectar els tres nuclis urbans a través de vials per a vianants i ciclistes, cosa que ha estat molt ben valorada per totes les persones consultades. Per exemple, gràcies a aquests vials, molts infants utilitzen els carrils per anar a l'escola o a activitats extraescolars o esportives en bicicleta o caminant. També es destaca molt positivament el camí de 4 km fins a Vilafranca, molt concorregut. En els darrers anys, la xarxa de carrils bici ha crescut, i s'han implementat noves mesures de pacificació del trànsit. A més, es fan campanyes per promoure l'acte de caminar i l'ús de la bicicleta (i el transport públic) com a alternativa al cotxe privat.
- **Vigilància ambiental:** Davant la preocupació per la qualitat de l'aire i els sorolls provocats per la indústria, l'Ajuntament duu a terme una vigilància continuada a través d'estudis i punts de mesurament. A més, ha elaborat un mapa de capacitat acústica i està treballant en una ordenança d'olors lligada a l'ordenança de sorolls i vibracions. Aquestes mesures es preveu que ajudin a

minimitzar els impactes ambientals de la indústria i a millorar la salut i el benestar de la població.

2.4. Opinió de la població sobre l'entorn urbà i ambiental de Santa Margarida i els Monjos

Aquesta secció mostra els resultats de l'enquesta realitzada a la població de Santa Margarida i els Monjos relacionats amb l'entorn urbà i ambiental.

S'ha preguntat a la població quins aspectes del poble considera positius per a la salut de les persones. Les respostes de la població poden agrupar-se en les categories que es mostren a continuació i que apunten tant a aspectes d'entorn natural i urbà com a d'altres aspectes més socials i comunitaris:

1. Tranquil·litat, seguretat i bona convivència: Aquesta categoria inclou comentaris que fan referència a la sensació de tranquil·litat, la pau i la bona convivència entre els veïns. Es tracta d'aspectes relacionats amb la sensació de seguretat i el bon ambient social del poble, aspectes que influeixen positivament en el benestar emocional i la salut mental. La baixa densitat poblacional i de trànsit afavoreix aquesta sensació.

🗨️ *Exemples de respostes: "Hi ha molta pau i tranquil·litat", "Bon ambient entre els veïns", "Tranquil·litat del poble", "La gent es coneix".*

2. Entorn natural i espais verds: Aquesta categoria agrupa totes

les respostes que mencionen la proximitat a la natura, vinyes, espais verds i la disponibilitat d'arbres i vegetació. La tranquil·litat que proporcionen aquests espais, així com la connexió amb l'entorn rural i natural, es considera un element important per a la salut de les persones.

🗨️ *Exemples de respostes: "Estem al costat de la natura, les vinyes i el Parc del Foix", "La natura aporta tranquil·litat", "Tenim molta vegetació, zones verdes, oxigen", "Fomenten els parcs i les zones verdes".*

3. Vies i rutes per a la mobilitat saludable: Aquí s'inclouen les mencions a les infraestructures que faciliten la mobilitat saludable, com els carrils bici i les rutes per caminar en l'entorn rural.

🗨️ *Exemples de respostes: "Carrils bici", Espai per caminar, rutes saludables", "Els camins vermells que han fet i els parcs de salut", "M'agrada molt que hi hagi moltes rutes per caminar».*

4. Facilitats per a l'activitat física: Aquí s'inclouen les mencions a les infraestructures per fer esport, com els parcs amb aparells per fer exercicis. Els espais destinats a l'esport fomenten hàbits saludables i són percebuts com un actiu important de salut.

🗨️ *Exemples de respostes: "Els parcs de salut", "Hi ha aparells per a la gent gran", "Hi ha moltes zones esportives".*

5. Neteja i manteniment: Les respostes d'aquesta categoria es refereixen al manteniment adequat dels carrers i espais públics, incloent la neteja i la cura de l'entorn urbà. Aquesta cura és vista com una contribució a la salut comunitària i la qualitat de vida.

🗨️ *Exemples de respostes: "Netegen bé, els carrers estan nets", "Tot molt net", "Bona neteja i manteniment dels espais públics".*

6. Serveis sanitaris: Aquí s'agrupen les mencions a infraestructures sanitàries i serveis públics com el CAP, la residència o altres equipaments que contribueixen al benestar i la salut de la població. També inclou la percepció positiva sobre l'existència de serveis d'atenció assistencial.

🗨️ *Exemples de respostes: "Tenim el CAP", "Bons serveis sanitaris", "S'hi viu molt bé, tenim metges, piscina tren...".*

7. Activitats comunitàries: Aquesta categoria inclou les activitats organitzades pel municipi o el suport a serveis per a col·lectius específics com la gent gran. Les activitats i serveis comunitaris que fomenten la cohesió social són percebuts com a importants per al benestar general.

🗨️ *Exemples de respostes: "Hi ha activitats per a totes les edats", "Casal d'avis", "Tallers de benestar i esport".*

Podria destacar algun aspecte del poble que consideri positiu per a la salut de les persones?

Actius de salut del poble destacats per la població

Santa Margarida i els Monjos

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

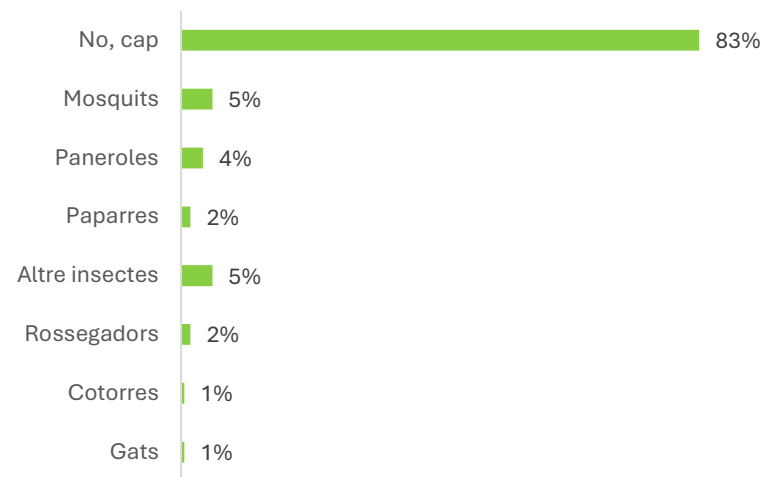
Afectació de plagues

Pel que fa, específicament, a l'afectació de plagues, en general la incidència és molt baixa entre el conjunt de la població. Un 83% de les persones enquestades indiquen no els afecta cap plaga o animal en la zona on viuen o a casa seva.

La resta, un 17% de persones, indiquen que sí es consideren afectats per alguna plaga o animal. Els animals més mencionats són els mosquits i les paneroles, seguits de les paparres i altres insectes com formigues i puces.

Els rosegadors, les cotorres/coloms i els gats han estat mencionats de manera molt minoritària.

Pregunta: A la zona on viu, o a casa seva, li afecta alguna plaga o animal?

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

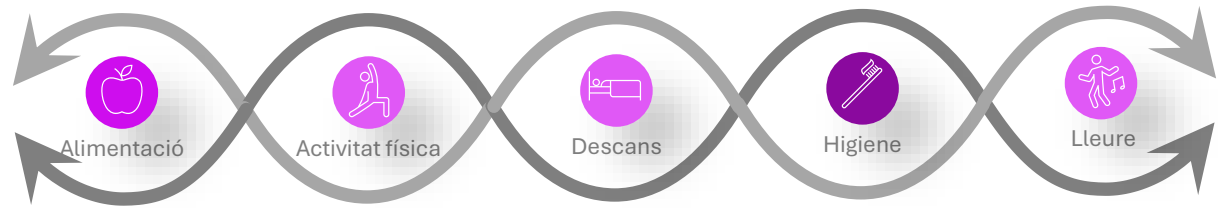
3. Estils de vida

La salut no es tracta només de curar malalties, sinó de mantenir un estil de vida que les previngui. No es pot gaudir d'una bona salut amb un estil de vida perjudicial, perquè la forma en què vivim afecta profundament el nostre benestar.

Font: Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos (A Cent cap als Cent)

3.1. Els estils de vida com a determinants de la salut

Les persones tenen marge de decisió i responsabilitat en els seus estils de vida. De fet, la principal manera que tenen les persones de corresponsabilitzar-se i cuidar la seva salut és a través del seu estils de vida. Els determinants de salut més importants associats a l'estil de vida són l'alimentació, l'activitat física, el descans, la higiene i les formes de lleure.

- **Alimentació:** Una bona alimentació proporciona al cos els nutrients necessaris per al seu funcionament òptim. Els aliments saludables aporten l'energia, les proteïnes, les vitamines i els minerals que el cos necessita per mantenir-se fort i resistent davant les malalties.
- **Activitat física:** L'activitat física regular ajuda a mantenir un pes saludable, enforteix els músculs i els ossos, millora la circulació i redueix el risc de malalties

cròniques. També té un impacte positiu en la salut mental, ja que allibera endorfines, que ajuden a reduir l'estrès i millorar l'estat d'ànim.

- **Descans:** Un bon descans és fonamental per a la recuperació física i mental. Dormir entre 7 i 9 hores per nit ajuda a millorar la concentració, el rendiment cognitiu i emocional, i reforça el sistema immunitari. La manca de son crònica pot portar a problemes de salut com l'obesitat, la depressió i l'augment del risc de malalties cardiovasculars.
- **Higiene:** Mantenir una bona higiene personal, com rentar-se les mans, cuidar la higiene bucal i dutxar-se regularment, ajuda a prevenir infeccions i malalties. Una higiene adequada també contribueix a la sensació de benestar i confort personal.

- **Lleure:** Participar en activitats de lleure com practicar hobbies, compartir temps amb la família i amics, i gaudir de la natura, és essencial per a la salut mental i emocional. Aquestes activitats ajuden a reduir l'estrès, promouen les relacions socials i afavoreixen una actitud positiva davant la vida.

Les administracions poden incidir a través de polítiques en les decisions sobre els hàbits de vida, sensibilitzant i facilitant les opcions saludables.

Cal advertir que no hi ha pràctica dades públiques oficials sobre els estils de vida de la població a nivell local. Les dades que presentarem en aquest capítol han estat creades específicament per aquesta diagnosi amb l'enquesta a la població i la consulta a agents clau de la comunitat.

3.2. Visió dels referents comunitaris sobre els estils de vida a Santa Margarida i els Monjos

Aquesta secció resumeix les valoracions dels agents clau consultats sobre els estils de vida de la població de Santa Margarida i els Monjos. Els agents consultats inclouen referents de l'Ajuntament, referents d'associacions de Santa Margarida i els Monjos i personal sanitari vinculat al poble.

Alimentació

L'alimentació de la població de Santa Margarida i els Monjos segueix tendències similars a les del context de Catalunya i de les societats occidentals en general.

Els aspectes desfavorables i favorables que han destacat els agents clau consultats són els següents:

Aspectes desfavorables

- **Dieta poc equilibrada i consum d'aliments no saludables:** Una part creixent de la població del municipi consumeix una dieta poc variada i desequilibrada, basada principalment en aliments processats i ultraprocessats rics en sucres, greixos saturats i sal. Això es deu a la facilitat d'accés i el baix cost d'aquests aliments en comparació amb els productes frescos i saludables. Aquest patró dietètic s'associa amb un risc més elevat de malalties cròniques com l'obesitat, la diabetis tipus 2 i malalties cardiovasculars, segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS).
- **Impacte en la salut bucodental:** El consum elevat de sucre, especialment entre els infants, es manifesta en un alt índex de càries detectat durant les revisions escolars. Això evidencia una correlació directa entre la dieta rica en sucres i la mala salut bucodental, fet que pot tenir conseqüències a llarg termini en la salut general dels infants.
- **Barreres econòmiques i accés als aliments saludables:** Un altre factor important és l'accés limitat als aliments saludables a causa del seu preu elevat. Moltes famílies opten per aliments més econòmics però menys nutritius, la qual cosa contribueix a una alimentació inadequada. A més, la poca promoció i suport de les administracions per a l'accés a aliments de proximitat com a actiu important per a la salut comunitària accentua aquesta situació.
- **Efecte limitat de l'acció educativa de les escoles:** Les escoles i els entorns educatius, com les cantines i els menjadors escolars, tenen un paper crucial en la formació dels hàbits alimentaris dels infants i adolescents. Tanmateix, s'ha observat que, malgrat els esforços per promoure esmorzars i berenars saludables, moltes famílies no segueixen aquestes recomanacions. A més, l'oferta de productes poc saludables en els espais educatius, com les cantines, limita l'adquisició d'hàbits alimentaris saludables.

- **Educació nutricional insuficient:** Hi ha una clara necessitat de reforçar l'educació en hàbits alimentaris, incidint tant a nivell escolar com comunitari. L'educació alimentària és fonamental per fomentar una millor comprensió de la dieta equilibrada i com cuinar aliments saludables, adaptant-se a les diverses realitats culturals presents al municipi.
- **Control dels establiments alimentaris:** de manera puntual, es recull la demanda de fer un control més rigorós i exhaustiu del compliment de les mesures d'higiene dels establiments alimentaris. Es té la sensació que aquest control és exhaustiu.

Aspectes favorables

- **Incorporació d'una nutricionista a l'EAP de l'ABS:** La presència d'una nutricionista en l'equip de salut comunitària de l'ABS Penedès Rural Oest és un recurs molt valuós per millorar els hàbits alimentaris de la població. La seva funció inclou educar i assessorar sobre alimentació equilibrada, dissenyar plans nutricionals personalitzats i fomentar una dieta saludable en pacients amb necessitats específiques. Tot i això, es reconeix la limitació en la cobertura i recursos disponibles per prestar aquests serveis, la qual cosa impedeix arribar a un nombre més ampli de persones.
- **Educació en hàbits alimentaris a les escoles:** Les escoles del municipi estan fent una bona tasca promovent hàbits alimentaris saludables, especialment entre els infants. La

participació a la iniciativa d'escoles promotores de Salut a l'Alt Penedès, EPSAP/IPSAP, és un aspecte a tenir en compte. L'educació nutricional des de la infància és fonamental per establir bases sòlides per a una alimentació saludable al llarg de la vida. No obstant això, es troba una dificultat en la continuïtat d'aquests hàbits a mesura que els estudiants es fan grans i la influència de l'entorn social augmenta. Per superar aquesta barrera, és necessari un enfocament comunitari més ampli, que involucri més les famílies i entitats locals, per reforçar els missatges de l'escola i assegurar la persistència d'aquests comportaments saludables fora de l'àmbit educatiu.

- **Espais per al foment de la criança responsable:** El Consell Comarcal de l'Alt Penedès i l'Institut Català de la Salut han posat en marxa l'espai Petit Comitè a Santa Margaria i els Monjos. Es tracta d'un espai on compartir i reflexionar sobre la cura, l'educació i la criança dels fills i filles. Els grups de famílies estan dinamitzats per un equip multidisciplinari i compten amb intervencions específiques de nutricionistes i referents de benestar emocional, entre d'altres. Es tracta, tanmateix, d'un projecte temporal que no té una continuïtat definida.

Activitat física

Els aspectes desfavorables i favorables que han destacat els agents clau consultats són els següents:

Aspectes desfavorables

- **Demanda de piscina coberta:** Alguns professionals recullen la demanda de la població de disposar de piscina coberta al municipi per no haver de desplaçar-se a altres municipis per fer activitats aquàtiques com natació.
- **Saturació del poliesportiu:** EL pavelló actual té dificultats per encabir totes les necessitats d'hores d'entrenament dels clubs locals. Els clubs fan la demanda de disposar de més espais per entrenar.
- **Opcions limitades de pràctica esportiva per a persones amb discapacitat:** Es noten a faltar més opcions d'esport per a persones amb discapacitat. Segons la teoria de la inclusió esportiva, és important oferir programes que promoguin la participació esportiva de totes les persones, independentment de les seves habilitats o condicions, per fomentar un entorn més inclusiu i equitatiu en l'àmbit esportiu.

Aspectes favorables

La combinació d'una infraestructura esportiva adequada, una forta cultura comunitària de participació en l'activitat física,

l'accessibilitat al medi natural i les polítiques públiques favorables fan que Santa Margarida i els Monjos tingui un entorn molt positiu per fomentar la salut i el benestar de la població mitjançant l'esport i l'activitat física regular. A continuació, es presenten els punts més destacats:

- **Abundant oferta d'equipaments i espais per a l'activitat física:** El municipi disposa d'una àmplia xarxa d'equipaments esportius, tant municipals com privats, així com d'una infraestructura ben desenvolupada de rutes urbanes i camins naturals. Aquest entorn facilita l'accés a l'activitat física per a tota la població, independentment de la seva edat o condició física. La presència d'una xarxa extensa de camins i rutes saludables també permet integrar l'activitat física en la vida quotidiana, fet que afavoreix la mobilitat activa i la connexió amb el medi natural. S'han habilitat àrees esportives a l'aire lliure per a gent gran i altres per a joves. Les instal·lacions esportives es consideren molt bones. A més, algunes instal·lacions escolars, com l'Escola Sant Domènec a La Ràpita, s'obre a les tardes per encabir activitats físiques gratuïtes.
- **Proximitat al medi natural com a actiu saludable:** La proximitat al medi natural és un actiu destacable que es potencia amb rutes i activitats dirigides per fomentar el contacte amb la natura. Els espais naturals tenen un efecte positiu en la salut mental i física, oferint oportunitats per a la pràctica d'activitats recreatives a l'aire lliure com caminar, córrer o anar en bicicleta.

- **Cultura esportiva:** El municipi destaca per una forta cultura esportiva, amb un gran nombre de clubs arrelats al poble i una gran implicació de les famílies i la comunitat en general. Hi ha una oferta esportiva diversa i de qualitat, i en general accessible econòmicament gràcies al compromís social dels clubs, incloent activitats dirigides i programes que incentiven la participació de diferents grups d'edat i condicions físiques. Aquestes iniciatives comunitàries són clau per fomentar l'activitat física i reduir el sedentarisme. Un exemple és l'associació "Cent cap als cent", que promou caminades curtes on s'hi poden sumar persones de totes les edats i condicions físiques.
- **Iniciatives públiques per incentivar l'activitat física:** L'Ajuntament desenvolupa polítiques públiques encaminades a afavorir la pràctica esportiva per a tots els seus ciutadans, la qual cosa inclou la creació i manteniment d'equipaments esportius, l'organització d'activitats i esdeveniments esportius i la promoció de les extraescolars esportives en la infància i adolescència.
- **Activitats de fisioteràpia grupals des del CAP:** el CAP ha incorporat en el seu equip de salut comunitària una fisioterapeuta que treballa amb persones amb problemes de genoll, espatlla o esquena a través d'exercicis específics, demostrant un compromís amb el manteniment d'una bona mobilitat i salut física de la població.

Lleure

Els aspectes desfavorables i favorables que han destacat els agents clau consultats són els següents:

Aspectes desfavorables

- **Oferta limitada d'activitats per a col·lectius específics:** el poble es percep com molt actiu quant a activitats de lleure, destacant per exemple les activitats de carnaval i festa major. Tot i així, es recull la demanda de més activitats d'oci i lleure orientades a persones amb problemes de salut mental i/o discapacitat intel·lectual, per una altra.

Aspectes favorables

- **Àmplia oferta d'activitats extraescolars i actes socioculturals i esportius:** Al municipi hi ha una gran oferta d'activitats extraescolars lúdiques i esportives per a infants i també una gran varietat d'actes per a totes les edats. Aquesta gran diversitat d'activitats comunitàries és possible gràcies a la implicació i treball conjunt de l'Ajuntament i de les entitats.
- **Dinamització juvenil:** el Servei de Joventut Tangram fa activitats diàries amb el jovent, de forma propera, per millorar el seu benestar, ja sigui en salut mental, salut emocional, salut física, treball educatiu, treball cultural o lleure. El Servei és un Punt d'Informació Juvenil on les persones joves poden accedir

lliurement i fer arribar els seus dubtes, consultes i propostes. Diàriament, s'hi fomentem els hàbits saludables, d'alimentació, sexualitat, relacions, higiene... El Servei de Joventut treballa en xarxa amb altres serveis municipals i comarcals, amb l'institut municipal i amb la infermera i psicòloga del CAP.

3.3. Estils de vida de la població de Santa Margarida i els Monjos

Aquesta secció mostra els resultats de l'enquesta realitzada a la població de Santa Margarida i els Monjos relacionats amb els seus estils de vida, fent referència a aquells aspectes que tenen més impacte en la salut.

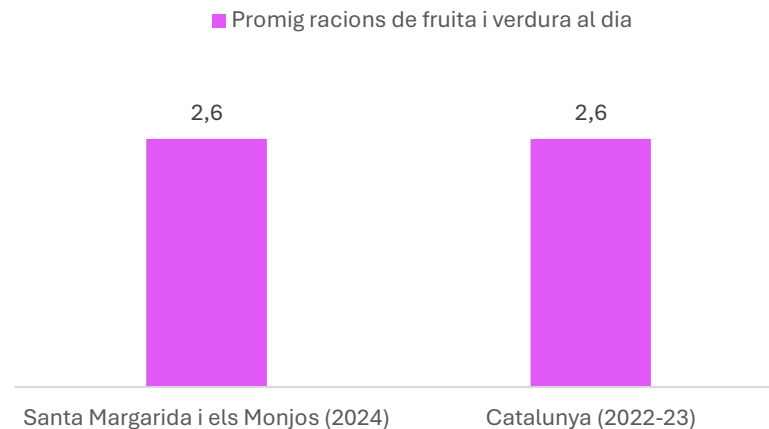
Consum de fruita i verdura

L'enquesta recull un consum de fruita i verdura entre la població de Santa Margarida i els Monjos molt similar a la del conjunt de Catalunya, amb 2,6 racions diàries de promig.

Com podem veure en les gràfiques i taula de la pàgina següent, la meitat de la població consumeix menys de 3 racions de fruita i verdura (entre 0 i 2), clarament per sota de les recomanacions habituals de consumir 5 racions.

Per perfils demogràfics, destaca clarament la població més jove com la menys consumidora de verdura i fruita. La població entre 16 i 29 anys fa un promig de consum de 2,1 racions. Com veurem, hi ha altres mals hàbits alimentaris que també es concentren en la població jove i que confirmen la necessitat identificada pels agents experts consultats d'incidir amb més contundència sobre l'alimentació de la població jove.

Pregunta: Quantes racions de fruita i verdura consumeixes normalment al dia?

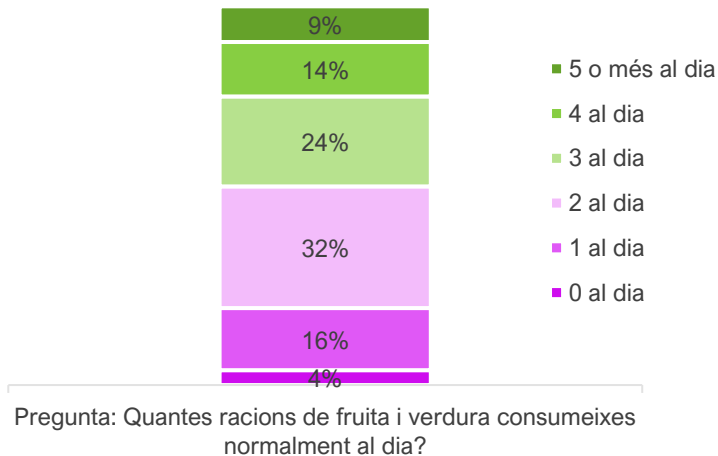

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

Per Catalunya: Enquesta de salut de Catalunya (2022)

La població que més fruita i verdura consumeix és la de més edat i també la població amb estudis superiors. De fet, també a nivell general de Catalunya s'observa una correlació entre el nivell d'estudis – que implica també un major nivell d'ingressos- i el major consum de productes frescos i vegetals.

Pregunta: Quantes racions de fruita i verdura consumeixes normalment al dia?

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

Pregunta: Quantes racions de fruita i verdura consumeixes normalment al dia?

Promig (racions diàries de fruita i verdura)		2,6
Sexe	Femella	2,8
	Mascle	2,4
Edat	16 a 30 anys	2,1
	31 a 45 anys	2,7
	46 a 60 anys	2,5
	61 i més anys	2,9
Nivell d'estudis	Obligatori o inferiors	2,5
	Secundaris postobligatoris	2,5
	Superiors	2,9

- Valor significativament per sobre de la mitjana
- Valor significativament per sota de la mitjana

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

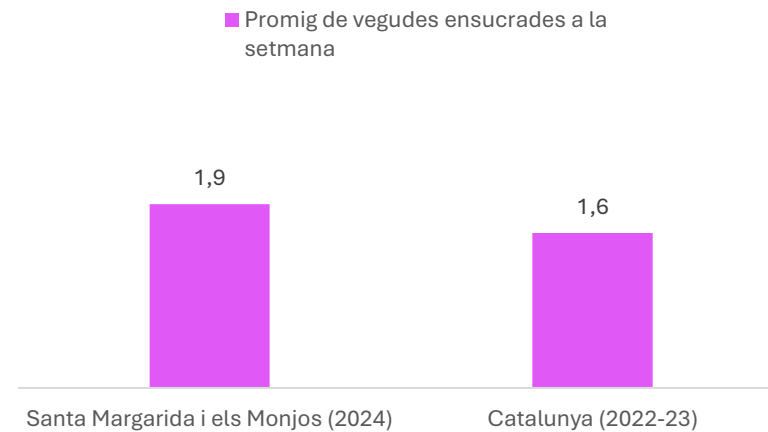
Consum de refrescos

El consum de begudes ensucrades, edulcorades o energètiques a Santa Margarida i els Monjos presenta uns nivells més elevats que al conjunt de Catalunya, indicant que aquest pot ser un dels principals punts febles de l'alimentació d'una part de la població.

Aproximadament un 50% de la població no consumeix mai o pràcticament mai aquest tipus de productes. Un 27% fa un consum ocasional i un 23% fa un consum freqüent o inclús diari. És aquest grup de població amb consum freqüent el que pot considerar-se de risc pel que fa a la població.

El promig general de begudes consumides a la setmana seria de 1,9.

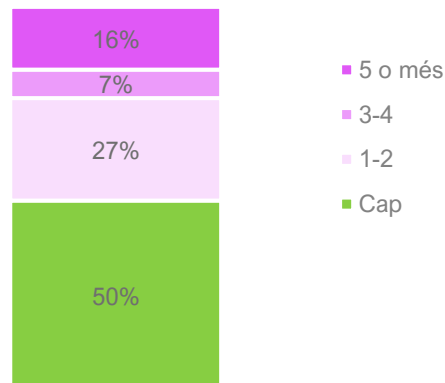
Pregunta: Quantes begudes ensucrades, edulcorades o energètiques consumeix a la setmana? (Coca-Cola, Fanta, Nestea, Tònica, Red Bull, Monster...)?

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

Els joves d'entre 16 i 30 anys despunten clarament amb un major consum, amb 3,1 begudes setmanals de promig. Segueix la generació entre 30 i 45 anys, amb un consum mig de 2,5 begudes ensucrades a la setmana. La resta d'edats fa un consum moderat que no presentaria riscos per a la salut.

El consum de begudes ultraprocesades va associat també al nivell educatiu: la població amb estudis superiors fa un consum significativament més moderat d'aquestes begudes, mentre que la població amb estudis baixos en consumeix més. Es posa així de manifesta com la indústria alimentària ultraprocesada penetra especialment bé en les capes de població socioeconòmicament més vulnerables.

Pregunta: Quantes begudes ensucrades, edulcorades o energètiques consumeix a la setmana? (Coca-Cola, Fanta, Nestea, Tònica, Red Bull, Monster...)?

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

Pregunta: Quantes begudes ensucrades, edulcorades o energètiques consumeix a la setmana? (Coca-Cola, Fanta, Nestea, Tònica, Red Bull, Monster...)?

Promig (begudes setmanals)		1,9
Sexe	Femella	1,7
	Mascle	2,1
Edat	16 a 30 anys	3,1
	31 a 45 anys	2,5
	46 a 60 anys	1,3
	61 i més anys	0,8
Nivell d'estudis	Obligatoris o inferiors	2,5
	Secundaris postobligatoris	1,7
	Superiors	1,0

- Valor significativament per sobre de la mitjana
- Valor significativament per sota de la mitjana

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

Hàbit de caminar

Una forma essencial d'activitat física en l'ésser humà és caminar.

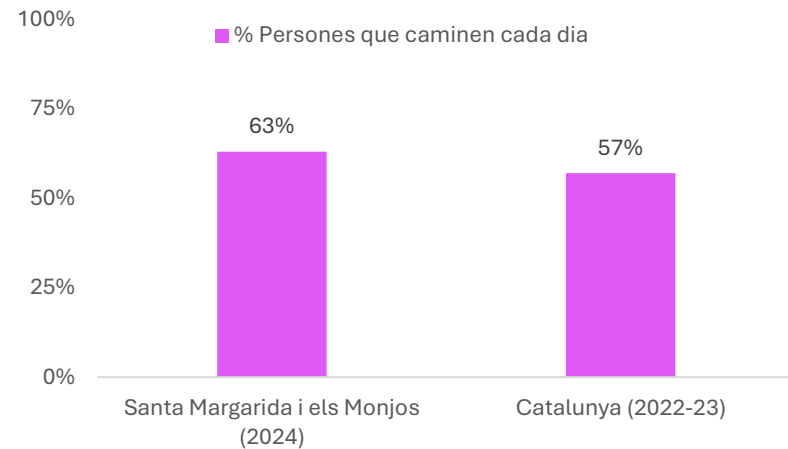
Caminar suposa una activitat física moderada que està a l'abast de pràcticament tothom i que s'integra en la vida quotidiana. Mantenir un estil de vida actiu comença, generalment, per mantenir un bon hàbit de caminar.

L'hàbit de caminar està estès en la població de Santa Margarida i els Monjos.

Un 63% de la població indica que camina cada dia al menys deu minuts seguits. Aquest valor és superior al que indica l'Enquesta de Salut per al conjunt de Catalunya. Aquest valor positiu pot haver estat afavorit per la inversió realitzada durant les darreres dècades per millorar la connectivitat a peu entre nuclis de població, eliminar barreres arquitectòniques i pacificar el trànsit per donar més prioritat al vianant.

El percentatge de persones que caminen amb poca freqüència és del 18 % (mai o només 1 o 2 dies a la setmana).

Durant els darrers 7 dies, quants dies ha caminat almenys 10 minuts seguits?

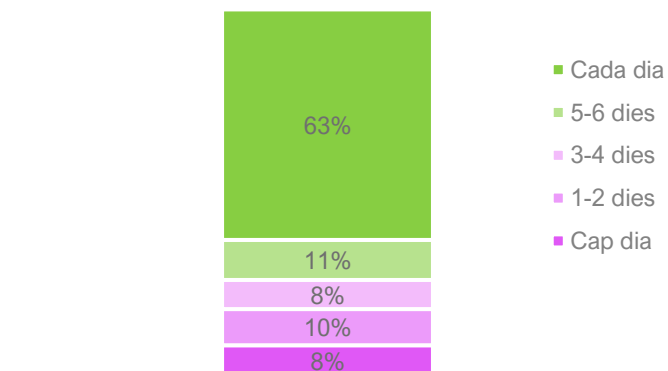

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202
Per Catalunya: Enquesta de salut de Catalunya (2022)

Un altre aspecte molt positiu a destacar és que l'hàbit de caminar presenta molt poques desigualtats socials.

El promig de dies que es camina no presenta variacions significatives per cap categoria social (les diferències observades no es desvien suficientment de la mitjana com per ser considerades significatives i no atribuïbles al marge d'error del 5% de la mostra enquestada).

Durant els darrers 7 dies, quants dies ha caminat almenys 10 minuts seguits?

Pregunta: Durant els darrers 7 dies, quants dies ha caminat almenys 10 minuts seguits?

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

Pregunta: Durant els darrers 7 dies, quants dies ha caminat almenys 10 minuts seguits?

Promig (dies a la setmana que camina)		5,4
Sexe	Femella	5,1
	Mascle	5,7
Edat	16 a 30 anys	5,8
	31 a 45 anys	5,7
	46 a 60 anys	4,9
	61 i més anys	5,3
Nivell d'estudis	Obligatoris o inferiors	5,5
	Secundaris postobligatoris	5,4
	Superiors	5,4

- Valor significativament per sobre de la mitjana
- Valor significativament per sota de la mitjana

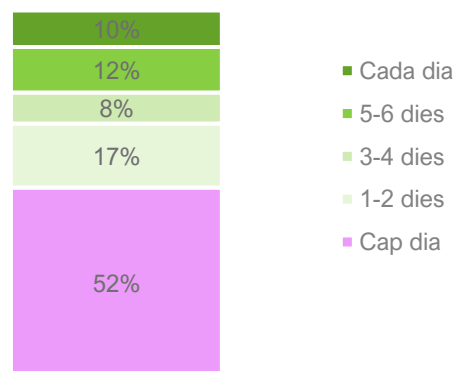
Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

Activitat esportiva

Les dades de l'enquesta apunten a una pràctica esportiva elevada al municipi. Un 48% de la població de 16 i més anys enquestada apunta que fa exercici físic intens, de tipus esportiu (que fa suar o augmentar molt la freqüència cardíaca), al menys un cop per setmana. En canvi, un 52% no en fa habitualment.

El promig de dies a la setmana que es fa activitat esportiva és del 1,9 en el conjunt de la població, amb gran disparitat entre grups socials.

Si bé els joves destaquen per ser els que pitjor s'alimenten, són els que més activitat física intensa practiquen, amb 3,1 dies de mitjana a la setmana. Els grups de població que menys activitat física intensa fan són les persones majors de 60 anys i també les persones amb estudis obligatoris o inferiors.

Pregunta: Durant els últims 7 dies, quants dies ha realitzat alguna activitat física intensa o esportiva?

Pregunta: Durant els últims 7 dies, quants dies ha realitzat alguna activitat física intensa o esportiva?

Promig (dies a la setmana)		1,9
Sexe	Femella	1,7
	Mascle	2,1
Edat	16 a 30 anys	3,1
	31 a 45 anys	2,3
	46 a 60 anys	1,7
	61 i més anys	0,7
Nivell d'estudis	Obligatori o inferiors	1,6
	Secundaris postobligatoris	2,2
	Superiors	1,9

- Valor significativament per sobre de la mitjana
- Valor significativament per sota de la mitjana

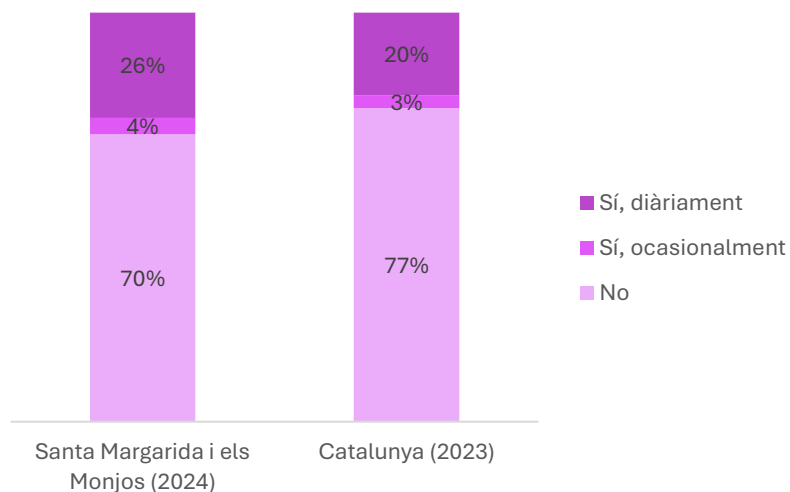
Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

Hàbit tabàquic

L'enquesta recull un hàbit tabàquic relativament elevat: un 26% de la població de Santa Margarida i els Monjos fuma diàriament, un percentatge superior al del conjunt de Catalunya(20%).

El perfil de fumador correspon a persones entre 31-45 anys. A partir d'aquesta edat, l'hàbit de fumar es fa cada cop més infreqüent i és molt minoritari en la tercera edat. Un 23% dels joves menors de 30 anys fuma, indicant una possible reducció d'aquest hàbit en la població jove.

Les diferències de gènere en l'hàbit de fumar són menys significatives que per raó d'edat però s'observa més hàbit de consum entre els homes. Així mateix, a menys nivell d'estudis, més hàbit de fumar.

Pregunta: En els últims set dies, ha consumit tabac o vàper/cigarreta electrònica?

% Sí (diàriament)		26%
Sexe	Femella	22%
	Mascle	30%
Edat	16 a 30 anys	23%
	31 a 45 anys	33%
	46 a 60 anys	33%
	61 i més anys	12%
Nivell d'estudis	Obligatoris o inferiors	28%
	Secundaris postobligatoris	25%
	Superiors	21%

- Valor significativament per sobre de la mitjana
- Valor significativament per sota de la mitjana

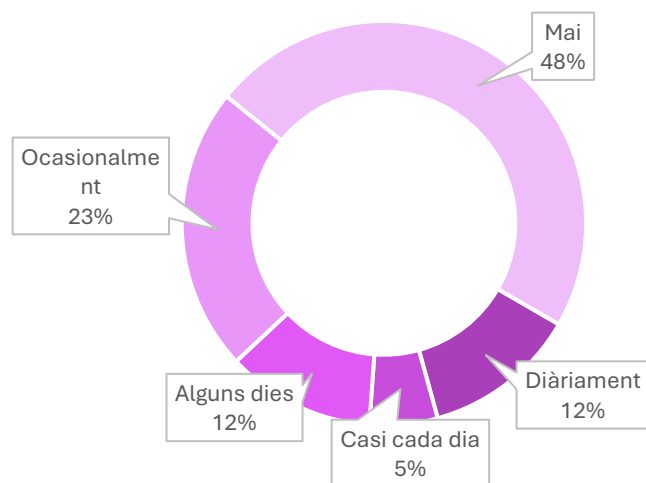
Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202
Per Catalunya: Enquesta de salut de Catalunya (2022)

Consum d'alcohol

Un 48% de la població diu no consumir normalment alcohol, mentre que un 52% sí consumeix en major o menor mesura durant la setmana. D'aquestes, un 17% consumeix alcohol cada dia o quasi cada dia, indicant un possible consum de risc.

El perfil de consumidor d'alcohol freqüent està bastant masculinitzat i es correspon amb un perfil d'edat per sobre dels 60 anys. La població menor de 45 anys és infreqüent que faci un consum diari d'alcohol, si bé això no treu que pugui fer un consum problemàtic – de borratxera – en moments determinats com caps de setmana o festes.

Pregunta: En els últims set dies, has consumit alcohol (incloent vi i cervesa)?

Pregunta: En els últims set dies, has consumit alcohol (incloent vi i cervesa)?

% Sí (diàriament o casi cada dia)		18%
Sexe	Femella	10%
	Mascle	26%
Edat	16 a 30 anys	5%
	31 a 45 anys	9%
	46 a 60 anys	20%
	61 i més anys	37%
Nivell d'estudis	Obligatoris o inferiors	22%
	Secundaris postobligatoris	14%
	Superiors	17%

- Valor significativament per sobre de la mitjana
- Valor significativament per sota de la mitjana

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

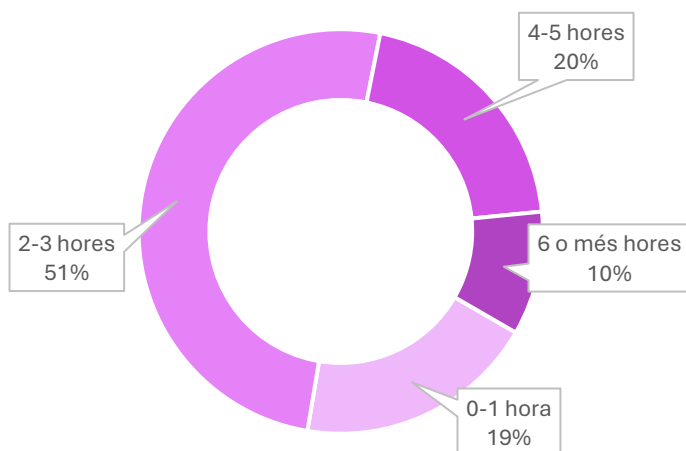
Ús de pantalles

L'entreteniment amb pantalles ha esdevingut en els darrers anys un focus de preocupació, esmentat també pels referents comunitaris consultats per aquesta diagnosi.

Els resultats de l'enquesta recolzen les raons d'aquesta preocupació: el promig d'hores diàries d'entreteniment de la població de 16 i més anys – sense comptar ús de pantalles per raons de feina o estudis – és de 3,1 hores. Els més joves són els que més s'entretenen amb pantalles, amb un ús que sobrepassa les 4 hores diàries de mitjana.

L'entreteniment amb pantalles és més habitual en les persones amb estudis baixos, demostrant l'especial penetració de la indústria tecnològica d'entreteniment en les classes baixes.

Pregunta: Quantes hores passa en un dia normal davant d'una pantalla, sense incloure el temps de feina o classe?

Pregunta: Quantes hores passa en un dia normal davant d'una pantalla, sense incloure el temps de feina o classe?

Mitjana d'hores diàries		3,1
Sexe	Femella	3,0
	Mascle	3,2
Edat	16 a 30 anys	4,5 ●
	31 a 45 anys	2,9
	46 a 60 anys	2,3 ●
	61 i més anys	3,0
Nivell d'estudis	Obligatoris o inferiors	3,6 ●
	Secundaris postobligatoris	2,9
	Superiors	2,2 ●

- Valor significativament per sobre de la mitjana
- Valor significativament per sota de la mitjana

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

Prioritats de millora en els estils de vida

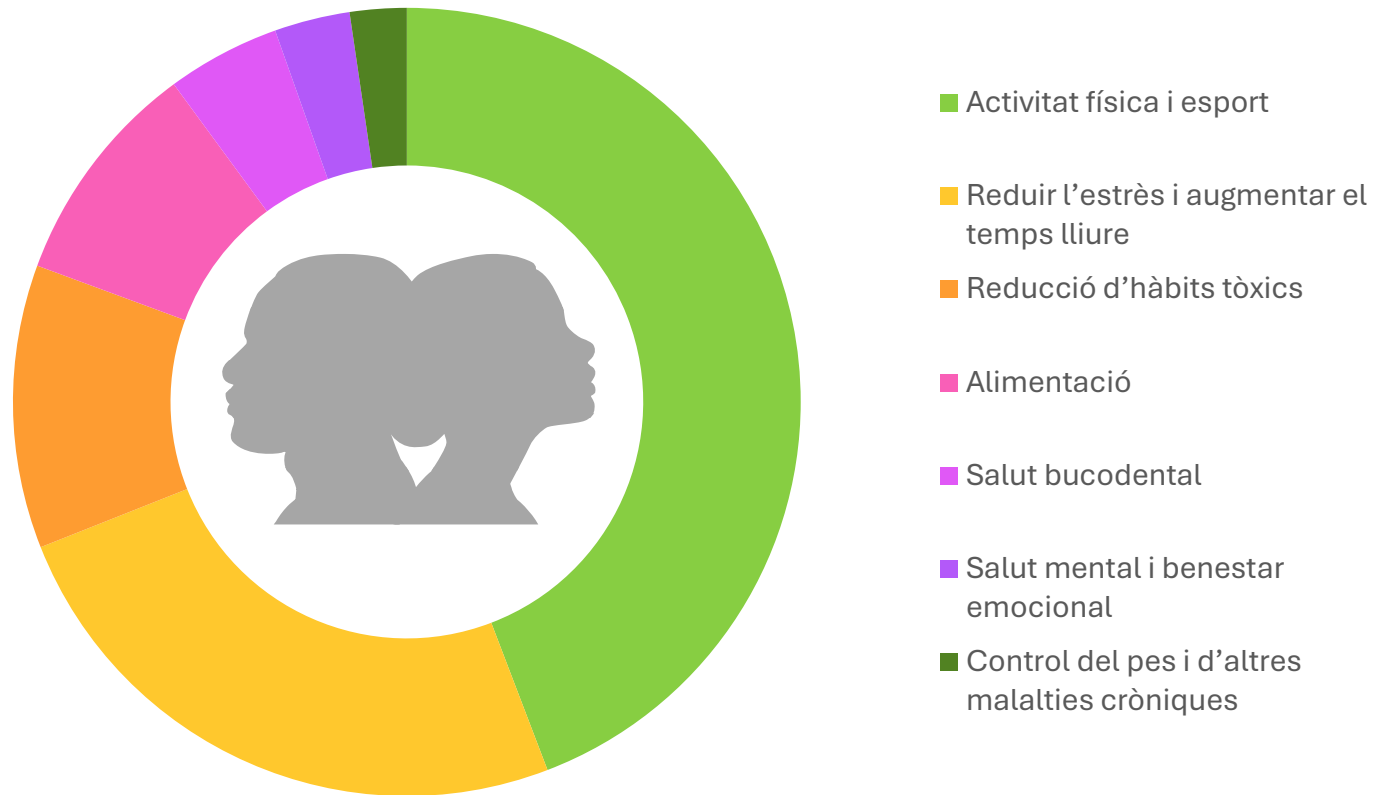
Les respostes de les persones enquestades sobre el que volen millorar en el seu estil de vida per millorar la seva salut es poden agrupar en les següents categories:

- 1. Fer més activitat física i esport:** Moltes persones volen fer més exercici físic, practicar més esport, caminar més o fer activitats més intenses per millorar la seva salut física i la seva forma física. Algunes mencionen específicament activitats com anar al gimnàs o incrementar la seva força física.
- 2. Reduir l'estrès i augmentar el temps lliure:** Moltes persones expressen el desig de treballar menys o bé tenir un treball menys estressat, tenir més temps lliure i estar més tranquil·les. L'estrès per la feina i la manca de temps personal és una preocupació molt comuna, així com el desig de dedicar-se més temps a elles mateixes.
- 3. Reduir hàbits tòxics:** Alguns també parlen de deixar de fumar, reduir el consum d'alcohol o inclús altres substàncies com la marihuana i reduir el temps d'ús de pantalles.
- 4. Portar una dieta més equilibrada i de qualitat:** Hi ha moltes mencions a la millora de l'alimentació, amb persones que volen menjar de manera més saludable, menjar aliments orgànics o seguir una dieta més equilibrada. Algunes persones mencionen específicament el desig d'eliminar menjars processats de la seva dieta.
- 5. Millorar la salut bucodental:** Algunes respostes indiquen que les persones volen millorar la seva salut bucal, com ara anar al dentista per problemes amb les dents o fer tractaments com els ferros ortodòntics.
- 6. Cuidar la salut mental i benestar emocional:** Encara que esmentat menys sovint, algunes persones volen millorar la seva tranquil·litat mental, reduir el pensament excessiu, tenir una vida emocional més equilibrada i augmentar la seva vida social.
- 7. Perdre pes i controlar millor malalties cròniques adquirides:** Hi ha diverses mencions a la necessitat de perdre pes, controlar la diabetis i seguir, per aconseguir-ho una rutina de vida més activa. Això inclou caminar més o millorar l'alimentació.

Els desitjos de la població reflecteixen una preocupació equilibrada entre la salut física, la mental i l'estil de vida, amb un enfocament en l'activitat física, l'alimentació i la reducció de l'estrès.

Què és el que més li agradaria millorar del seu estil de vida per millorar la seva salut?

Resum de respostes espontànies de la població

4. Suport social i participació comunitària

El suport social i comunitari és com un xarxa de seguretat: sosté, protegeix i enforteix el benestar de les persones, creant vincles que ajuden a superar les dificultats i a gaudir d'una vida més plena.

4.1. El suport social i la participació comunitària com a determinant de salut

El suport social i la participació comunitària protegeixen la salut de les persones per diverses raons:

- **Benestar emocional:** La interacció i el suport social poden millorar el benestar emocional. El sentiment de pertinença i d'acceptació dins d'una comunitat o grup social pot augmentar l'autoestima i la satisfacció personal i prevenir l'aïllament i la solitud.
- **Accés a recursos:** La participació en xarxes socials i comunitàries proporciona accés a informació útil sobre recursos sanitaris, serveis de suport i oportunitats d'activitats saludables. Això ajuda a les persones a prendre decisions informades sobre la seva salut i a accedir a serveis quan els necessiten.
- **Resiliència:** Les xarxes de suport ajuden les persones a afrontar les adversitats de

la vida, proporcionant recursos emocionals, informatius i pràctics. Això augmenta la resiliència, la capacitat de recuperar-se davant les dificultats. En moments de crisi o desastres, les xarxes de suport social i comunitari són essencials per proporcionar ajuda immediata i sensació de seguretat.

- **Promoció de hàbits saludables:** Els grups socials i comunitaris poden influir en els comportaments i actituds relacionats amb la salut, promocionant hàbits saludables com l'exercici físic.
- **Associacionisme i participació:** L'associacionisme i la participació política permet avançar en els drets dels ciutadans en temes de salut. Per exemple, les associacions de pacients amplifiquen la veu de les persones afectades per diverses patologies, assegurant que les seves necessitats siguin escoltades i

ateses. Les associacions de salut sovint lideren campanyes d'educació i conscienciació sobre hàbits de vida saludables, prevenció de malalties i detecció precoç. A través de la col·laboració amb governs i institucions sanitàries, poden difondre missatges de salut pública i fomentar conductes saludables a gran escala.

El suport social i la participació comunitària d'una població sorgeix, en part, espontàniament de les relacions socials entre persones. Però és també un aspecte que, que com altres determinants de salut, pot ser modificat per l'acció política i associativa.

En aquest sentit, una política de salut hauria de ser una política de foment de l'acció comunitària i la participació en salut.

4.2. Visió dels referents comunitaris sobre el suport comunitari Santa Margarida i els Monjos

Aquesta secció resumeix les valoracions dels agents clau consultats sobre el suport comunitari a Santa Margarida i els Monjos. Els agents consultats inclouen referents de l'Ajuntament, referents d'associacions de Santa Margarida i els Monjos i personal sanitari vinculat al poble.

Aspectes desfavorables

- **Situacions de solitud i aïllament:** Tot i que no són molt nombroses, a Santa Margarida i els Monjos, com a la majoria de poblacions, es detecten persones que viuen en situació de solitud i aïllament, sense gairebé xarxa familiar ni d'amistats. Per tal d'erradicar la solitud no desitjada, tant en joves com en adults i gent gran, es veu necessari fomentar espais de relació social significatius que arribin a aquestes persones. Aquests espais haurien de promoure la vinculació activa amb la comunitat, evitant un enfocament assistencialista, i facilitant la participació com a voluntaris o membres d'espais de participació i cogovernança. Per a les persones grans, alguns referents consultats noten a faltar més atenció social i sanitària domiciliària i places de residència públiques, si bé es valora molt positivament que s'hagin creat places municipals de centre de dia recentment.
- **Necessitat d'un major acompanyament social a la població vulnerable:** Es reconeix que a Santa Margarida i els Monjos es fa una bona tasca de protecció social. Tot i així, es manifesta que hi ha casos de famílies desestructurades, persones en situació d'exclusió social i persones, moltes d'elles joves, amb crisis personals que necessiten un suport més pròxim i coordinat entre els serveis socials i sanitaris. Alguns professionals veuen necessari crear algun recurs de centre obert per adolescents o infants en risc.
- **Recursos insuficients per a famílies amb infants amb dificultats d'aprenentatge:** Les famílies amb infants que tenen trastorns de l'aprenentatge no sempre poden accedir econòmicament a les proves diagnòstiques o teràpies que necessiten. Es veu necessari oferir més hores de suport psicològic i especialitzat per a infants o famílies que no disposen dels recursos econòmics per acudir a serveis privats. Es valora molt positivament la tasca d'acompanyament educatiu que fa el El Corriol però s'estima insuficient.

- **Necessitat d'espais de cogovernança i interrelació entre agents de salut:** Es troben a faltar espais com una Taula de Salut o un Consell de Salut per ampliar la perspectiva, connectar el teixit associatiu, esportiu, social i cultural amb la salut, i generar més connexió entre professionals, centres de salut i associacions que treballen per la salut al territori.
- Per exemple, actualment els clubs esportius només es relacionen amb la regidoria d'Esports, però opinen que també haurien de tenir contacte amb professionals de la salut per aprofundir en la promoció d'una nutrició saludable i el tractament de trastorns mentals i de desenvolupament que detecten entre els esportistes. Els clubs esportius promouen l'esport inclusiu, però necessiten més informació i suport per fer que infants i joves en risc d'exclusió se sentin inclosos en la pràctica esportiva.

Aspectes favorables

- **Associacionisme compromès amb la comunitat:** Es destaca que Santa Margarida i els Monjos té un teixit associatiu notable, compromès amb el benestar de la comunitat i la inclusió social. Entitats consolidades com la Societat Coral i Esbarjo la Margaridoia, la Societat Rapitenca o el casal d'avis organitzen multitud d'activitats (ball, gimnàstica, coral, teatre, escacs...) que faciliten la vinculació comunitària de les persones. Els clubs esportius també actuen com a espais comunitaris que vinculen famílies i promouen la convivència i la cohesió social. Es valora positivament el suport de l'Ajuntament a aquest teixit associatiu, fent viables les seves activitats i actuant com a promotor de noves iniciatives.
- **Condicions favorables a la prescripció social:** Tot aquest teixit associatiu facilita la posada en marxa de projectes com la prescripció social des de l'atenció primària de salut, la qual cosa permet evolucionar cap a un model sanitari més biosocial i menys farmacològic. Aquest enfocament integrador hauria d'anar acompanyat del foment de l'associacionisme al llarg de la vida i de la integració de les persones novingudes al poble.

4.3. Percepció de la població sobre el suport comunitari Santa Margarida i els Monjos

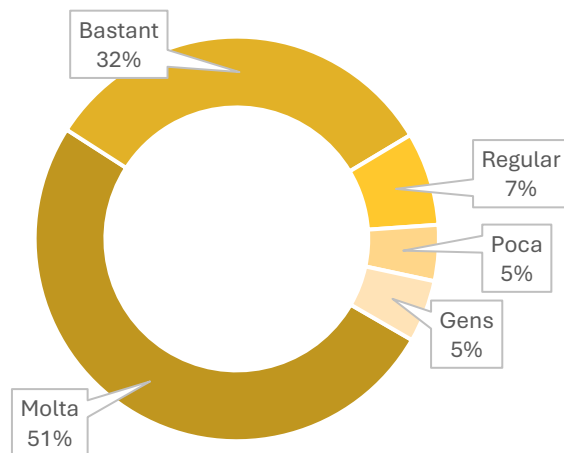
Aquesta secció resumeix els resultats de l'enquesta ciutadana sobre el suport comunitari a Santa Margarida i els Monjos, especialment en relació amb aquells aspectes amb impacte en la salut.

Suport en cas de malaltia

Les dades apunten a un grau de suport elevat en cas de malaltia en la població de Santa Margarida i els Monjos.

Un 83% de persones afirma tenir ajuda de familiars i amics en cas de posar-se malalts. Un 17% afirma disposar poc d'aquest ajut.

Pregunta: Rep ajuda quan està malalt/a dels seus familiars, amics... (o podria rebre-la en cas necessari)?

Les persones que diuen tenir menys suport són les persones d'entre 45 i 60 anys, mentre que les que més suport tenen són les de menys de 30 anys. Les persones de més de 60 anys afirmen tenir recolzament familiar o d'amistats en cas de malaltia, sent aquest un gran factor de protecció per a la seva salut.

Pregunta: Rep ajuda quan està malalt/a dels seus familiars, amics... (o podria rebre-la en cas necessari)?

		% Molt o bastant	83%
Sexe	Femella	85%	
	Mascle	81%	
Edat	16 a 30 anys	91%	●
	31 a 45 anys	83%	
	46 a 60 anys	73%	●
	61 i més anys	88%	
Nivell d'estudis	Obligatoris o inferiors	80%	
	Secundaris postobligatoris	86%	
	Superiors	83%	

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.
Mostra = 202

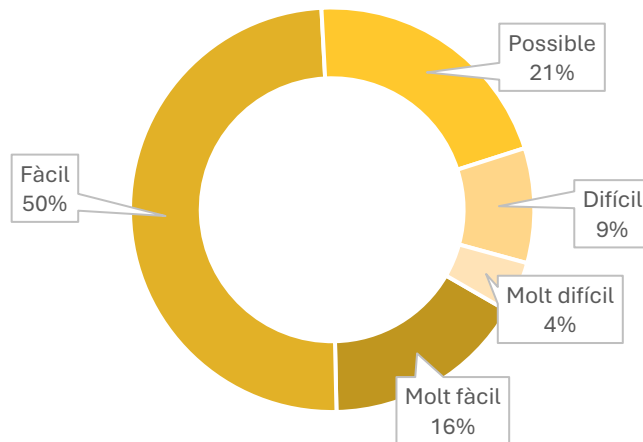
Suport en cas de malaltia

En línia amb l'anterior, les dades sobre suport veïnal en cas de necessitat també apunten valors favorables.

Un 66% de la població afirma que li seria fàcil o molt fàcil demanar ajut als seus veïns en cas que la necessités. El 34% restant es mostra més insegur respecte a la possibilitat de poder rebre aquest ajut o suport dels veïns.

Un aspecte a destacar és que és la població de més de 60 anys la que sent que li seria més fàcil demanar ajut als veïns, indicant que disposa d'una xarxa de suport de proximitat. En canvi, la població entre 31 i 45 anys denota una relació veïnal més distant.

Pregunta: Com de fàcil li seria demanar ajuda als seus veïns en cas que la necessités?

Pregunta: Com de fàcil li seria demanar ajuda als seus veïns en cas que la necessités?

% Fàcil o molt fàcil		66%
Sexe	Femella	66%
	Masclé	66%
Edat	16 a 30 anys	68%
	31 a 45 anys	55%
	46 a 60 anys	64%
	61 i més anys	78%
Nivell d'estudis	Obligatoris o inferiors	64%
	Secundaris postobligatoris	67%
	Superiors	68%

- Valor significativament per sobre de la mitjana
- Valor significativament per sota de la mitjana

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

5. Atenció sanitària

Un sistema sanitari públic fort és una mostra de la capacitat d'una societat de cuidar, especialment als seus membres més vulnerables.

5.1. Els serveis sanitaris com a determinant de salut

Els serveis sanitaris són fonamentals per a la salut per diverses raons:

- **Prevenció i detecció de malalties:** Els serveis sanitaris proporcionen programes de vacunació, exàmens mèdics regulars i campanyes d'educació per a la salut, que ajuden a prevenir malalties infeccioses i no infeccioses. Això inclou la detecció precoç de problemes de salut que poden ser tractats abans que esdevinguin més greus.
- **Tractament:** Ofereixen mitjans per al diagnòstic i tractament de malalties i lesions. L'accés a tractaments efectius i a tecnologies mèdiques pot salvar vides i millorar significativament la qualitat de vida de les persones amb malalties cròniques o agudes, físiques o mentals.
- **Resposta a emergències:** En situacions d'emergència, com accidents, desastres

naturals o brots de malalties, els serveis sanitaris són essencials per a l'atenció immediata, el tractament de lesions i la prevenció de brots epidèmics.

- **Cura continuada:** Per a les persones amb malalties cròniques, com la diabetis o la hipertensió, els serveis sanitaris proporcionen el seguiment i la gestió necessaris per controlar la seva condició, prevenir complicacions i mantenir la millor qualitat de vida possible.
- **Promoció de la salut pública:** Els serveis sanitaris juguen un paper clau en la promoció de la salut pública a través de campanyes d'educació, la monitorització de l'estat de salut de la població i el disseny i implementació de polítiques sanitàries.

Un sistema sanitari públic i ben organitzat garanteix que totes les persones, independentment de la seva situació econòmica o social, tinguin accés a serveis de salut de qualitat. Això és crucial per reduir les desigualtats en salut.

5.2. Dades sobre els serveis sanitaris de Santa Margarida i els Monjos

Aquesta secció compila les dades i indicadors oficials i públics que proporcionen una primera informació sobre els serveis sanitaris de Santa Margarida i els Monjos. Com a complement a les dades, s'ofereixen claus interpretatives que ressalten factors a considerar per al desenvolupament d'una política de salut local eficaç.

Xarxa assistencial

La població de Santa Margarida i els Monjos té garantit el dret a l'atenció sanitària a través de la xarxa pública de centres d'atenció primària i hospitalària.

A nivell d'atenció primària, Santa Margarida i els Monjos s'integra en l'Àrea Bàsica de Salut de Penedès Rural Oest, creada a 2023 a partir de la divisió de Penedès Rural en dues zones, Oest i Est.

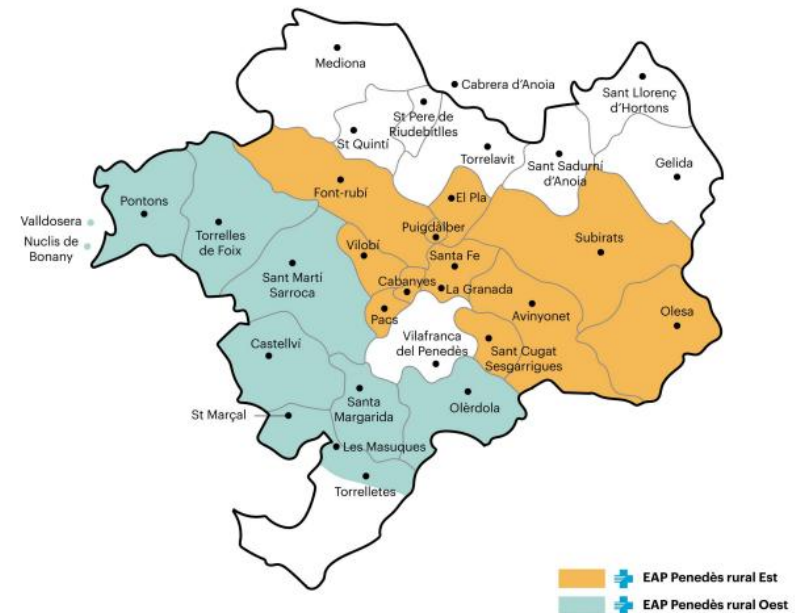
L'ABS disposa de dos punts d'atenció al municipi:

- El Centre d'Atenció Primària dels Monjos, ubicat al passeig Fluvial, s/n.
- El Consultori de la Ràpita, ubicat a la plaça Ramón Cabré.

Fora dels horaris d'atenció del CAP i del consultori, i per a segons quines especialitats com pediatria o ASSIR, la població ha d'acudir a Vilafranca del Penedès. L'atenció pediàtrica es dona en el CAP de Vilafranca Nord i l'ASSIR està al CAP de l'Alt Penedès.

Cal destacar que a l'Alt Penedès s'aplica des de 2008 el model d'atenció pediàtrica centralitzada, que està previst estendre a la resta de Catalunya.

Mapa dels Equips d'atenció primària (EAP) de l'Alt Penedès

Font: Jornada Administratiu Sanitaris. Gerència Territorial Metrosud 2023

PERFIL DE SALUT de Santa Margarida i els Monjos

CAP Els Monjos. Font: Google Earth

Consultori de la Ràpita. Font: Google Earth

En casos d'urgències el cap de setmana o a les nits, la població té a disposició l'Hospital Comarcal Alt Penedès i els serveis telefònics (061) del Servei Català de la Salut.

Per a l'atenció hospitalària de segon nivell la població té assignats els Hospitals Comarcal Alt Penedès, Sant Camil i Sant Antoni Abad, amb derivacions variables segons l'especialitat.

En atenció especialitzada en salut mental, els centres de referència són:

- Centre de Salut Mental d'Adults (CSMA) Alt Penedès, ubicat al CAP de Vilafranca Nord i gestionat per Hermanas Hospitalarias.
- Centre de Salut Mental Infanto Juvenil (CSMIJ) Alt Penedès, ubicat al CAP de Vilafranca Nord i gestionat per Hermanas Hospitalarias.
- CASD (Centre d'Atenció i Seguiment en Drogodependències), ubicat al CAP de Vilafranca Nord i gestionat per Hermanas Hospitalarias.
- Hospital de dia de salut mental Alt Penedès, ubicat a Vilafranca, prop del CAP de Vilafranca Nord. Està gestionat per l'Hospital Sant Joan de Déu.
- Servei de Rehabilitació Comunitària de Vilafranca del Penedès, ubicat a l'Hospital de dia de salut mental.

PERFIL DE SALUT de Santa Margarida i els Monjos

Per a l'atenció precoç de problemes de desenvolupament infantil, la població de Santa Margarida i els Monjos pot acudir al CDIAP l'Espiga de Vilafranca del Penedès.

Pel que fa als serveis d'atenció intermèdia per a pacients crònics o amb discapacitat que requereixen una atenció tant sanitària com social, el centre de referència és el Sociosanitari Ricard Fortuny.

Des de finals de 2023, s'ha creat a Vilafranca del Penedès la Unitat de Valoració de la Discapacitat i Dependència a l'Alt Penedès, que dona servei a la població de Santa Margarida i els Monjos.

La xarxa de serveis sanitaris de referència es complementa amb dues farmàcies comunitàries, ubicades al nucli dels Monjos.

Les farmàcies, a banda de dispensar receptes de medicaments, fan una labor de promoció i prevenció de la salut de la població.

D'entre les funcions reconegudes pels Col·legis de farmacèutics de les farmàcies es destaca:

- Orientar, aconsellar i acompanyar als clients en temes de salut.
- Participació en campanyes de cribratge i sensibilització.
- Seguiment de malalties cròniques (control de pes, tensió, etc.)
- Preparació de blísters i dispensació de medicaments a domicili.

A més, Santa Margarida i els Monjos disposa d'una xarxa de desfibril·ladors (DEA) en punts fixos i mòbils per atendre de manera urgent a persones amb para cardíaca.

Farmàcies de Santa Margarida i els Monjos.

Font: Farmacias.es

PERFIL DE SALUT de Santa Margarida i els Monjos

Quant als serveis d'atenció a la dependència, Santa Margarida i els Monjos compta amb un **Centre de dia municipal** posat en funcionament durant el 2023 i que disposa de 25 places d'iniciativa pública.

Adicionalment, disposa de 10 places més de centre de dia i 40 places de residència d'iniciativa privada, en la Residència Espitlles.

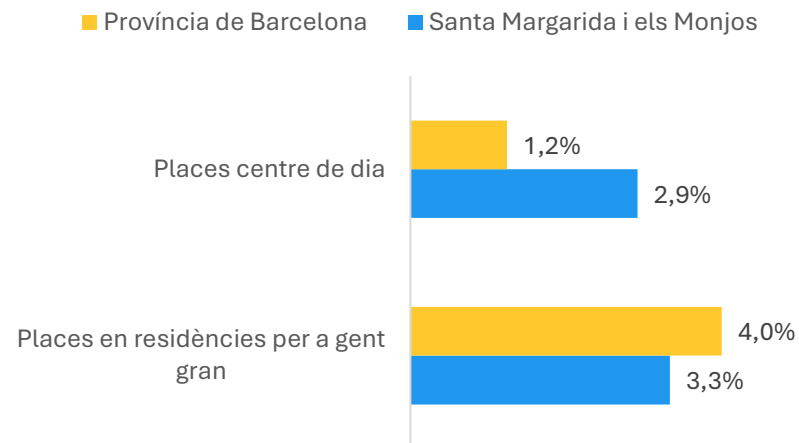
Places en residències i centres de dia per a gent gran segons tipologia. Santa Margarida i els Monjos, 2023

Tipus	Iniciativa pública	Iniciativa social	Iniciativa mercantil	Total
Places en residències per a gent gran	0	0	40	40
Places centre de dia	25	0	10	35

Font: Idescat

Tenint en compte el total de places de centre de dia i residència i el total de població major de 65 anys, **a 2023 la taxa de places de centre de dia a Santa Margarida i els Monjos se situa per sobre de la mitjana de la província de Barcelona. En el cas de les places de residència, la taxa se situa una mica per sota.**

Taxa de places per cada 100 persones majors de 65 anys. Any 2023

Font: Idescat

Satisfacció amb el CAP

L'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya publica algunes dades sobre l'activitat de les diferents Àrees Assistencials d'atenció primària.

Els quadres de les pàgines a continuació recullen alguns dels indicadors més rellevants relatius a l'activitat de l'ABS Penedès Rural Oest, atesa per un mateix EAP (Equip d'Atenció Primària).

Les dades fan referència al conjunt de l'ABS, excepte quan s'indica específicament que fan referència només a població de Santa Margarida i els Monjos.

Podem observar en les taules que l'ABS Penedès Rural Oest està directament gestionada per l'Institut Català de la Salut, com a proveïdor del personal sanitari.

L'any 2024, l'ABS té una població assignada total de 16.504, de la qual 7.702 són residents de Santa Margarida i els Monjos (47% del total). Es tracta d'un volum de població assignada molt elevat, que supera inclús el nombre de persones empadronades (7.629).

Pel que fa a l'activitat d'atenció, l'ABS té un percentatge de població assignada atesa del 80,75% a 2024, lleugerament per sota de la mitjana de Catalunya.

La satisfacció de la població amb l'ABS de Penedès Rural (amb dades fins a 2023, abans de la creació de l'ABS Penedès Rural Oest) és alta: 8,04 punts sobre 10 a 2023, per sobre del conjunt de Catalunya, amb un 7,72).

La població valora molt positivament l'atenció del personal metge i infermer (amb el 96% de valoracions positives). Es mostra més

crítica amb l'atenció del personal del taulell (83,5% de valoracions positives) però la valoració ha millorat respecte a 2022 i és superior a la del conjunt de Catalunya.

La valoració de la població de la facilitat per obtenir dia de visita ha millorat entre 2022 i 2023 i actualment el 72,8% de les respostes són positives. Aquest percentatge és superior al del conjunt dels ABS de Catalunya.

Nom	Titularitat	Població assignada 2024	% Població assignada i atesa
EAP Penedès Rural Oest 2024	Institut Català de la Salut	16.504	80,75%
CAP Santa Margarida i els Monjos i consultori de la Ràpita 2024	Institut Català de la Salut	7.702	SD
Catalunya 2022		7.653.253	82%

Nom	Facilitat pel dia de visita.	Tracte personal del taulell	Tracte personal metge o metgessa	Tracte del personal infermer	Satisfacció dels usuaris. Puntuació global
	% Respostes positives	% Respostes positives	% Respostes positives	% Respostes positives	
EAP Penedès Rural (2023)	72,8%	83,5%	96,90%	96,40%	8,04
EAP Penedès rural (2022)	69%	72,80%	97,40%	91,80%	7,7
Catalunya 2023	63,20%	81,40%	93,10%	94,80%	7,72
Catalunya 2022	56%	76,20%	92,10%	93,60%	7,37

Font: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya

Activitat assistencial del CAP

Pel que fa a les dades sobre l'eficàcia de l'atenció de l'ABS, les dades disponibles i comparables amb Catalunya són de 2022 i es corresponen amb l'ABS Penedès Rural.

Amb valors pitjors que el conjunt de Catalunya, trobem:

- Major percentatge de pacients polimedicats.
- Major percentatge d'ús inadequat d'antibiòtics (s'agafa com a malaltia sentinella la faringitis).
- Major despesa farmacèutica per pacient.

Amb valors similars a la mitjana de Catalunya o millors, trobem:

- Major percentatge de població de 75 i més anys amb atenció domiciliària.
- Taxa similar d'hospitalitzacions evitables al conjunt de Catalunya.
- Percentatge similar al conjunt de Catalunya de prescripcions inadequades de benzodiazepines (s'agafa com sentinella el trastorn d'ansietat).

Els indicadors de seguretat en prescripció farmacèutica de l'ABS Penedès Rural Oest han millorat durant el 2024 i assoleix els objectius fixats en l'acord de gestió quant a:

- Alertes
- Duplicitats
- Polimedicats

Indicadors de seguretat en prescripció farmacèutica i polimedicació de l'acord de gestió de l'ABS. Any 2023-2024

EAP Penedès Rural Oest	Casos març 2023	Casos octubre 2024	Valor màxim de referència	Assoliment objectius
Alertes	13	16	20	Sí
Duplicitats	56	48	66	Sí
Polimedicats	50	41	54	Sí

Font: EAP Penedès Rural Oest

Indicadors d'efectivitat i eficiència de l'ABS Penedès Rural. Any 2022

Nom	Pacients polimedocats* amb més de 10 principis actius	Ús inadequat de benzodiazepines en ansietat (desembre 2022)	Ús inadequat d'antibiòtics en faringitis en adults (desembre 2022)	Hospitalitzacions potencialment evitables** (per atenció inadequada a primària) Per 100.000 habitants	Població atesa al programa d'atenció domiciliària (ATDOM)*** (desembre 2022)	Despesa farmacèutica (per assignat)	Despesa farmacèutica (per consumidor)
ABS Penedès Rural Oest (2023)	4,40% (Penedès Rural Est o Oest)	0,90%	56,80%	879,7 (Penedès Rural Est o Oest)	1,0%	334,6 € (Penedès Rural Est o Oest)	377 € (Penedès Rural Est o Oest)
Catalunya (2023)	4,1%	0,90%	53,20%	989,0	0,89%	241,6 €	343,2 €

Font: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya

***Pacients polimedocats:** mesura el nombre de pacients per cada 100.000 als quals s'ha dispensat més de 10 medicaments en un mes.

****Taxa d'hospitalitzacions potencialment evitables:** indicador indirecte de la capacitat de resolució de l'atenció primària. Aquest indicador mesura les hospitalitzacions evitables per patologies seleccionades com insuficiència cardíaca, MPDC, asma, complicacions per diabetis, pneumònia bacteriana, deshidratació, infeccions urinàries, angina de pit i hipertensió. S'assumeix que aquestes patologies que són ateses a nivell hospitalari podrien haver estat resoltes mitjançant un control adequat de la malaltia en l'àmbit de l'atenció primària. Un adequat tractament ambulatori redueixen les hospitalitzacions potencialment evitables. Les taxes baixes indiquen una millor prevenció.

*** **L'atenció domiciliària (Programa ATDOM):** mesura la població de 75 anys i més del municipi que ha estat atesa al seu domicili per l'EAP. És un servei clau per a pacients crònics complexos i que tenen dificultats per desplaçar-se als centres i serveis de salut.

Atenció sanitària especialitzada en salut mental

La salut mental ha esdevingut una de les principals preocupacions a nivell de Catalunya. Ja era una preocupació abans de la pandèmia, per l'infradesenvolupament de la xarxa d'atenció de salut mental.

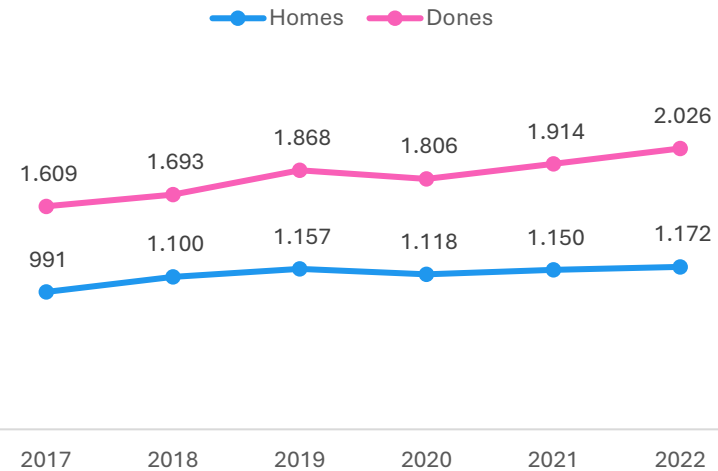
La població adulta de Santa Margarida i els Monjos que requereix atenció sanitària especialitzada i pública en salut mental és atesa des del CSMA de l'Alt Penedès, ubicat a Vilafranca del Penedès.

El CSMA de l'Alt Penedès va fer l'any 2022 una mitjana de 4,9 visites per pacient (la mitjana Catalunya el mateix any va ser de 7,5). L'evolució de la mitjana de visites per persona atesa al CSMA es manté estable entre 2020 i 2022. Abans de 2020, la mitjana per visites era lleugerament superior, tot i que també inferior a Catalunya.

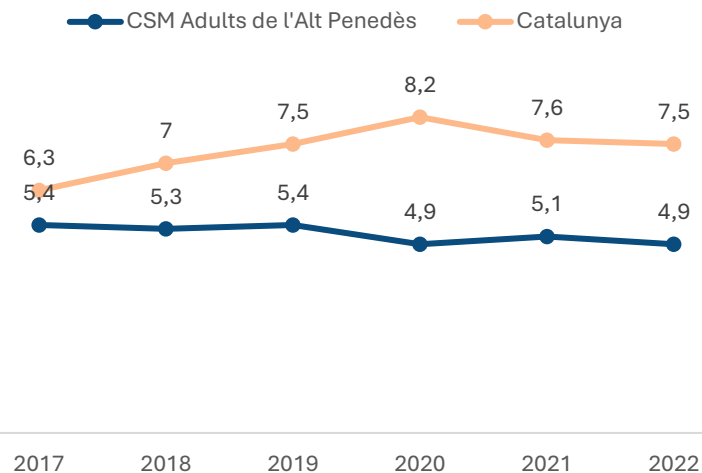
El nombre de persones ateses pel CSMA ha tendit a augmentar entre 2019 i 2022, lleugerament en el cas dels homes i acusadament en el cas de les dones, que són el 63% dels usuaris del CSMA.

Es tracta d'uns indicadors desfavorables que apunten a una intensitat baixa del seguiment que es pot fer des del CSMA a les persones amb patologies mentals i que fa especialment necessària la disponibilitat d'una xarxa comunitària complementària de prevenció i suport.

Evolució de pacients atesos al CSM Adults de l'Alt Penedès.

Visites per persona atesa. Comparativa i evolució temporal 2017-2022

Font: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya

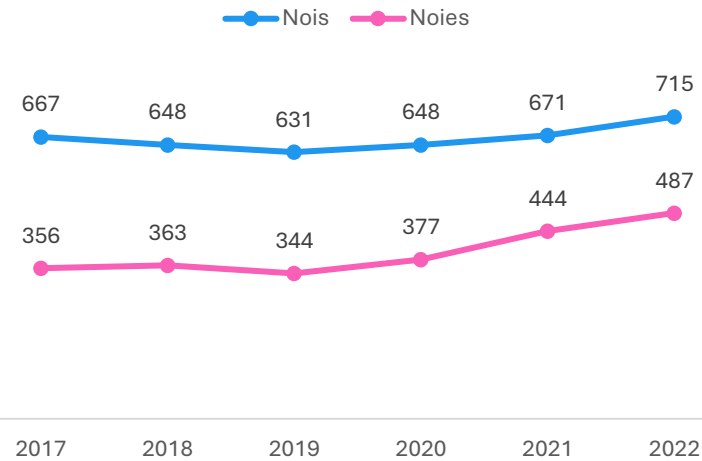
PERFIL DE SALUT de Santa Margarida i els Monjos

En el cas de l'atenció sanitària especialitzada i pública en salut mental dels infants i adolescents els indicadors apunten a una situació encara pitjor que en els adults.

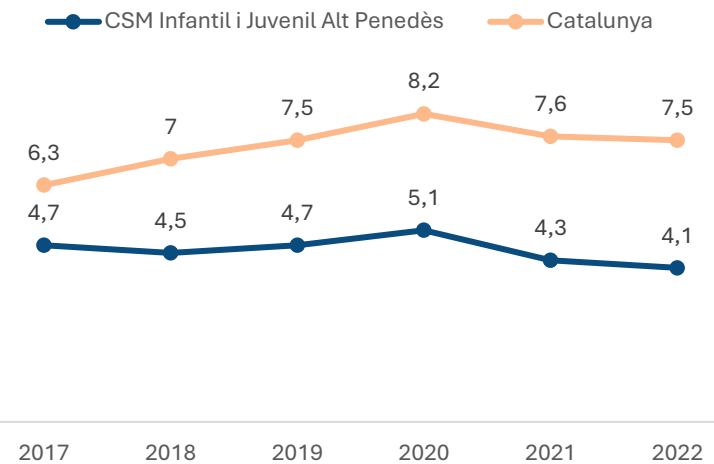
El CSMIJ de l'Alt Penedès, que dona cobertura als infants i adolescents de la comarca, enregistra una evolució ascendent en el nombre de nois i noies que atén.

El promig de visites per pacient al CSMIJ de de 4,1, clarament inferior al promig dels CSMIJ de Catalunya, amb 7,5 visites de promig per any i pacient. A més, el promig de visites segueix una tendència descendent des de 2020. Aquesta dada és coherent amb la manca de recursos de personal en psiquiatria infantil que denuncien els agents consultats per aquesta diagnosi.

Persones ateses. CSM Infantil i Juvenil de l'Alt Penedès. 2022

Visites per persona atesa. Comparativa i evolució temporal 2017-2022

Font: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya

5.3. Visió dels referents comunitaris sobre els serveis sanitaris a Santa Margarida i els Monjos

Aquesta secció resumeix les valoracions dels agents clau consultats sobre els serveis sanitaris a Santa Margarida i els Monjos. Els agents consultats inclouen referents de l'Ajuntament, referents d'associacions de Santa Margarida i els Monjos i personal sanitari vinculat al poble.

Aspectes desfavorables

- **Manca d'espai al CAP:** L'espai actual del Centre d'Atenció Primària (CAP) és insuficient per a la demanda existent, la qual cosa limita la capacitat per oferir serveis sanitaris de qualitat. Aquesta falta d'espai afecta especialment les activitats grupals, ja que no es disposa d'una aula sanitària adequada, obligant a buscar altres espais fora del centre, fet que redueix el nombre de grups i la proximitat d'aquests serveis a la població. A més, el creixement de l'equip sanitari no ha estat acompanyat d'una ampliació de l'espai, fet que genera una situació de saturació i dificulta l'atenció eficient als pacients.
- **Absència de serveis de ginecologia i llevadoria:** Hi ha una queixa recurrent per part de professionals i població per la manca de serveis específics de ginecologia i l'ASSIR (Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva) al municipi. Aquests serveis es van retirar durant la pandèmia i encara no han estat restablerts, cosa que obliga la població, especialment les dones, a desplaçar-se a Vilafranca per accedir a aquests serveis bàsics.
- **Dificultat d'accés a serveis de salut mental:** La falta de professionals especialitzats en salut mental, com psiquiatres i psicòlegs, tant per a infants com per a adults, limita l'atenció a aquesta problemàtica. Aquest dèficit provoca llargs temps d'espera i la pèrdua de vincle terapèutic, impactant negativament en la qualitat del tractament i el seguiment dels pacients.
- Es disposa d'un CSMIJ i d'un Hospital de dia, és a dir, s'han creat els serveis, però la mancança de psiquiatres, psicòlegs clínics i treballadors socials psiquiàtrics és greu i l'atenció psiquiàtrica en valora com a sota mínims. A nivell d'adults (CSMA) la situació no és tan greu però continuen faltant professionals i això impacta tant en les hores d'atenció ambulatoria - que s'espaien molt en els temps i fan perdre el vincle i efectivitat del tractament – com en l'atenció domiciliària, que gairebé no es pot realitzar malgrat ser un element fonamental de l'èxit dels tractaments en salut mental. El CASD (Centre d'Atenció i Seguiment de Drogodependències) també té dificultats per trobar i retenir professionals. Les primeres visites es donen a mesos vista i amb canvis freqüents. Pel que fa al CDIAP, també caldrien més professionals per atendre els trastorns d'aprenentatge d'infants i acompanyar les famílies. En conseqüència i per tot plegat, les famílies afectades per patologies mentals o addicions es veuen obligades a recórrer a recursos privats d'atenció, amb la conseqüent sobrecàrrega econòmica.

- D'altra banda, el programa PCP, de col·laboració entre atenció primària i salut mental, estableix que els CAPs puguin tenir atenció de personal de psiquiatria del CSMIJ i CSMA directament als CAPs alguns dies al mes. L'atenció disponible per PCP al CAP de Monjos és actualment de només dos dies al mes, quan abans havia estat d'un dia a la setmana.
- **Insatisfacció per dificultats de contacte amb el CAP:** Es recullen queixes per la dificultat de contactar per telèfon amb el CAP. El CAP disposa d'una centraleta analògica que no permet deixar missatges de veu ni donar indicacions per en cas de no poder contactar. Alguns referents d'entitats consultats valoren l'atenció al taulell del CAP com a poc empàtica. D'altra banda, algunes persones consideren que no s'ha tornat a recuperar la plena presencialitat d'ençà a la implantació de visites telefòniques durant la pandèmia, afectant especialment la gent gran, que necessita un tracte més personalitzat per comprendre millor les indicacions mèdiques.
- **Dificultats de transport que afecten l'accés als serveis sanitaris:** La insuficiència de transport públic en determinades franges horàries limita l'accés de la població a serveis sanitaris i activitats grupals (ex. fisioteràpia), especialment per a les persones amb mobilitat reduïda o sense mitjans propis de transport.

Aspectes favorables

- **Construcció d'un nou CAP:** Està prevista la construcció d'un

nou CAP per part del CatSalut, amb la cessió d'un solar a l'avinguda de Cal Rubió, davant de la Biblioteca Municipal. Aquesta nova infraestructura permetrà millorar la capacitat d'atenció i ampliar els serveis disponibles al municipi, responnent així a les necessitats de la població.

- **Atenció sanitària general positiva i suport social:** Es valora positivament la bona atenció sanitària general i el funcionament dels serveis d'assistència social, amb un gran esforç per oferir ajuts a persones dependents o amb discapacitats i suport als seus cuidadors. Aquesta implicació facilita la inclusió social i la millora de la qualitat de vida d'aquests col·lectius.
- **Ampliació de l'equip d'atenció primària:** El municipi compta amb un equip ampli de 7 metges i 7 infermeres, entre els dos consultoris, que cobreixen les necessitats sanitàries de la població de Santa Margarida i els Monjos.
- **Nous rols professionals orientats a la comunitat:** La incorporació de nous professionals a l'equip de salut comunitària del CAP com referents de benestar emocional, nutricionistes, fisioterapeutes i higienistes dentals ha permès la creació de grups terapèutics i comunitaris per abordar problemes com l'obesitat infantil, el benestar emocional i la salut física. Aquests nous rols estan reforçant la cooperació entre el CAP, les entitats del municipi, l'Ajuntament i els equipaments de la ciutat, promovent una atenció més integrada i propera a la comunitat. Aquestes iniciatives contribueixen a un enfocament preventiu i proactiu en la salut pública.

- **Bona comunicació entre l'escola i els serveis de salut:** La comunicació entre les escoles i els serveis de salut del municipi és fluida i ràpida, la qual cosa facilita la coordinació en temes de salut escolar i intervencions preventives i educatives.
- **Obertura del centre de dia:** La posada en funcionament d'un centre de dia municipal ofereix suport a les persones grans i a les seves famílies, millorant l'atenció i la qualitat de vida dels usuaris d'aquests serveis.
- **Model d'atenció pediàtrica especialitzada:** malgrat es recull la demanda de disposar de pediatra al municipi, els professionals sanitaris consideren que el model d'atenció pediàtrica centralitzada al CAP de Vilafranca Nord, implementat des de 2008, assegura una atenció de qualitat i especialitzada a la població infantil de la comarca. Aquest model facilita la detecció precoç, el treball en equip, la formació continuada del personal i la cobertura horària i de baixes, garantint un servei eficient i satisfactori per a la majoria de famílies.

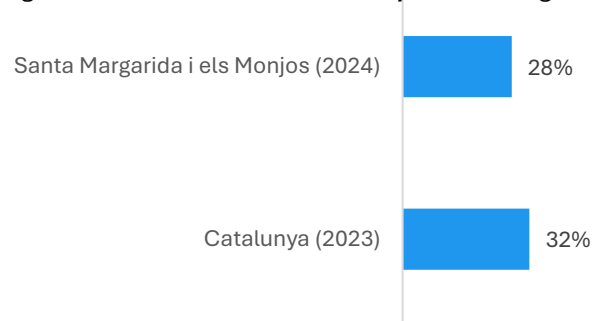
5.4. Opinió de la població sobre l'atenció sanitària a Santa Margarida i els Monjos

Aquesta secció mostra els resultats de l'enquesta realitzada a la població de Santa Margarida i els Monjos relacionats amb l'atenció sanitària.

L'enquesta a la població indica que un 69% (aproximadament set de cada deu) recorda haver-se visitat al CAP de Santa Margarida i els Monjos (sigui en l'edifici dels Monjos o de la Ràpita) durant el darrer any. En canvi, un 31% no recorda haver-se visitat. Aquestes dades apunten a un nivell de població atesa lleugerament baix, si bé podria ser explicable pel l'estructura d'edats joves del municipi.

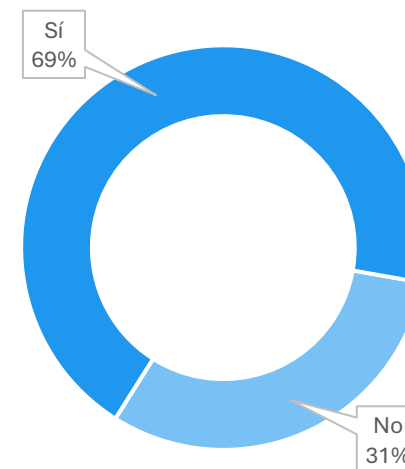
Un 28% de la població disposa d'assegurança privada, per sota del percentatge de Catalunya. Aquest fet pot estar explicat per: la proximitat del servei públic, la satisfacció amb el servei públic o/i els ingressos mitjans-baixos de la població.

Pregunta: % Població de 16 i més anys amb assegurança privada

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.
Mostra = 202

Pregunta: En el darrer any, s'ha visitat en el CAP de Santa Margarida i els Monjos per un assumpte de salut propi?

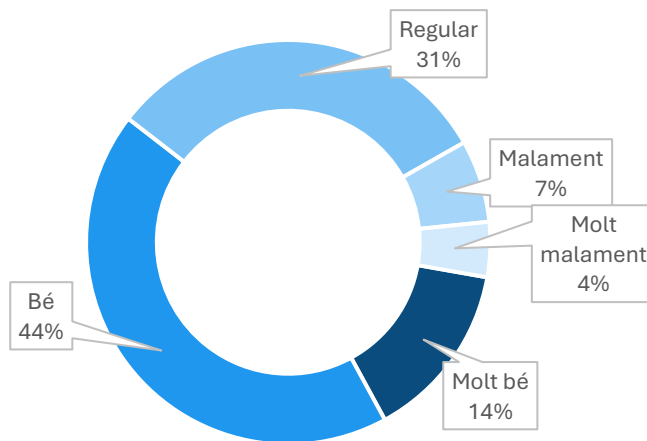
Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.
Mostra = 202

Satisfacció amb el CAP

Com es pot veure en el gràfic a continuació, un 58% de la població valora positivament el CAP de Santa Margarida i els Monjos. Un 31% fa una valoració regular i un 11% fa una valoració dolenta. Es pot afirmar que hi ha una valoració positiva del CAP, tenint en compte que es tracta d'un servei crític per a la població i sobre el qual la societat aboca un grau d'exigència elevat.

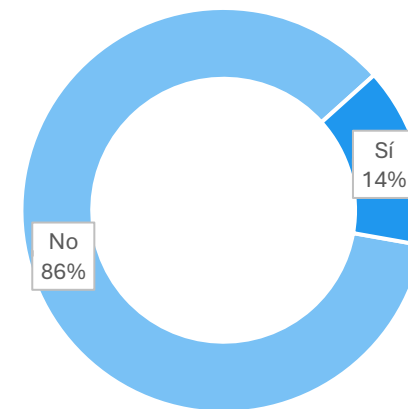
S'ha preguntat a la població si coneixen els nous professionals de salut comunitària que s'han incorporat a l'EAP (Equip d'Atenció Primària). Com es pot veure al gràfic, només un 14% de la població coneix aquests nous perfils, indicant que l'imaginari social del CAP continua molt reduït a l'atenció assistencial individual i es visibilitza encara poc la seva tasca de promoció comunitària de la salut.

Pregunta: En general, com valora els serveis sanitaris públics de Santa Margarida i els Monjos?

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

Pregunta: Sabia que el CAP ha incorporat nous professionals com experts en nutrició, benestar emocional, higiene dental i fisioteràpia?

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

Les respostes de les persones enquestades sobre el que caldria millorar dels serveis sanitaris públics de Santa Margarida i els Monjos es poden agrupar en les següents categories:

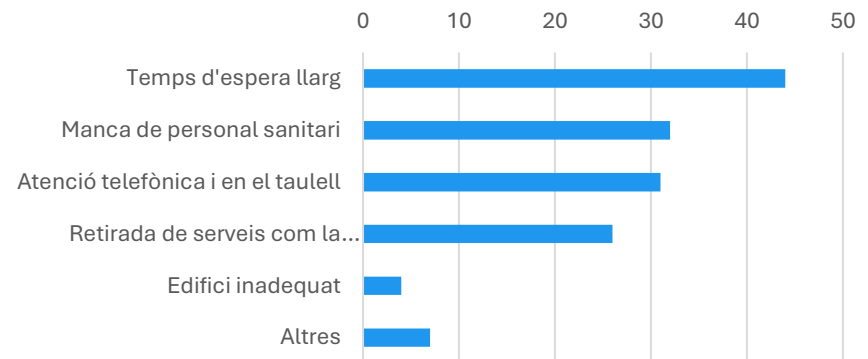
- **Temps d'espera llarg:** El principal problema esmentat és el temps d'espera per aconseguir cita amb el metge de capçalera o altres especialistes. Algunes persones critiquen també el fet d'haver d'esperar a la sala d'espera el dia de la visita, malgrat ser una visita programada.
- **Manca de personal sanitari:** Moltes persones es queixen de la falta de personal sanitari. Esmenten també que durant les tardes o les vacances el servei es veu afectat per la manca de personal, o bé que hi ha canvis freqüents de metges de capçalera. Hi ha també queixes entorn a l'atenció telefònica i el poc temps dedicat als pacients. Algunes persones tampoc veuen bé ser ateses per la infermera quan han demanat hora amb el metge.
- **Atenció telefònica i en el taulell:** La qualitat de l'atenció telefònica és un altre tema molt recurrent. Molts usuaris es queixen de no poder contactar amb el centre de salut o haver-se d'esperar molt temps al telèfon. També s'esmenten problemes amb l'atenció a la recepció i la manca d'empatia o capacitat resolutiva del personal administratiu.
- **Retirada de serveis com la ginecologia i manca d'especialitats:** Diverses persones expressen la seva insatisfacció amb la retirada del servei de ginecologia i el fet

que hagin de desplaçar-se a Vilafranca per rebre aquest tipus d'atenció. També mencionen que falten altres especialitats com pediatria o radiologia. Moltes persones consideren que el municipi necessita més especialistes de salut i servei d'urgències perquè, en lloc d'anar a altres poblacions com Vilafranca, podrien tenir les visites i els serveis prop de casa.

- **Edifici inadequat:** algunes persones es queixen que el CAP és petit, que l'espai d'espera o recepció no és agradable i que la vorera d'accés no està en bones condicions.

Aquestes categories reflecteixen una preocupació centrada en l'accessibilitat del sistema sanitari, amb un èmfasi especial en l'atenció immediata, l'atenció especialitzada i la millora dels serveis d'atenció telefònica i administrativa.

Pregunta: Què milloraria dels serveis sanitaris públics de Santa Margarida i els Monjos?

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.
Mostra = 202

Coneixement de les funcions de l'Ajuntament en salut

S'ha preguntat a la població sobre les tasques que creu que fa l'Ajuntament en salut. Les respostes de les persones enquestades mostren que la gran majoria de població (77%) no sap quines funcions fa.

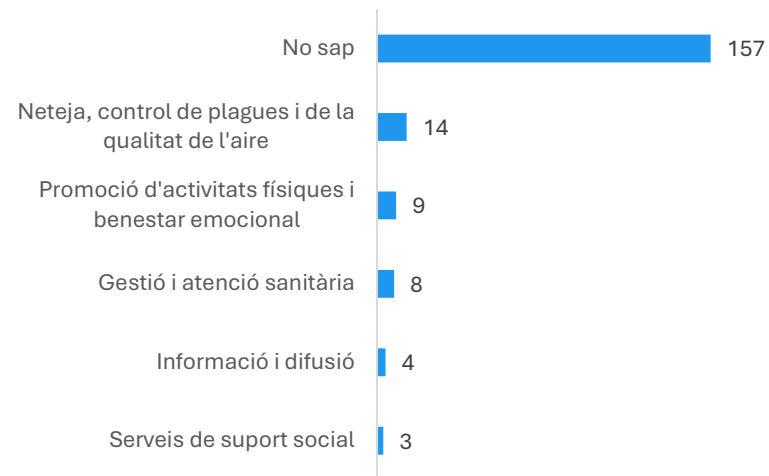
Tanmateix, hi ha una minoria de persones que sí identifiquen algunes funcions, sumant un ampli ventall que inclou funcions de cura de la salubritat, la neteja i el control de plagues al poble; la promoció d'activitats físiques; el suport social; la cooperació en la gestió sanitària i la provisió d'informació i campanyes de sensibilització:

- **Neteja, control de plagues i vigilància de la qualitat de l'aire:** Es destaquen els esforços per controlar plagues com les rates i insectes, el control de gats, així com la neteja dels carrers, contenidors i la poda dels arbres. També esmenten que es fumiga per controlar la situació. Finalment, algunes persones mencionen el control de la qualitat de l'aire.
- **Promoció d'activitats físiques i benestar emocional:** Esmenten activitats com el ioga, pilates, i tallers de benestar. També esmenten subvencions per a cursos d'activitat física i suport psicològic per a pares o per la gent gran. Hi ha mencions a activitats organitzades per a joves i la gent gran, com les activitats al casal dels avis, així com xerrades sobre salut i nutrició.
- **Gestió i atenció sanitària:** Diversos comentaris es refereixen a la col·laboració amb el Centre d'Atenció Primària (CAP). També

es parla de campanyes de sensibilització i promoció de donacions de sang.

- **Serveis de suport social:** Algunes persones mencionen serveis com l'assistenta social, el suport per la gent gran, i serveis específics per persones dependents. També esmenten ajuts per persones en situació de pèrdua familiar.
- **Informació i difusió:** Esmenten la difusió d'informació, cartells i la informació proporcionada per l'Ajuntament en temes de salut pública, plagues i neteja.

Pregunta: Sap quines funcions fa l'Ajuntament en salut i sanitat?

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.
Mostra = 202

6. Estat i percepció de salut de la població

La salut no és només l'absència de malaltia, sinó un estat de benestar físic, mental i social.

*La percepció que tenim de la nostra pròpia salut és igual d'important que el diagnòstic mèdic, perquè **la salut es viu i es sent**, no només es mesura.*

6.1. Estat i percepció de salut de la població

L'estat de salut de la població té diferents components que cal analitzar: per una banda, l'estat de salut des d'un punt de vista clínic, segons ha estat valorat i objectivat pels serveis sanitaris. Per una altra banda, l'estat de salut autopercebut de la població, indicant quins aspectes de la seva salut viu com a més problemàtics.

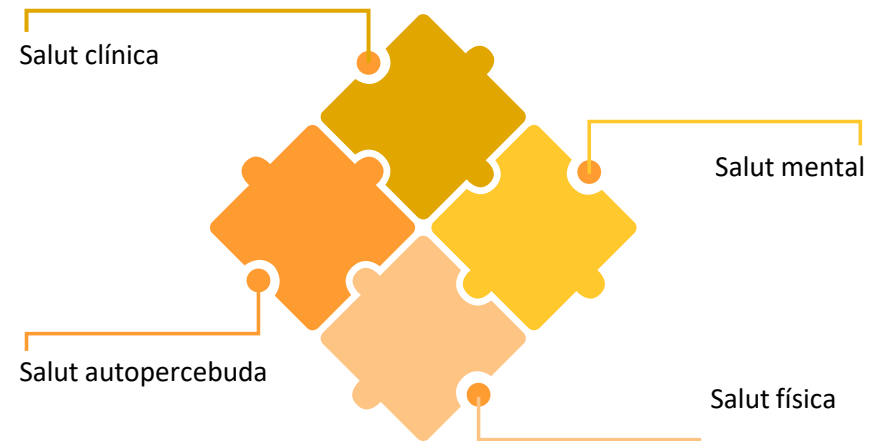
L'autopercepció de salut és l'avaluació que una persona fa del seu propi estat de salut, incloent el benestar físic, mental i emocional. Aquesta percepció és subjectiva i pot no correspondre's necessàriament amb l'estat de salut objectivament mesurat per mitjans mèdics. Per exemple, una persona pot tenir bons resultats mèdics, però sentir-se malament emocionalment, estressada o insatisfeta amb la seva qualitat de vida, i percebre la seva salut com a dolenta.

I és que la manera com una persona percep

la seva pròpia salut pot estar influenciada per diversos factors, incloent experiències personals de malaltia, expectatives de salut, nivells de dolor i fatiga, estat d'ànim i condicions de vida.

Al mateix temps, la salut té una dimensió física i una altra psíquica:

- La salut física fa referència al benestar del cos i al funcionament adequat dels sistemes biològics.
- La salut mental fa referència al benestar emocional, psicològic i social. Inclou la capacitat d'afrontar l'estrès, superar els reptes de la vida, establir relacions saludables i contribuir a la comunitat. La salut mental afecta la manera en què pensem, sentim i actuem. També determina com ens relacionem amb els altres i prenem decisions.

Tot i que la salut mental i la salut física són conceptes diferents, estan profundament interconnectades. Problemes de salut física poden portar a dificultats de salut mental, i viceversa. Per exemple, una malaltia física crònica pot augmentar el risc de desenvolupar depressió o ansietat. De la mateixa manera, el patiment psicològic pot afectar la salut física, podent conduir a una pitjor resposta immunitària, entre d'altres.

Aquest apartat descriu la situació de salut de la població de Santa Margarida i els Monjos d'acord amb aquestes dimensions: clínica i autopercebuda; física i mental.

6.2. Dades sobre l'estat de salut de la població de Santa Margarida i els Monjos

Aquesta secció compila les dades i indicadors oficials i públics que proporcionen una primera informació sobre l'estat de salut de la població de Santa Margarida i els Monjos. Com a complement a les dades, s'ofereixen claus interpretatives que ressalten factors a considerar per al desenvolupament d'una política de salut local eficaç.

Prevalences diagnosticades en adults

Les dades sobre prevalences han estat facilitades per l'EAP del Penedès Rural Oest, amb data de 2024. Les dades permeten fer una estimació de prevalences on es poden comparar els usuaris del CAP de Santa Margarida i els Monjos i els del conjunt de l'ABS. En alguns casos, es pot fer la comparació amb les dades de Catalunya, si bé aquestes són de 2022 i algunes fórmules de càlcul poden tenir variacions.

Les taules mostren les principals causes d'atenció primària als serveis sanitaris. S'hi inclouen només les atencions per patologies cròniques o de llarga durada (no les atencions per malaltia aguda, és a dir, de ràpida evolució).

S'observa que les principals causes d'atenció són la hipertensió, la dislipèmia (colesterol alt), l'ansietat/angoixa, l'obesitat i l'artrosi.

Les prevalences són en general similars a les observades al conjunt de Catalunya. Santa Margarida i els Monjos es mou en percentatge de prevalença lleugerament per sota de Catalunya i del conjunt de l'ABS, indicant que no sobresurt en cap de les prevalences més habituals.

Població de 15 anys i més atesa a atenció primària segons causa

Causas	ABS Penedès Rural Oest (2024) Estimació	CAP Santa Margarida i els Monjos (2024) Estimació	Catalunya (2022)
Diabetis tipus 2	10%	8%	8%
Hipertensió arterial	27%	19%	21%
Dislipèmia (colesterol, triglicèrids)	21%	18%	21%

Població de 15 anys i més atesa a atenció primària segons causa

Causas	ABS Penedès Rural Oest (2024) Estimació	CAP Santa Margarida i els Monjos (2024) Estimació
Obesitat	21%	20%
Ansietat/angoixa/estat ansiós	20%	18%
Rinitis al·lèrgica	0%	0%
Depressió	13%	11%
Altres artrosis	15%	12%
Variats a les cames	6%	5%
Hipotiroïdisme/ mixedema	8%	7%
Hipertròfia prostàtica benigna	7%	5%
Altres malalties del cor	3%	2%
Osteoporosis	3%	2%

Font: ABS Penedès Rural Oest

Prevalences diagnosticades en infants

En el cas dels infants menors de 0 a 14 anys, trobem que les malalties que requereixen seguiment més habituals són:

- Obesitat
- Asma
- Hipertròfia, amigdales/adenoides
- Trastorns de refracció (vista)
- Hèrnies abdominals
- Trastorns hipercinètics
- Trastorns de refracció

En comparació amb el conjunt de l'ABS del Penedès Rural Oest, s'observa una major prevalença de la majoria de trastorns entre els infants de Santa Margarida i els Monjos, especialment d'obesitat i asma.

De fet, si bé els infants de Santa Margarida i els Monjos representen un 51% dels infants atesos de l'ABS, entre els diagnosticats per les patologies infantils indicades representen aproximadament el 65%.

Tenint en compte que l'obesitat és la principal patologia de llarga durada observada, es reforça la hipòtesi que cal redoblar esforços en la millora dels hàbits saludables en infants i joves, especialment pel que fa a l'alimentació.

Població de 0 a 14 anys atesa a atenció primària segons causa

Causes	ABS Penedès Rural Oest (2024) Estimació	CAP Santa Margarida i els Monjos (2024) Estimació
Obesitat	3,9%	4,6%
Asma	3,1%	4,0%
Hipertròfia, amigdales/adenoides	2,4%	2,9%
Hèrnies abdominals	1,1%	1,4%
Trastorns hipercinètics	1,2%	1,0%
Trastorns de refracció	0,7%	0,9%

Font: ABS Penedès Rural Oest

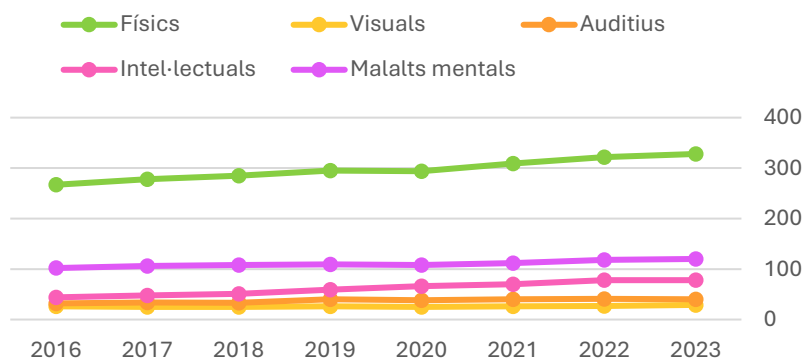
Discapacitat reconeguda

Pel que fa a la condició de discapacitat, l'any 2023 a Santa Margarida i els Monjos hi ha 637 persones amb una discapacitat reconeguda, la qual cosa suposa el 8% de la població. El percentatge general a Catalunya és una mica superior: 9%.

L'evolució de les persones amb discapacitat segueix una línia clarament ascendent, que s'explica en bona mesura per l'augment de població gran, on es concentren les discapacitats, i per l'augment del reconeixement legal de la discapacitat gràcies a la llei de dependència.

Les discapacitats més habituals són de tipus físic, seguides per les de tipus mental i intel·lectual. En termes generals, es pot afirmar que els patrons de discapacitat per tipus són similars entre Santa Margarida i els Monjos i Catalunya.

Evolució temporal del nombre de persones reconegudes legalment com a discapacitades.

Persones reconegudes legalment com a discapacitades segons el tipus de discapacitat (2023)

Tipus de discapacitat	Santa Margarida i els Monjos	%	Catalunya	%
Físics	328	51%	357.262	53%
Visuals	29	5%	34.445	5%
Auditius	40	6%	35.552	5%
Intel·lectuals	78	12%	84.754	13%
Malalts mentals	120	19%	128.040	19%
Múltiple físics-intel·lectuals	5	1%	11.368	2%
No consta	37	6%	26.119	4%
Total	637	100%	677.540	100%
Població total	7.629	8%	7.901.963	9%

Font: Idescat i Departament de Drets Socials, 2022

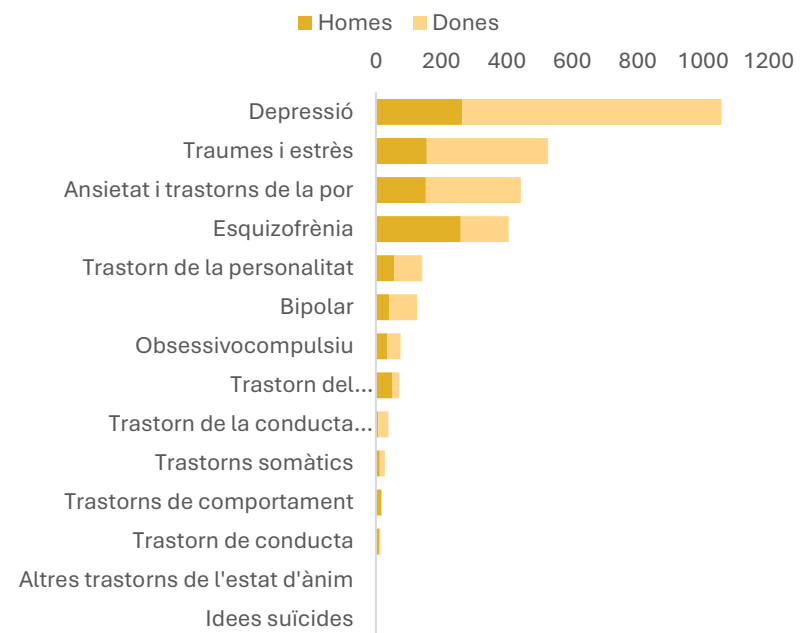
Patologia mental en adults

No es disposa de dades específiques de la població de Santa Margarida i els Monjos pel que fa a diagnòstics de salut mental en adults realitzats pels serveis especialitzats. La població de Santa Margarida i els Monjos és atesa pel CSM (Centre de Salut Mental) d'adults de l'Alt Penedès, englobant tota la població de la comarca.

Les dades del CSMA comarcal ens indiquen que els patrons de diagnòstic són diferents segons sexe:

- En el cas de les dones, que representen el 63% del casos atesos, despunta la depressió com a principal causa d'atenció, seguida de lluny per traumes i estrès, ansietat i trastorns de la por i esquizofrènies.
- En el cas dels homes, que són el 37% de les persones ateses, la causa més habitual és la depressió, seguida molt a prop per l'esquizofrènia. En tercer i quart lloc se situen els traumes i estrès i l'ansietat i trastorns de la por.

Persones ateses per causa i sexe. CSM Adults de l'Alt Penedès. 2022

Font: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya

Patologia mental en infants

Com en el cas dels adults, no es disposa de dades específiques de la població de Santa Margarida i els Monjos pel que fa a diagnòstics de salut mental en infants realitzats pels serveis sanitaris especialitzats.

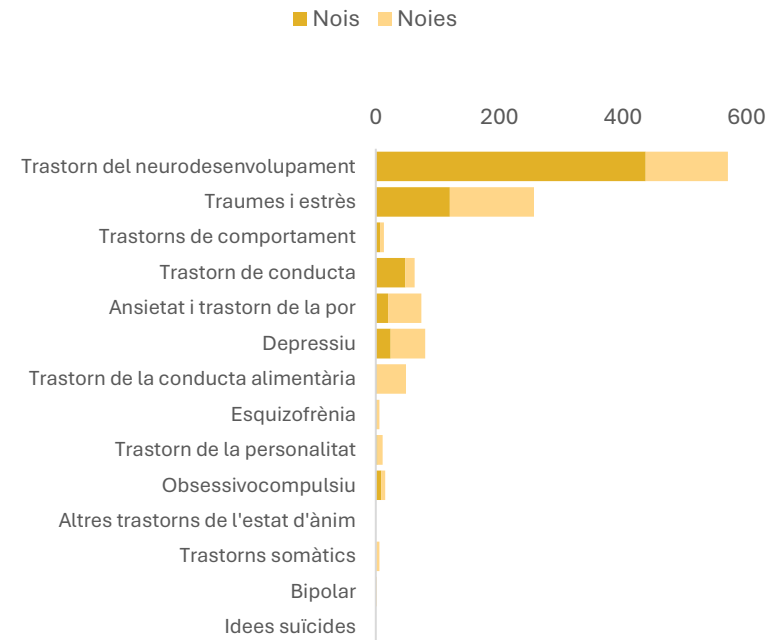
La població de Santa Margarida i els Monjos és atesa pel CSM (Centre de Salut Mental) Infantil i Juvenil de l'Alt Penedès, englobant tota la població de la comarca.

Els aspectes a destacar són la prevalença majoritària de trastorns del neurodesenvolupament i dels traumes i estrès com a principals causes d'atenció.

El patró per sexe és diferent:

- En els nois prevalen els trastorns de neurodesenvolupament (TEA, TDAH).
- En les noies prevalen a parts iguals els trastorns de neurodesenvolupament i els traumes i estrès. Segueixen a distància les depressions i trastorns de la por.

Diagnosi de salut mental per sexe. CSM Infantil i Juvenil de l'Alt Penedès. 2022

Font: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya

Consum de fàrmacs i psicofàrmacs

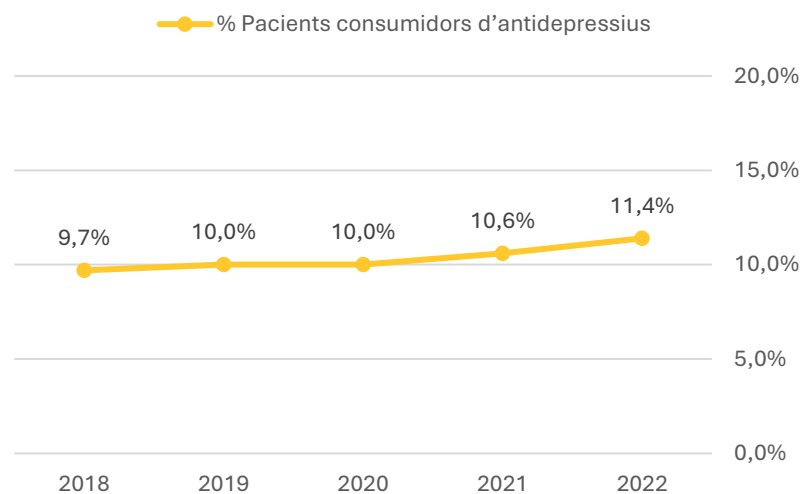
La racionalització del consum de fàrmacs és un dels objectius prioritaris de millora del sistema sanitari.

Les dades aportades per l'AQUAS fins a 2022 i per al conjunt de l'ABS Penedès Rural ens informen sobre el consum de fàrmacs de la població englobada en aquesta àrea.

Els antibiòtics són, amb diferència, el fàrmac més consumit, amb un percentatge a l'ABS Penedès Rural per sobre del conjunt de Catalunya. El seu consum va disminuir entre el 2020 i 2021, a causa del confinament per la pandèmia de Covid-19 i a 2022 va tornar a augmentar, si bé els nivells actuals estan per sota dels que hi havia previs a la pandèmia. Els hipocolesteremiants i els antidiabètics orals també són més consumits pels usuaris de l'ABS Penedès Rural en comparació amb Catalunya.

El percentatge de pacients consumidors d'antidepressius i antipsicòtics és a l'ABS Penedès Rural similar al conjunt de Catalunya, però cal advertir que entre 2020 i 2022 ha augmentat el percentatge de població consumidora.

Pacients consumidors de fàrmacs i psicofàrmacs.

Font: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya

Territori. Any 2022	% Pacients consumidors d'antipsicòtics	% Pacients consumidors d'antidepressius	% Pacients consumidors d'antibiòtics	% Pacients consumidors d'antidiabètics orals	% Pacients consumidors d'hipocolesteremiants
EAP Penedès rural (*)	3,90%	11,40%	27,30%	7,70%	14,00%
Catalunya	3,70%	11,70%	23,50%	6%	12,70%

Font: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya

6.3. Visió dels referents comunitaris sobre l'estat i percepció de salut de la població a Santa Margarida i els Monjos

Aquesta secció resumeix les valoracions dels agents clau consultats sobre l'estat i percepció de salut de la població a Santa Margarida i els Monjos. Els agents consultats inclouen referents de l'Ajuntament, referents d'associacions de Santa Margarida i els Monjos i personal sanitari vinculat al poble.

Malalties físiques

- Les patologies metabòliques com la diabetis tipus 2, la hipertensió arterial, el colesterol elevat i els triglicèrids estan estretament relacionades amb hàbits i estils de vida poc saludables. Es menciona especialment una dieta inadequada, rica en sucres simples, sal i greixos saturats, així com la forma de cocció dels aliments i la freqüència de consum d'aliments poc saludables. A més, es fa referència a l'increment de patologies cardiovasculars i musculoesquelètiques, atribuïdes a una combinació de mala alimentació i sedentarisme.
- L'obesitat infantil i els trastorns alimentaris són aspectes que s'han de treballar especialment. Es destaca la necessitat d'una intervenció global per abordar aquests problemes, que tenen un impacte significatiu en la salut a llarg termini.

Dependència i discapacitat

- Es detecten casos de solitud no desitjada entre la gent gran, sovint associada a la pèrdua d'autonomia. Això condueix a un major aïllament social i a una dependència de tercers per accedir als serveis. Es proposa oferir activitats de proximitat i un

servei d'abonament de taxi per facilitar la mobilitat i la connexió amb la comunitat. Es remarca la necessitat de més serveis de psicologia i acompanyament emocional per a la gent gran, especialment davant la pèrdua de la parella, l'envelliment i les malalties associades. Cal para també atenció a les persones cuidadores de persones dependents, per alleugerir la sobrecàrrega que pateixen en la majoria de casos.

Trastorns mentals i d'aprenentatge

- Els professionals sanitaris indiquen que hi ha un augment dels casos de fibromiàlgia, ansietat, depressió i autolesions, i que hi ha una gran manca de recursos per abordar aquestes problemàtiques. S'associa aquest increment a factors econòmics, laborals i a les conseqüències de la pandèmia.
- Els diagnòstics de trastorns de l'aprenentatge són principalment privats, amb manca de recursos públics per al seguiment adequat. Es demana més suport en l'àmbit escolar, així com en l'educació postobligatòria i l'accés al món laboral, que són actualment àmbits més desatesos. Es fa evident la necessitat de places en centres ocupacionals per a joves amb discapacitats.

- Als centres educatius i als serveis que ofereixen activitats extraescolars caldria destinar més recursos humans per a poder atendre millor als infants amb necessitats educatives especials.

Addiccions i comportaments de risc

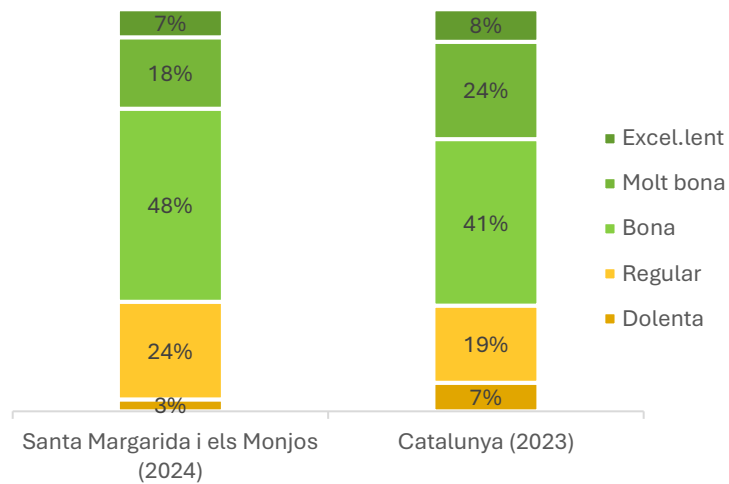
- Es destaca un increment del consum de cànnabis, òxid nítrós i l'ús de vapors entre els joves, així com de pràctiques sexuals de risc i l'augment d'infeccions de transmissió sexual (ITS). Hi ha preocupació pel consum de substàncies tòxiques, la normalització d'aquests consums (especialment l'alcohol) i la manca d'accions a nivell municipal per prevenir aquests comportaments de risc.
- Es remarca l'ús abusiu de pantalles i l'efecte d'aïllament que té en la població jove. S'urgeix a prendre mesures de conscienciació en aquest àmbit.

6.4. Autopercepció de salut de la població de Santa Margarida i els Monjos

Aquesta secció mostra els resultats de l'enquesta realitzada a la població de de Santa Margarida i els Monjos relacionats amb el seu estat de salut.

Estat de salut general

Un 73% de la població major de 16 anys de Santa Margarida i els Monjos opina que el seu estat general de salut és bo, molt bo o excel·lent. Un 27% opina en canvi que la seva salut és regular o dolenta. Aquest percentatge és a grans trets similar al del conjunt de Catalunya. Les diferències es troben dins del marge d'error possible de la mostra i no poden considerar-se significativa.

L'autopercepció de salut varia fonamentalment amb l'edat, de manera que es torna més negativa a mesura que s'envelleix. Amb diferències menys pronunciades, hi ha també una millor autopercepció de salut entre les persones amb nivell d'estudis alt i entre els homes.

Pregunta: Com diria vostè que és la seva salut en general?		
% Bona, molt bona o excel·lent		73%
Sexe	Femella	69%
	Masclle	77%
Edat	16 a 30 anys	86%
	31 a 45 anys	81%
	46 a 60 anys	69%
	61 i més anys	55%
Nivell d'estudis	Obligatoris o inferiors	67%
	Secundaris postobligatoris	76%
	Superiors	79%

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.

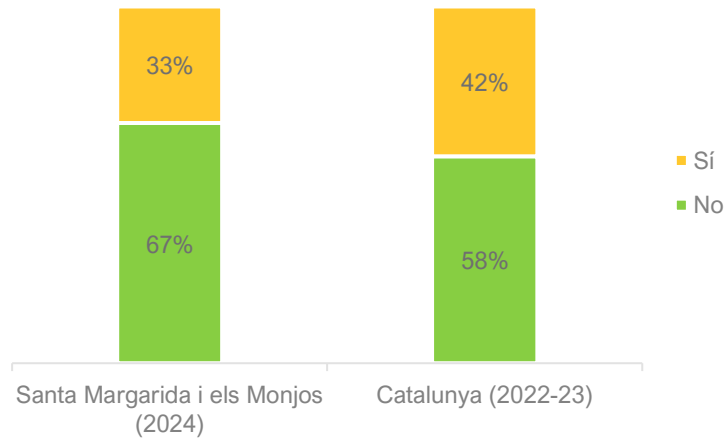
Mostra = 202

Patologies cròniques

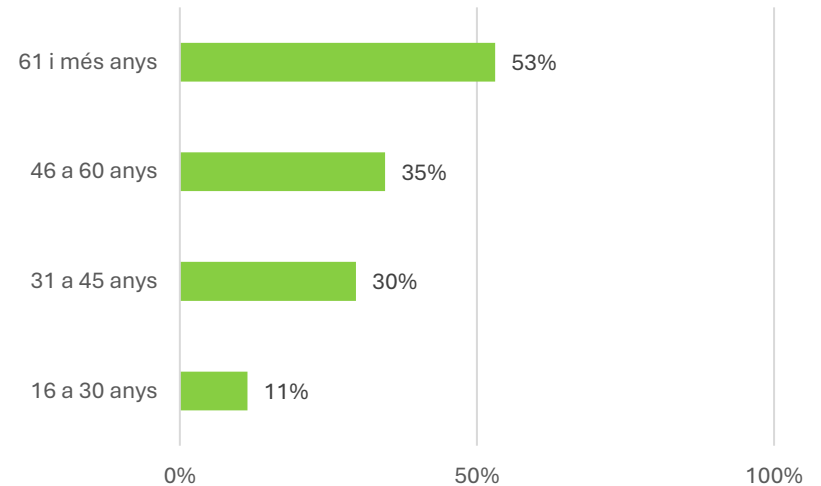
Només un 33% de la població afirma tenir algun tipus de patologia crònica o de llarga durada. Aquest percentatge és inferior al conjunt de Catalunya, on les patologies cròniques autopercebudes afecten al 42% de la població.

La percepció de patologies cròniques augmenta lògicament amb l'edat: és mínima en les edats més joves i passa a ser majoritària a partir dels 60 anys.

Pregunta: Te alguna malaltia crònica o de llarga durada?

Autopercepció de malalties cròniques o de llarga durada segons l'edat

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024. Mostra = 202

PERFIL DE SALUT de Santa Margarida i els Monjos

Les malalties cròniques autopercebudes més mencionades, per ordre de freqüència, són:

- Patologies o inflamacions musculoesquelètiques
- Diabetis
- Problemes respiratoris i pulmonars
- Problemes del sistema nerviós
- Hipertensió
- Hipotiroïdisme
- Malalties mentals
- Problemes gastrointestinals i digestius
- Malalties sensorials
- Cardiopaties
- Colesterolèmia
- Fibromiàlgia
- Problemes circulatoris
- Malalties autoimmunes

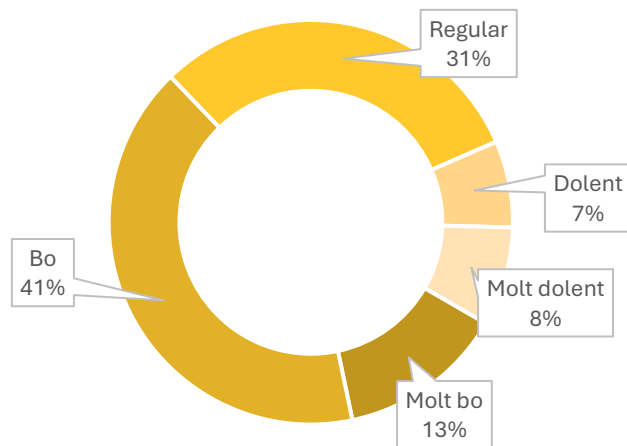
Aquestes malalties coincideixen només en part amb els diagnòstics clínics ja que, per norma general, la població destaca les malalties que li causen dolor o que requereixen un seguiment o medicació més intensa mentre que tendeix a obviar-ne d'altres, com la hipercolesterolèmia o l'obesitat. .

Salut bucodental

S'ha preguntat a la població com valora l'estat de les seves genives, per ser un indicador indirecte d'altres problemàtiques de salut, cura i condicions de vida.

Sorprèn que només un 54% de la població valora com a bo o molt bo l'estat de les seves dents i genives, mentre que un 31% indica que és regular i un 15% que és dolent o molt dolent.

Pregunta: Com descriuria l'estat de les seves dents i genives?

Per tant, podem observar com bona part de la població té aspectes pendents de millorar en la seva salut bucodental.

Les persones de més edat i també les que tenen estudis baixos (correlacionat amb nivells d'ingressos també més baixos) són les que concentren més problemàtiques bucodentals.

Pregunta: Com descriuria l'estat de les seves dents i genives?

		% Molt bo o bo	54%
Sexe	Femella		59%
	Mascle		49%
Edat	16 a 30 anys	●	70%
	31 a 45 anys		61%
	46 a 60 anys		51%
	61 i més anys	●	37%
Nivell d'estudis	Obligatori o inferiors	●	43%
	Secundaris postobligatoris		64%
	Superiors		59%

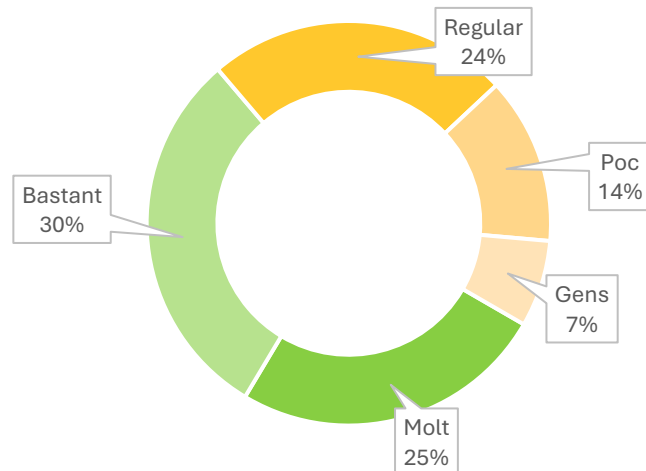
Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.
Mostra = 202

Qualitat de la son i del descans

Similar a la pregunta anterior, s'ha preguntat a la població com valora la qualitat i temps de la seva son i descans.

Poc més de la meitat de la població (55%) està satisfeta amb el seu descans, mentre que un 45% està mes aviat insatisfeta (un 21% clarament insatisfeta).

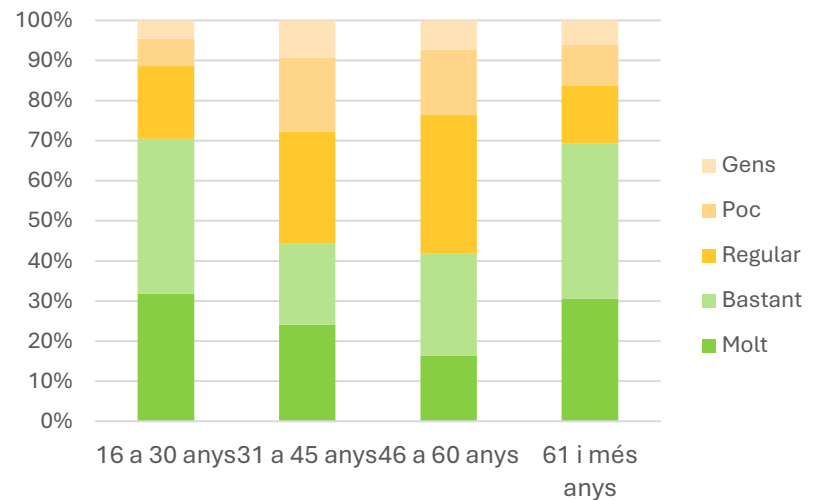
Pregunta: Està satisfet/a amb el seu son? (és a dir, amb les hores que dorm i la qualitat del seu descans)?

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.
Mostra = 202

La qualitat del son és elevada en les edats joves i posteriorment en la gent gran (a vegades amb ajut de medicació). En canvi, les edats mitjanes i especialment entre els 46 i 60 anys concentrarien més dificultats per dormir i descansar.

Pregunta: Està satisfet/a amb el seu son? (és a dir, amb les hores que dorm i la qualitat del seu descans)?

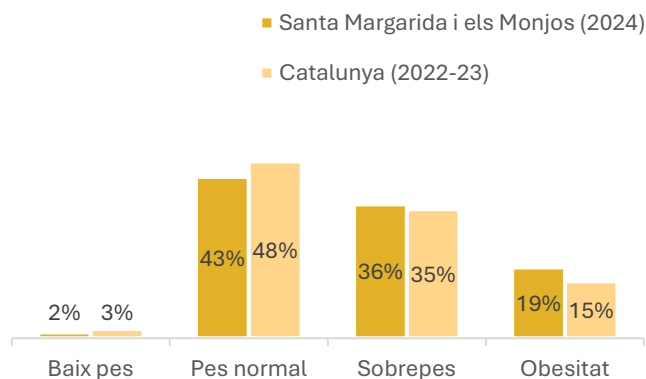
Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.
Mostra = 202

Índex de massa corporal

L'enquesta ha preguntat a la població el seu pes i la seva alçada. Aquesta informació permet fer un càlcul dels índex de massa corporal i classificar-los en intervals d'adequació del pes (des de baix pes a obesitat).

Les dades ens mostren uns índex de massa corporals entre la població de Santa Margarida i els Monjos similars als recopilats al conjunt de Catalunya. Els percentatges d'excés de pes són

Índex de massa corporal segons pes i alçada. Comparativa entre Catalunya i Santa Margarida i els Monjos

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.
Mostra = 202
Per a Catalunya: Enquesta de Salut de Catalunya 2022-2023

lleugerament superiors a Santa Margarida i els Monjos, si bé les diferències no superen el marge d'error possible de l'enquesta (+/-5%). Els homes, les persones de més edat i les persones amb estudis baixos concentren més excés de pes.

Tot plegat reforça la hipòtesi de la necessitat d'incidir en els hàbits alimentaris de la població.

Índex de massa corporal segons pes i alçada. Santa Margarida i els Monjos, 2024

Població amb sobrepès o obesitat		55%
Sexe	Femella	43%
	Mascle	67%
Edat	16 a 30 anys	38%
	31 a 45 anys	57%
	46 a 60 anys	57%
	61 i més anys	67%
Nivell d'estudis	Obligatori o inferiors	59%
	Secundaris postobligatoris	54%
	Superiors	46%

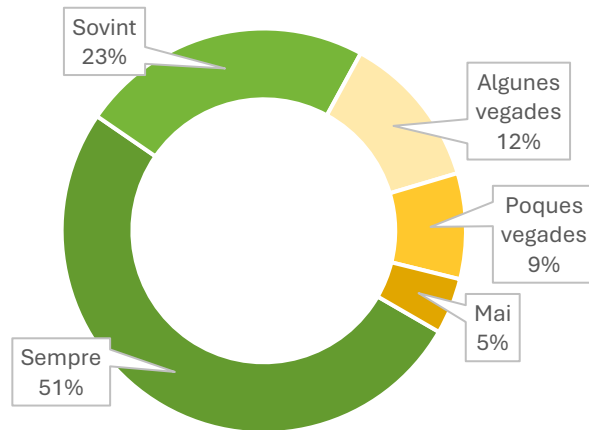
Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.
Mostra = 202

Estat d'ànim

Pel que fa a l'estat d'ànim, un 74% de la població diu sentir-se bé amb si mateixa (sempre o sovint). En canvi, un 26% manifesta no sentir-se bé amb si mateixa. Es tracta principalment de persones majors de 60 anys i de sexe femení.

Per contra, les persones joves i els homes tendeixen a sentir-se millor amb si mateixos.

Pregunta: En les últimes 2 setmanes s'ha sentit bé amb vostè mateix/a?

Pregunta: En les últimes 2 setmanes s'ha sentit bé amb vostè mateix/a?

		% Sovint o sempre	75%
Sexe	Femella	68%	
	Mascle	82%	
Edat	16 a 30 anys	86%	
	31 a 45 anys	76%	
	46 a 60 anys	73%	
	61 i més anys	65%	
Nivell d'estudis	Obligatori o inferiors	76%	
	Secundaris postobligatoris	74%	
	Superiors	72%	

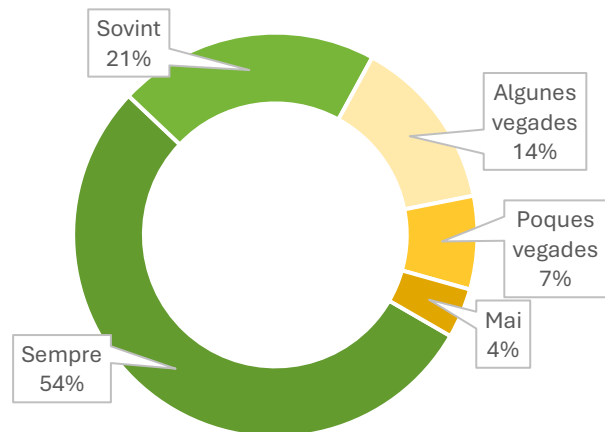
Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.
Mostra = 202

Estat d'ànim

De manera similar a la pregunta anterior, un 75% de la població adulta manifesta ganes de fer coses, mentre que un 25% se sent menys motivada.

Les persones amb menys motivació per fer coses es concentren en les edats més madures. Les persones amb estudis superiors i els homes destaquen per tenir una motivació per fer coses més elevada que la mitjana.

Pregunta: En les últimes 2 setmanes ha tingut ganes de fer coses?

Pregunta: En les últimes 2 setmanes ha tingut ganes de fer coses?		
% Sovint o sempre		75%
Sexe	Femella	69%
	Mascle	80%
Edat	16 a 30 anys	79%
	31 a 45 anys	87%
	46 a 60 anys	65%
	61 i més anys	67%
Nivell d'estudis	Obligatori o inferiors	72%
	Secundaris postobligatoris	71%
	Superiors	93%

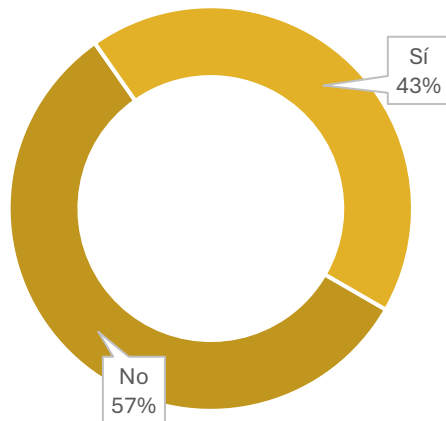
Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.
Mostra = 202

Consum de fàrmacs

Pel que fa al consum de medicaments, un 43% de la població afirma estar-ne prenent algun. El consum de medicaments es concentra en les edats a partir dels 60 anys, on és quasi unànime (82%).

El nivell d'estudis i de retruc la situació econòmica també van associats a un major consum de fàrmacs. La població amb estudis superiors i jove és la que menys consumeix fàrmacs.

Pregunta: Pren actualment algun medicament?

Pregunta: Pren actualment algun medicament?		
	% Sí	43%
Sexe	Femella	46%
	Mascle	40%
Edat	16 a 30 anys	16%
	31 a 45 anys	22%
	46 a 60 anys	51%
	61 i més anys	82%
Nivell d'estudis	Obligatoris o inferiors	55%
	Secundaris postobligatoris	36%
	Superiors	31%

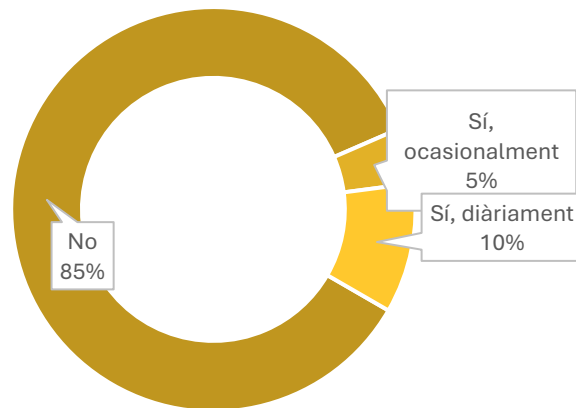
Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.
Mostra = 202

Consum de psicofàrmacs

Pel que fa al consum de psicofàrmacs per motius d'ansietat, estrès, desmotivació, tristesa, nervis o insomni, trobem que un 10% de la població en consumeix de manera diària i un 5% en consumeix de manera ocasional (15% en suma).

El percentatge pot considerar-se dins de la normalitat, si es compara amb els resultats d'altres enquestes realitzades en el marc de plans locals de salut de la província: així, en una mostra de 10 municipis de la província amb més de dos mil persones

Pregunta: En les últimes dues setmanes, ha consumit algun fàrmac per un motiu d'ansietat, estrès, desmotivació, tristesa, nervis, insomni, etc.?

enquestades, el consum de psicofàrmacs se situa en el 18%.

El consum de psicofàrmacs va associat fonamentalment a l'edat (augmenta a mesura que envellim), si bé també es detecta que és més elevat entre les dones i entre les persones amb estudis baixos.

Pregunta: En les últimes dues setmanes, ha consumit algun fàrmac per un motiu d'ansietat, estrès, desmotivació, tristesa, nervis, insomni, etc.?

% Sí (diàriament o ocasionalment)		15%
Sexe	Femella	18%
	Mascle	11%
Edat	16 a 30 anys	5%
	31 a 45 anys	13%
	46 a 60 anys	18%
	61 i més anys	22%
Nivell d'estudis	Obligatoris o inferiors	15%
	Secundaris postobligatoris	16%
	Superiors	10%

Font: Enquesta de salut de Santa Margarida i els Monjos, juliol de 2024.
Mostra = 202

Demandes de millora al municipi per afavorir la salut de les persones

Les respostes de les persones enquestades sobre què caldria millorar a Santa Margarida i els Monjos per fer del poble un lloc més saludable engloben les següents propostes:

- 1. Reducció de la contaminació i millora ambiental:** La principal preocupació de les persones enquestades és, amb diferència, la contaminació de les fàbriques (com Uniland i Affinity), incloent olors desagradables, fums, sorolls i pols que afecten la qualitat de l'aire. Proposen millorar la regulació ambiental, implementar filtres a les xemeneies i reduir les emissions de les indústries. S'exigeix a l'Ajuntament control i transparència sobre aquesta qüestió.
- 2. Augment de serveis sanitaris:** Diverses persones proposen més personal mèdic, especialment disposar de ginecòleg i atenció en salut mental. També esmenten la necessitat de millorar l'atenció del CAP i reduir les llistes d'espera per a les visites mèdiques. També es proposen més facilitats de transport per arribar als serveis sanitaris fora del poble i ampliar l'edifici del CAP.
- 3. Informació i educació en salut:** Algunes persones suggereixen organitzar més xerrades sobre salut, alimentació saludable i esport, així com millorar la difusió d'informació general sobre la salut i els serveis disponibles al municipi.
- 4. Foment de l'activitat física i el benestar:** Es proposen més activitats esportives com caminar, curses, classes de ioga i pilates, especialment a La Ràpita. També es menciona la

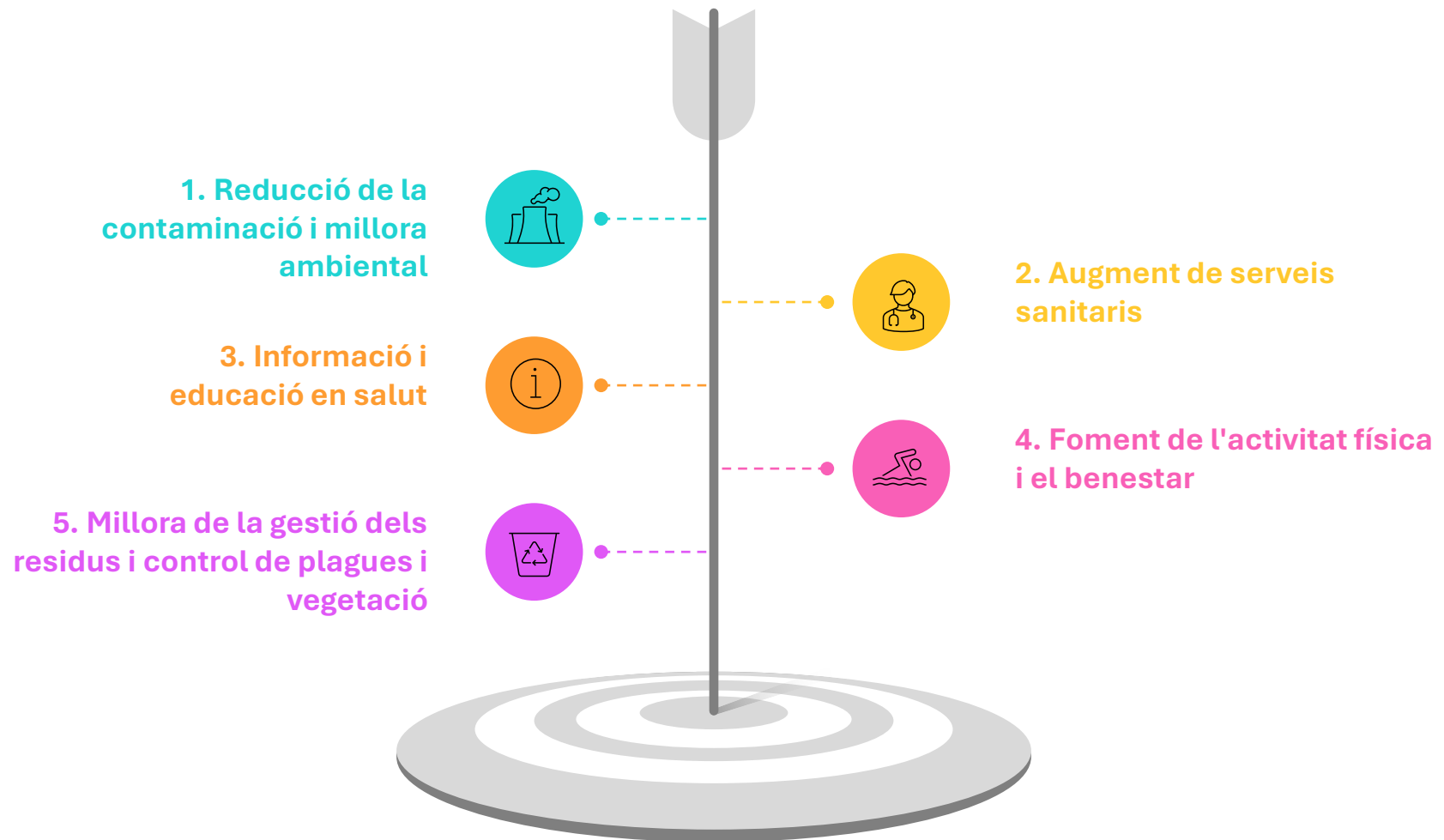
necessitat de més parcs i zones verdes per a l'esbarjo i la pràctica d'activitat física. Addicionalment, es proposa disposar de gimnàs i piscina coberta.

- 5. Millora de la gestió dels residus i control de plagues i vegetació:** Alguns es queixen de la brutícia i el mal estat dels contenidors de residus, i proposen mesures més estrictes de neteja i renovació dels contenidors. Hi ha queixes sobre la presència d'insectes, rates i al·lèrgies relacionades amb arbres com els plataners. Proposen mesures de desinfecció, eliminació d'arbres que causen al·lèrgies, i millores en la gestió de plagues.

Com es pot veure, la població combina aspectes medi ambientals i urbans, amb d'altres relatius als serveis sanitaris, els estils de vida i els coneixements en salut. Tot plegat ens indica que el foment i protecció de la salut requereix una estratègia amb múltiples línies d'acció que afecten a diferents polítiques i administracions.

Què creu que podria millorar-se a Santa Margarida i els Monjos per afavorir la salut dels seus habitants?

Resum de respostes espontànies de la població

Infografies resum del perfil de salut

Perfil de salut de Santa Margarida i els Monjos

Factors de risc o advertències

- Tendència demogràfica a l'envelliment. Augment constant de població entre 50-64 anys.
 - Nivell de renda mig-baix de la població, especialment a la secció 3 i 4.
- Baix nivell adquisitiu de la població gran i amb dependència; pensió mitjana baixa.
 - Augment continuat dels preus de lloguer i de compra d'habitatge.
 - Nivell d'estudis relativament baix de la població.

Situació sociodemogràfica

- Baixa proporció de persones grans que viuen soles.
- Baix percentatge de població en situació de lloguer.
- Disponibilitat d'habitatge social.
- Parc d'habitatges en bon estat.
- Nivell elevat d'inserció laboral de la població.

- Queixes per males olors de les fàbriques, pols i trànsit de vehicles pesants.
 - Manca de millores en els serveis de transport públic, ni en bus ni en tren.
- Incivisme puntual amb residus i animals, que dificulten el control de plagues.
- Dèficits en el condicionament d'alguns espais a l'aire lliure (ex. manca d'ombres i bancs).
 - Queixes habituals per gossos i tinença no responsable.

Entorn urbà i medi ambiental

- Sòl urbà amb poques pendents superiors als 20 graus en els nuclis urbanitzats.
- El Parc Natural i el riu Foix són un gran recurs natural de biodiversitat i oxigen.
- Bona ràtio de metres de zona verda i equipaments esportius per habitant.
- Millores contínues a nivell urbà per fer més caminable i ciclable el poble.
- Nivells de NO2 per sota dels nivells perillosos per a la salut. Vigilància de la qualitat de l'aire, dels episodis de males olors, i ordenança de contaminació acústica.

- Dieta poc equilibrada i poc consum de frescos en bona part de la població, sobretot jove.
 - Impacte en la salut bucodental de les dietes desequilibrades.
 - Barreres econòmiques d'accés a aliments saludables.
 - Efecte limitat de l'acció educativa de les escoles.
 - Demanda de piscina coberta i saturació del poliesportiu municipal.
- Opcions limitades de pràctica esportiva per a col·lectius amb discapacitat.

Estils de vida

- Educació en hàbits alimentaris als centres educatius.
- Espais per al foment de la criança responsable
- Abundant oferta d'equipaments i espais per a l'activitat física, també en medi natural.
- Gran cultura esportiva, amb múltiples entitats i oferta pública d'activitat física.
- Àmplia oferta d'activitats extraescolars i actes socioculturals i esportius.
- Programes i equipaments de dinamització juvenil i infantil.

- Situacions de solitud i aïllament que podrien anar en augment.
 - Entreteniment excessiu amb pantalles que reforça l'aïllament.
- Demanda de reforç dels serveis d'atenció a domicili de persones dependents.
 - Demanda de places de residència públiques per a gent gran.
- Recursos insuficients de suport assequibles per a infants amb dificultats d'aprenentatge
 - Necessitat d'espais de cogovernança i interrelació entre agents de salut

Suport comunitari

- Creació recent de places municipals de centre de dia.
- Bona tasca de protecció social per part de Serveis Socials.
- Alt valor de l'acompanyament educatiu del Corriol, si bé es veu necessari reforçar-lo.
- Associacionisme compromès amb la comunitat i condicions favorables a la prescripció social.

- Queixes envers l'atenció telefònica i de taulell del CAP.
- Manca d'espai al CAP que dificulta encabir professionals i activitats de salut comunitària.
 - Absència de serveis de ginecologia i llevadora al CAP.
 - Baixa cobertura de dies d'atenció psicològica al CAP (programa PCP).
- Dificultat d'accés a la xarxa de serveis de salut mental: CSMIJ, CSMA, CDIAP, CAS.

Atenció sanitària

- Satisfacció general de la població amb el CAP, si bé amb un nivell d'exigència elevat envers el servei.
- Millora en els darrers anys dels indicadors de qualitat de la prescripció farmacèutica del CAP (polimedicació, despesa farmacèutica, prescripció d'antibiòtics i benzodiacepines).
- Construcció prevista d'un nou CAP.
- Equip de salut comunitària interdisciplinar al CAP.
- Bona comunicació entre l'escola i els serveis de salut.

- Hipertensió, dislipèmia, ansietat, obesitat i artrosi com a malalties cròniques més habituals, vinculades a l'estil de vida i l'envelliment.
 - Incidència elevada d'obesitat i asma infantil.
 - Augment de les ITS.
- 46% de població amb algun problema bucal de menor o major consideració.
 - 45% de població poc satisfeta amb la qualitat del seu son.
 - 43% de la població consumeix fàrmacs.

Estat i percepció de salut

- Bona autopercepció de salut general entre la població.
- Prevalències habituals en els adults lleugerament per sota de Catalunya i del conjunt de l'ABS.
- Patrons de discapacitat similars al conjunt de Catalunya.

Recull d'actius comunitaris de salut

Centres educatius

- Centres educatius d'educació infantil, primària i ESO (amb activitats d'esmorzar saludables, tallers de salut, etc.).
 - Escola de formació de persones adultes Fina García
 - Espai d'acció educativa el Corriol

Associacions socials i esportives

- S.C.E. La Margaridoia
 - Centro Andaluz
- Centre cultural Recreatiu Rapitenc
 - Societat Cal Rubió
 - Clubs esportius

Infraestructura esportiva

- Piscina d'estiu
 - Pavelló
 - Gimnàs municipal
- Àrees d'activitat esportiva als barris
 - Pistes poliesportives dels barris
 - Camps de futbol
 - Pistes de petanca
 - Skate park
 - Patins escolars oberts
 - Parcs verds urbans
 - Xarxa de carrils bici

Altres recursos

- Molí del Foix. Centre d'interpretació històric i natural
- Mercat dels diumenges
 - Fira Remeiart
- Festes majors, Carnaval i altres celebracions municipals

Espais naturals

- Rutes saludables
 - Parc del Foix
 - Parc fluvial
 - Horts urbans
- Entorn agrícola i de vinyes

Programes comunitaris

- El Petit Comitè (espai de trobada per a famílies)
- EPSAP/IPSAP (Iniciativa d'escoles promotores de Salut a l'Alt Penedès) Programa DINAMO (serveis de suport en matèria de joventut amb els ajuntaments de l'Alt Penedès, del Consell Comarcal).
- Escola Esportiva Municipal
- Pla Català de l'Esport de l'Alt Penedès
- Programa d'activitats per a gent gran en els Casals de gent gran
- Activitats culturals i socials gratuïtes als diferents equipaments
- Programa de caminades Cent cap als cent

Atenció sanitària

- CAP dels Monjos i Consultori de la Ràpita
- Grups terapèutics del CAP en benestar emocional: fibromiàlgia, ansietat, benestar emocional, dol, etc.
- Grups terapèutics del CAP en nutrició: obesitat, síndrome metabòlica, alimentació saludable, etc.
- Grups terapèutics en fisioteràpia i caminades.
- Prevenició de la salut bucodental i tractaments preventius com higiene, fluors i segellats en menors de 14 anys i en embarassades
- Programa Salut i Escola
- Activitats a l'ESO del Pla Equitat Menstrual
- Farmàcies

Equipaments comunitaris

- Espai juvenil Tangram
- Punt d'Informació Juvenil (PIJ)
- Casa de cultura Mas Catarro
- Ludoteca La Baldufa
- Casa dels Passos Petits
- Casal de gent gran
- Biblioteca
- Espai per a l'emprenedoria social, l'economia solidària i l'ocupació
- Local Antistiana
- Centre de dia de gent gran

Pla d'acció en salut 2025-2028 de **Santa Margarida i els Monjos**

Aquest apartat presenta el pla d'acció en salut de Santa Margarida i els Monjos per al període 2025-2028.

El pla d'acció s'estructura en base als objectius prioritaris de treball seleccionats pel grup motor, format per la regidoria de Salut Pública i la direcció de l'ABS Penedès Rural Oest, després d'analitzar els resultats de la diagnosi.

Els objectius prioritzats es van treballar en tres comissions de treball, cadascuna de les quals va desenvolupar un dels objectius, proposant, analitzant i prioritzant accions que puguin ajudar a assolir resultats de millora en l'objectiu de salut.

Pla d'acció en salut 2025-2028

El Pla d'acció en salut de Santa Margarida i els Monjos per a 2025-2028 consta de **15 accions en salut, organitzades en 3 àmbits de treball i un total de 9 línies d'acció específiques** que donen compte de la transversalitat del Pla.

La proposta d'accions és resultat de les prioritats i les propostes recollides en la diagnosi i en el Pla de mandat. Així mateix, durant els mesos de novembre i desembre de 2024 es van fer diferents trobades amb personal sanitari, tècnic i polític de referència de les accions, per consensuar l'orientació i el desenvolupament factible de cada acció. **L'apartat de nota metodològica explica el detall del procés seguit per seleccionar les accions a desenvolupar.**

Cada acció queda explicada en una fitxa, que recull la informació necessària per comprendre-la, posar-la en pràctica i fer-ne el seguiment i l'avaluació. S'hi especifiquen els agents impulsors necessaris, així com els indicadors de resultats esperats i la necessitat de recursos.

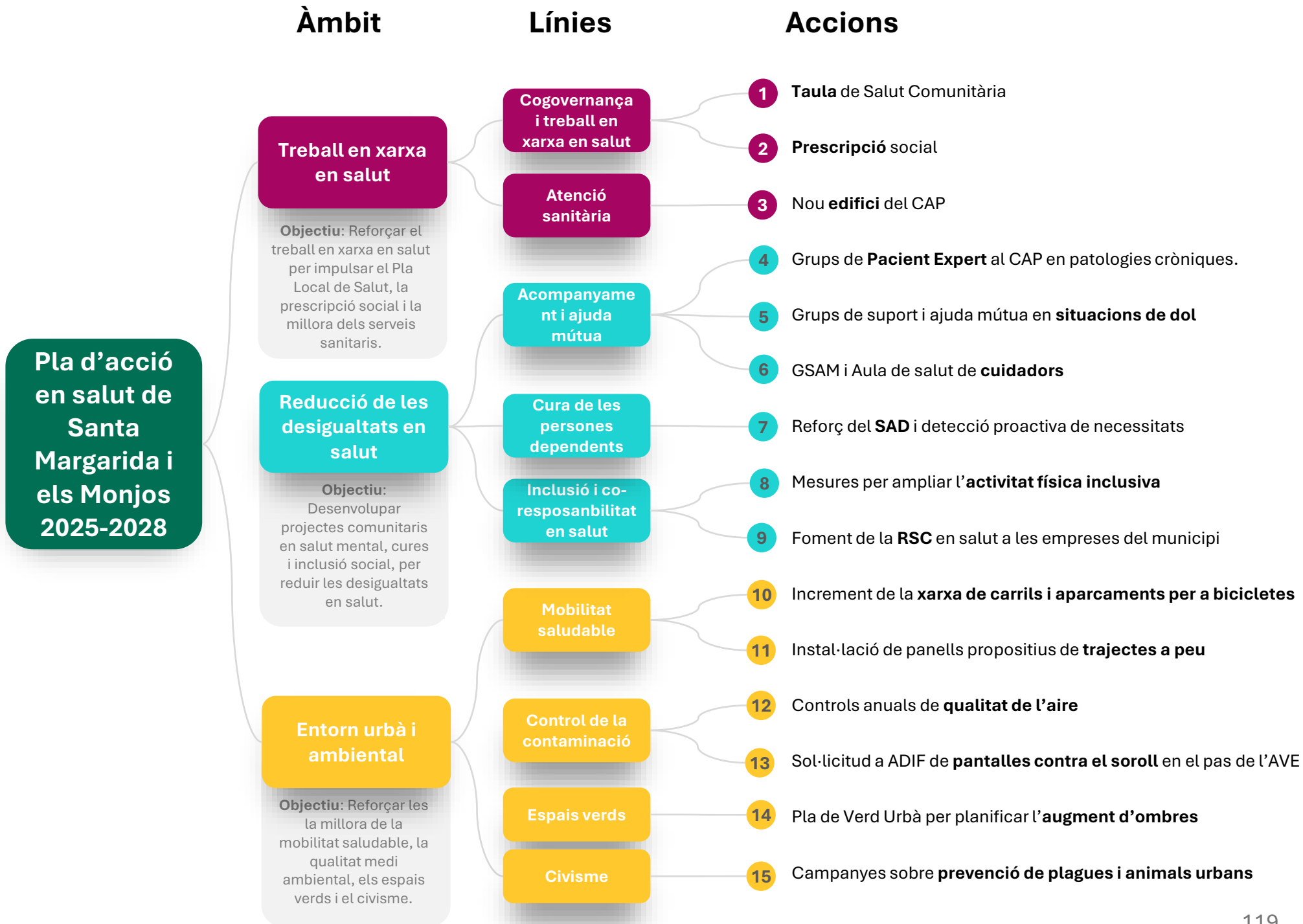
El Pla no inclou tota l'activitat de l'Ajuntament ni del CAP en salut, ja que hi ha moltes tasques rutinàries i consolidades que no es recullen.

Les accions recollides en el Pla són aquelles que representen un pas més en allò que s'ha fet fins ara. Representen un plus de compromís, impuls i inversió per millorar l'abordatge de la salut.

Les tasques rutinàries i consolidades, que responen a funcions obligatòries en salut –especialment en l'àmbit de la inspecció i el control epidemiològic per protegir la salut pública per part de l'Ajuntament, i l'assistència sanitària per part del CAP-, es continuaran desenvolupant amb normalitat.

A continuació presentem un diagrama que mostra, en panoràmica, les 15 accions i la seva correspondència amb cada àmbit i línia de treball. S'afegeix un quadre final que resumeix la correspondència entre accions i agents responsables.

Tot seguit es mostra la fitxa detall de cada acció.

Taula de correspondència entre accions i agents responsables	Regidoria de Salut Pública	Equip directiu i comunitari de l'ABS Penedès Rural Oest	Servei Català de la Salut	ASSIR de l'Alt Penedès	Regidoria de Serveis Socials	Regidoria d'Esports	Regidoria d'Urbanisme	Regidoria de Medi Ambient	Regidoria de Promoció Econòmica	Regidoria d'Educació
1. Taula de Salut Comunitària	◀	◀								
2. Prescripció social	◀	◀								
3. Nou edifici del CAP	◀	◀	◀				◀			
4. Grups de Pacient Expert al CAP en patologies cròniques.		◀								
5. Grups de suport i ajuda mútua en situacions de dol	◀	◀		◀						◀
6. GSAM i Aula de salut de cuidadors		◀			◀					
7. Reforç del SAD i detecció proactiva de necessitats					◀					
8. Mesures per ampliar l' activitat física inclusiva						◀				
9. Foment de la RSC en salut a les empreses del municipi	◀								◀	
10. Increment de la xarxa de carrils i aparcaments per a bicicletes							◀			
11. Instal·lació de panells propositius de trajectes a peu	◀						◀			
12. Controls anuals de qualitat de l'aire								◀		
13. Sol·licitud a ADIF de pantalles contra el soroll en el pas de l'AVE								◀		
14. Pla de Verd Urbà per planificar l' augment d'ombres							◀	◀		
15. Campanyes sobre prevenció de plagues i animals urbans	◀							◀		

Acció 1. Taula de Salut Comunitària

Descripció

Línia:	Cogovernança i treball en xarxa en salut
Objectiu:	Reforçar el treball en xarxa entre Ajuntament, CAP i altres serveis i entitats de salut del municipi per impulsar el Pla Local de Salut, la prescripció social i la millora dels serveis sanitaris.
Descripció:	<p>L'acció constitueix en crear una Taula de Salut Comunitària que aglutini representants de l'Administració Local, el CAP, equipaments i entitats i que desenvolupi les següents funcions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seguiment de l'execució i avaluació del Pla Local de Salut • Posada en marxa i supervisió de la prescripció social • Escolta de les demandes i necessitats de la població en salut i atenció sanitària. • Coordinació de les accions de promoció de la salut <p>L'activitat de la Taula de Salut Comunitària es regeix per un reglament definit que detalla el seu funcionament, composició i freqüència de les trobades.</p>
Responsable:	Regidoria de Salut Pública, amb cooperació del CAP.
Observacions	Acció prevista al Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2023-2027

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció	Estat
1. Constitució de la Taula de Salut Comunitària i aprovació del reglament de funcionament	No iniciat (0 %)
2. Realització d'un mínim de dues sessions anuals de tipus tècnic	No iniciat (0 %)
3. Realització d'un mínim d'una sessió anual oberta a la població i entitats	No iniciat (0 %)
4. Redacció de les actes de les sessions i seguiment dels acords	No iniciat (0 %)
TOTAL EXECUTAT	0%

Calendari previst

Inici previst	Final previst
2025	2025
2025	2028
2025	2028
2025	2028

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	Ajuntament i CAP
Compres, inversions o subvencions puntuals	No	
Augment de recursos humans en Capítol 1	No	
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	No	

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Promig de sessions anuals	3
Promig d'assistents a les sessions	10
Valoració de la utilitat de la Taula per part dels seus membres	Alta
Proporció d'acords recollits a les actes que s'han complert	>50%

Acció 2. Prescripció social

Descripció

Línia: Atenció sanitària

Objectiu: Seguir avançant vers un model d'atenció primària més biosocial que faci de les activitats comunitàries un recurs per a la cura de la salut. Aconseguir més efectivitat en el tractament de simptomatologia derivada de situacions de solitud, malestar emocional, hàbits de vida poc saludables, sedentarisme i envelliment.

Descripció: L'acció consisteix en introduir en l'atenció assistencial del CAP la pràctica de prescriure formalment activitats comunitàries del municipi que poden ser terapèutiques per a persones amb malestar emocional, solitud, sedentarisme o deteriorament cognitiu. L'acció requereix disposar d'una oferta estable d'activitats municipals terapèutiques, que l'Ajuntament comunica al CAP periòdicament, i d'un protocol del CAP per receptor-les i fer el seguiment dels pacients derivats a les activitats. L'acció s'acompanya de la Taula de Salut Comunitària (acció 1) que facilita al CAP, l'Ajuntament i els equipaments posar en comú i adaptar les activitats i ajustar els protocols de prescripció.

Responsable: Equip directiu i de salut comunitària del CAP, amb cooperació de la Regidoria de Salut Pública.

Observacions: Acció prevista al Pla de Salut de Catalunya 2021-2025

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció

Estat

1. Sessions de la Taula de Salut per acordar activitats i procediments de prescripció
2. Comunicació periòdica de l'Ajuntament al CAP de les places disponibles
3. Posada en pràctica dins del CAP de la prescripció social formal d'activitats socials
4. Seguiment i avaluació dels resultats de la prescripció per part del CAP

No iniciat (0 %)

No iniciat (0 %)

No iniciat (0 %)

No iniciat (0 %)

TOTAL EXECUTAT

0%

Calendari previst

Inici previst

Final previst

2025

2028

2025

2028

2025

2028

2025

2028

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	CAP i Ajuntament
Compres, inversions o subvencions puntuals	No	
Augment de recursos humans en Capítol 1	No	
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	Sí	Ajuntament (cost activitats)

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Promig anual de prescripcions formalitzades pel CAP	60
Promig anual de persones amb prescripció que fan l'activitat	15
Millora dels indicadors de consum de psicofàrmacs del CAP	Sí
Menor hiperfrecuentació del CAP de pacients amb prescripció	Sí

Acció 3. Nou edifici del CAP

Descripció

Línia:	Atenció sanitària
Objectiu:	Millorar la capacitat d'atenció i ampliar els serveis sanitaris disponibles al municipi, responent a l'augment de població i al paper de CAP de referència que assumeix Santa Margarida i els Monjos en la nova ABS Penedès Rural Oest.
Descripció:	L'espai actual del CAP és insuficient per a la demanda existent, la qual cosa limita la capacitat per oferir serveis sanitaris de qualitat. L'acció consisteix en la construcció d'un nou CAP per part del CatSalut, amb la cessió i adequació per part de l'Ajuntament d'un solar a l'avinguda de Cal Rubió, davant de la Biblioteca Municipal. El nou CAP serà una infraestructura que oferirà majors espais per a activitats comunitàries grupals en les seves instal·lacions i també majors opcions de consultes individuals especialitzades.
Responsable:	Servei Català de la Salut (construcció), Regidories d'Urbanisme i Salut Pública (adequació de l'entorn), i Equip directiu del CAP
Observacions	Acció prevista al Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2023-2027

Font: C63 STUDIO + HYBRIDA, guanyadors del concurs de projectes del nou CAP Santa Margarida i els Monjos convocat per Infraestructures de Catalunya. Març 2023.

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció	Estat
1. Elaboració del Pla Funcional i del projecte d'obres del nou CAP per part del CatSalut	Finalitzat (100 %)
2. Participació de l'Ajuntament en l'aprovació del Pla Funcional i el projecte d'obres	Finalitzat (100 %)
3. Construcció del nou CAP per part del CatSalut	No iniciat (0 %)
4. Urbanització i condicionament de l'entorn per part de l'Ajuntament	No iniciat (0 %)
TOTAL EXECUTAT	50%

Calendari previst

	Inici previst	Final previst
1. Elaboració del Pla Funcional i del projecte d'obres del nou CAP per part del CatSalut	2025	2026
2. Participació de l'Ajuntament en l'aprovació del Pla Funcional i el projecte d'obres	2025	2026
3. Construcció del nou CAP per part del CatSalut	2025	2027
4. Urbanització i condicionament de l'entorn per part de l'Ajuntament	2027	2028

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	CatSalut i Ajuntament
Compres, inversions o subvencions puntuals	Sí	CatSalut i Ajuntament
Augment de recursos humans en Capítol 1	Sí	CatSalut
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	Sí	CatSalut i Ajuntament

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Aprovació del Pla Funcional del nou CAP amb nous serveis	Sí
Execució de les obres del nou CAP i de l'entorn	Sí
Inauguració i entrada en funcionament del nou CAP	Sí
Satisfacció de la població i de l'equip del CAP amb l'edifici	Alta

Acció 4. Grups de Pacient Expert al CAP en patologies cròniques

Descripció

Línia:	Acompanyament i ajuda mútua
Objectiu:	Potenciar l'autocura, la corresponsabilitat, l'autonomia i l'ajuda mútua entre persones que tenen una malaltia crònica.
Descripció:	L'acció consisteix en recuperar, dins de l'acció comunitària del CAP, el Programa Pacient Expert Catalunya. Aquest Programa ja es va posar en pràctica en el passat al CAP i es considera una metodologia exitosa. El Programa Pacient Expert consisteix en la creació de grups d'aprenentatge mutu entre persones que comparteixen una mateixa malaltia crònica. En els grups, un 'pacient expert' transmet coneixements i comparteix experiències amb persones que pateixen el mateix problema de salut. En les sessions, el protagonisme el pren el pacient expert, mentre que els professionals sanitaris tenen un rol observador i intervenen en cas necessari. El pacient expert és la persona afectada per una malaltia crònica capaç de responsabilitzar-se de la pròpia malaltia i cuidar-se adquirint eines per gestionar l'impacte físic, emocional i social de la malaltia.
Responsable:	Equip directiu i de salut comunitària del CAP
Observacions	Acció inclosa dins del Programa de prevenció i atenció a la cronicitat del Departament de Salut.

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció	Estat
1. Planificació d'edicions del Programa de pacient expert per al període 2025-2028	No iniciat (0 %)
2. Cerca i preparació de pacients experts que puguin liderar els grups	No iniciat (0 %)
3. Cerca i convocatòria de participants que vulguin participar a les sessions	No iniciat (0 %)
4. Celebració dels Grups de Pacient Expert, amb col·laboració de personal sanitari	No iniciat (0 %)
TOTAL EXECUTAT	0%

Calendari previst

Inici previst	Final previst
2025	2025
2025	2028
2025	2028
2025	2028

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	CAP
Compres, inversions o subvencions puntuals	No	
Augment de recursos humans en Capítol 1	No	
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	No	

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Promig de grups de pacient expert entre 2025 i 2028	Mínim 4
Promig de pacients participants en els grups	Mínim 5
Satisfacció dels participants amb les sessions	Alta
Millora de la simptomatologia dels participants	Alta

Acció 5. Grups de suport i ajuda mútua en situacions de dol

Descripció

Línia:	Acompanyament i ajuda mútua
Objectiu:	Reforçar l'abordatge comunitari de situacions de dol per ajudar a les persones que les pateixen a superar-les i evitar que derivin en situacions de malestar emocional permanent.
Descripció:	<p>L'acció consisteix en organitzar i dinamitzar grups de suport i ajuda mútua en situacions de dol. S'han identificat dues situacions específiques que caldria abordar de manera prioritària, i que són:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dol perinatal i en gestants de risc. En aquest cas, es planteja crear un grup de suport i ajuda mútua amb cooperació amb l'ASSIR i el referent de benestar emocional del CAP. - Dol migratori. En aquest cas, es planteja crear un grup de suport i ajuda mútua amb col·laboració de l'Escola d'Adults i el referent de benestar emocional del CAP. <p>A banda, poden fer-se altres grups per altres formes de dol, com els que ja fa el RBEC del CAP.</p>
Responsable:	Equip de salut comunitària del CAP, Regidoria d'Educació, Salut Pública i ASSIR de l'Alt Penedès.
Observacions	Els grups poden incloure's dins del programa RBEC del CAP

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció	Estat
1. Preparació d'un grup de suport mutu en dol migratori entre el RBEC i l'Escola d'Adults	No iniciat (0 %)
2. Preparació d'un grup de suport mutu en dol perinatal i gestacional entre el RBEC i l'ASSIR	No iniciat (0 %)
2. Celebració de grups de suport mutu en dol migratori	No iniciat (0 %)
2. Celebració de grups de suport mutu en dol perinatal i risc gestacional	No iniciat (0 %)
TOTAL EXECUTAT	0%

Calendari previst

Inici previst	Final previst
2025	2025
2025	2025
2026	2028
2026	2028

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	CAP, Ajuntament, ASSIR
Compres, inversions o subvencions puntuals	No	
Augment de recursos humans en Capítol 1	No	
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	No	

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Total grups de suport en dol perinatal i gestacional entre 2025-28	2
Total grups de suport en dol migratori entre 2025-28	3
Total grups per altres formes de dol entre 2025-2028	5
Satisfacció dels participants en els grups	Alta

Acció 6. GSAM i Aula de salut de cuidadors

Descripció

Línia:	Acompanyament i ajuda mútua
Objectiu:	Donar recolzament a persones que cuiden familiars amb dependència a través d'un espais segur dinamitzat per un psicòleg i per personal del CAP per adquirir eines de gestió emocional, autocura i habilitats pràctiques de cura al familiar dependent.
Descripció:	L'acció consisteix en la sol·licitud anual o bianual del programa GSAM – Grups de suport emocional i ajuda mútua – del Catàleg de Serveis de la Diputació de Barcelona, per part dels Serveis Socials de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos. Per portar endavant els grups, els Serveis Socials ha d'identificar un mínim de 15 cuidadors no professionals amb disponibilitat per participar. Les sessions del GSAM estan dinamitzades per un psicòleg. L'acció es complementa amb sessions addicionals liderades per personal del CAP, a mode d'Aula de salut de cuidadors, per tractar altres temes sanitaris d'interès: voluntats anticipades, cures d'infermeria a la llar, alimentació, tramitació d'ajuts, ús de bancs d'ajuts tècnics, tècniques de relaxació, etc.
Responsable:	Regidoria de Serveis Socials i Equip directiu i de salut comunitària del CAP.
Observacions	L'acció s'inspira en l'experiència d'altres ABS d'unió dels grups GSAM amb Aules de salut

Experiència d'exemple: Aula de salut de cuidadors de l'EAP de Sant Sadurn i l'Ajuntament de Sant Sadurn

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció	Estat	Inici previst	Final previst
1. Sol·licitud anual o bianual del programa GSAM al Catàleg de Serveis de Diputació	No iniciat (0 %)	2025	2028
2. Cerca de cuidadors participants per als grups GSAM	No iniciat (0 %)	2025	2028
3. Dinamització de 10 sessions del GSAM dirigides per un psicòleg	No iniciat (0 %)	2025	2028
4. Ampliació del GSAM amb sessions d'Aula de salut de cuidadors del CAP	No iniciat (0 %)	2025	2028
TOTAL EXECUTAT	0%		

Calendari previst

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	CAP i Ajuntament
Compres, inversions o subvencions puntuals	Sí	Diputació de Barcelona
Augment de recursos humans en Capítol 1	No	
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	No	

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Nombre de grups GSAM realitzats entre 2025-2028	Mínim 2
Promig de participants als grups GSAM	10
Promig de sessions de l'Aula de salut de cuidadors	4
Satisfacció dels cuidadors participants al GSAM	Alta

Acció 7. Reforç del SAD i detecció proactiva de necessitats

Descripció

Línia:	Cura de les persones dependents
Objectiu:	Garantir un bon nivell de cura i atenció de les persones altament dependents que viuen a les seves llars per millorar les seves condicions de vida i evitar el seu desemparament.
Descripció:	L'acció consisteix en l'augment pressupostari i l'adaptació progressiva de prestacions del Servei d'Atenció a Domicili (SAD) per tal de garantir una bona cobertura d'atencions i cures a les persones en situació de dependència, que augmenten degut a l'envelliment demogràfic de la població. Així mateix, es preveu l'adaptació o diversificació del SAD amb noves prestacions, com el servei d'auxiliars de neteja de la llar, serveis tecnològics avançats de teleassistència i acompanyament a la solitud. L'acció es complementa amb l'acció 'porta a porta' que fa Serveis Socials per detectar situacions de dependència no cobertes i per supervisar la situació de les persones amb dependència reconeguda.
Responsable:	Regidoria de Serveis Socials
Observacions	Acció prevista al Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2023-2027

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció	Estat
1. Previsió anual d'augment pressupostari del SAD, segons augment d'usuaris	No iniciat (0 %)
2. Estudi de viabilitat d'introducció de noves prestacions	No iniciat (0 %)
3. Introducció de noves prestacions de SAD valorades com a viables i necessàries	No iniciat (0 %)
4. Acció continuada de supervisió i detecció 'porta a porta' de Serveis Socials	No iniciat (0 %)
TOTAL EXECUTAT	0%

Calendari previst

Inici previst	Final previst
2025	2028
2026	2028
2027	2028
2025	2028

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	Ajuntament
Compres, inversions o subvencions puntuals	Sí	Ajuntament
Augment de recursos humans en Capítol 1	Sí	Ajuntament
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	Sí	Ajuntament

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Augment anual d'inversió municipal en SAD	Sí
Augment de prestacions del SAD entre 2025 i 2028	Sí
Promig d'hores anuals de cobertura del SAD als usuaris	180
Satisfacció dels usuaris amb el SAD	Alta

Acció 8 Mesures per ampliar l'activitat física inclusiva

Descripció

Línia:	Inclusió i corresponsabilitat en salut
Objectiu:	Ampliar l'oferta d'activitats esportives i d'activitat física per a persones amb diversitat funcional, contribuint a la seva salut, a la seva socialització i a la normalització de la seva presència en l'esport.
Descripció:	<p>L'acció consisteix en ampliar una sèrie de mesures destinades a garantir oportunitats d'activitat física i esportiva de les persones amb diversitat funcional del municipi. Aquestes mesures, son:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Facilitació d'hores de vetlladors en extraescolars i casals d'estiu. - Celebració de jornades esportives inclusives. - Formació transversal a monitors esportius sobre inclusió en l'esport. - Suport i subvenció a entitats esportives amb mesures d'inclusió. <p>Adicionalment, es donarà suport a les activitats de multiesport extraescolars del Consell Esportiu de l'Alt Penedès.</p>
Responsable:	Regidoria d'Esports
Observacions	Acció prevista al Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2023-2027

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció	Estat	Inici previst	Final previst
1. Difusió i finançament de l'opció de vetlladors esportius en les activitats esportives	No iniciat (0 %)	2025	2028
2. Celebració de jornades esportives inclusives	No iniciat (0 %)	2025	2028
3. Formació transversal a monitors esportius en esport inclusiu	No iniciat (0 %)	2025	2028
4. Suport i subvenció a entitats esportives amb mesures d'inclusió	No iniciat (0 %)	2025	2028
TOTAL EXECUTAT	0%		

Calendari previst

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	Ajuntament
Compres, inversions o subvencions puntuals	Sí	Ajuntament
Augment de recursos humans en Capítol 1	No	
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	Sí	Ajuntament

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Promig anual d'infants amb vetlladors esportius	5 o més
Celebració anual de jornades esportives inclusives	Sí
Total monitors esportius que han rebut formació en inclusió	20 o més
Total entitats que apliquen mesures actives d'inclusió	5 o més

Acció 9 Foment de la RSC en salut a les empreses del municipi

Descripció

Línia:	Inclusió i corresponsabilitat en salut
Objectiu:	Implicar les empreses i els comerços de Santa Margarida i els Monjos en la cura de la salut dels treballadors, dels clients i de la població.
Descripció:	Des del Servei de Promoció Econòmica i Economia Social s'està fent un estudi sobre les mesures d'RSC de les empreses de Santa Margarida i els Monjos. A partir de l'estudi, es vol sensibilitzar i facilitar que les empreses apliquin més mesures de RSC. L'acció consisteix en treballar la dimensió de la salut en l'RSC de les empreses, de manera que se'ls proposin accions que poden fer a favor de la salut dels treballadors, dels clients i de la població en general. A llarg termini, l'acció podria ser l'embrió d'un projecte similar al d'AMERC, d'Empresa Saludable
Responsable:	Regidoria de Promoció Econòmica i Economia Social i Regidoria de Salut Pública
Observacions	

Font: Programa AMERC Empresa Saludable de promoció de la salut dels treballadors. Més infor: <https://empresasaludable.cat/>

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció	Estat
1. Realització d'un estudi sobre l'RSC a Santa Margarida i els Monjos	En curs (25 %)
2. Disseny d'actuacions per promoure l'RSC a les empreses i comerços	No iniciat (0 %)
3. Disseny d'actuacions específiques per fomentar la RSC en salut	No iniciat (0 %)
4. Posada en marxa de les actuacions de foment de l'RSC en salut	No iniciat (0 %)
TOTAL EXECUTAT	0%

Calendari previst

	Inici previst	Final previst
1	2025	2025
2	2026	2026
3	2026	2026
4	2027	2028

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	Ajuntament
Compres, inversions o subvencions puntuals	Sí	Ajuntament
Augment de recursos humans en Capítol 1	No	
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	No	

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Finalització de l'estudi sobre RSC	Sí
Difusió d'accions d'RSC en salut en empreses i comerços	Sí
Nº d'empreses on s'ha fet difusió de mesures d'RSC en salut	Mínim 20
Creació de programes de suport a l'empresa saludable	Sí

Acció 10 Increment de la xarxa de carrils i aparcaments per a bicicletes

Descripció

Línia: Mobilitat saludable

Objectiu: Facilitar i fomentar la mobilitat a peu i en bicicleta, com a forma de mobilitat saludable i sostenible que contribueix a disminuir la mobilitat el cotxe.

Descripció: L'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos ha ampliat de manera considerable en els darrers anys els carrils de vianants i bicicletes disponibles al municipi. Aquesta és una de les millores en salut més valorades a la diagnosi. L'acció consisteix en completar la xarxa de carrils de vianants i bicicleta completant trams pendents i la interconnexió entre carris. Així mateix, es preveu dotar la xarxa d'una major disponibilitat d'aparcaments de bicicleta, assegurant la millor tipologia d'aparcament en funció del lloc. Es preveu actualitzar el Pla de mobilitat, per facilitar la planificació d'aquesta actuació. L'acció s'haurà d'acompanyar de mesures per fomentar l'ús dels carrils, com el bici-bus escolar.

Responsable: Regidoria d'Urbanisme

Observacions Acció prevista al Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2023-2027

Imatge: Carril de La Ràpita a Santa Margarida i els Monjos. Font: Wikiloc.

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció

1. Actualització del Pla de mobilitat

2. Execució de nous trams de vianants i bicicleta

3. Habilitació de nous aparcaments de bicicleta

4. Foment de l'ús dels carrils de vianants i bicicleta

TOTAL EXECUTAT

Estat

No iniciat (0 %)

No iniciat (0 %)

No iniciat (0 %)

No iniciat (0 %)

0%

Calendari previst

Inici previst

2025

2025

2025

2026

Final previst

2026

2028

2028

2028

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	Ajuntament
Compres, inversions o subvencions puntuals	Sí	Ajuntament
Augment de recursos humans en Capítol 1	No	
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	Sí	Ajuntament

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Increment del total de kilòmetres de carril de vianants o/i bici	Mín. 1 km més
Increment de punts d'aparcament de bicicleta	Mín. 3 punts més
Increment del nombre de persones que caminen diàriament	Sí
Increment del nombre de persones que es desplacen en bici	Sí

Acció 11 Instal·lació de panells propositius de trajectes a peu

Descripció

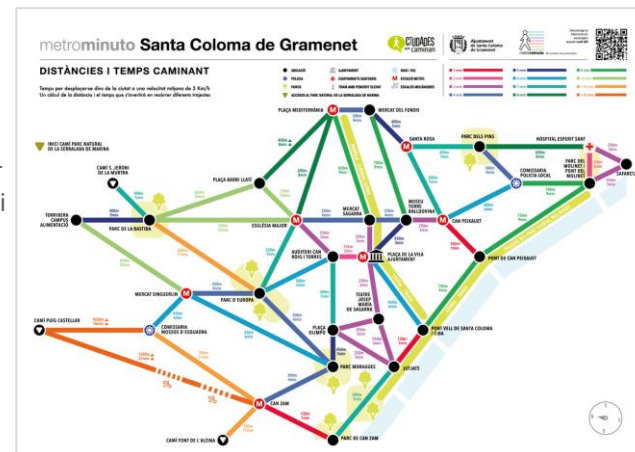
Línia: Mobilitat saludable

Objectiu: Facilitar i fomentar la mobilitat a peu, com a forma de mobilitat saludable, sociable i sostenible accessible a quasi tota la població i amb beneficis provats en la salut mental i física.

Descripció: Santa Margarida i els Monjos és una ciutat amb unes bones condicions per a la mobilitat a peu per tenir poques pendents i tenir distàncies curtes entre la majoria de serveis i nuclis de població. Tot així, la facilitat d'aparcament i l'hàbit creat fa que moltes persones encara utilitzin el cotxe per trajectes quotidians que són accessibles a peu. L'acció consisteix a adherir-se a la iniciativa de Metrominuto, consistent en editar panells informatius de les distàncies a peu entre els punts neuràlgics del municipi, animant a la població a no fer aquests trajectes en cotxe.

Responsable: Regidoria d'Urbanisme i de Salut Pública

Observacions

Imatge: Mapa Metrominuto de Santa Coloma de Gramenet

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció

1. Adhesió a la xarxa Metrominuto
2. Disseny d'un mapa Metrominuto
3. Instal·lació del mapa en diferents espais i formats
3. Difusió institucional del mapa

TOTAL EXECUTAT

Estat

No iniciat (0 %)
 No iniciat (0 %)
 No iniciat (0 %)
 No iniciat (0 %)

0%

Calendari previst

Inici previst

2025
 2026
 2026
 2027

Final previst

2025
 2026
 2027
 2028

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	Ajuntament
Compres, inversions o subvencions puntuals	Sí	Ajuntament
Augment de recursos humans en Capítol 1	No	
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	No	

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Instal·lació del mapa o mapes Metrominuto	Sí
Campanya de difusió del mapa Metrominuto	Sí
Estimació de persones que han visualitzat la campanya	30% població
Increment del nombre de persones que caminen diàriament	Sí

Acció 12 Controls anuals de qualitat de l'aire

Descripció

Línia:	Control de la contaminació
Objectiu:	L'acció consisteix en matenir les mesures de vigilància sobre qualitat de l'aire que aplica l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, assegurant que els nivells es mantenen per sota dels considerats de risc per a la salut.
Descripció:	La diagnosi de salut recull una preocupació ciutadana elevada envers la qualitat de l'aire del municipi. La ubicació de fàbriques que provoquen males olors i pols, entre d'altres, tenen a veure amb aquesta preocupació. En resposta a aquesta preocupació, l'Ajuntament realitza mesures i estudis anuals. En aquest sentit, l'acció consisteix en mantenir les mesures de control de l'aire, contactant anualment un estudi sobre compostos volàtils orgànics (CVO), fent seguiment de les mesures de la Generalitat i sol·licitant unitats mòbils de mesura a la Diputació de Barcelona. Les mesures s'han d'analitzar i publicar anualment i, en cas de detectar valors perjudicials, es proposaran mesures per actuar contra les causes.
Responsable:	Regidoria de Medi Ambient
Observacions	Acció prevista al Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2023-2027

Imatge: Unitat mòbil de vigilància de la contaminació atmosfèrica de Diputació de Barcelona

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció	Estat
1. Contractació anual d'un estudi sobre Compostos Volàtils Orgànics	No iniciat (0 %)
2. Sol·licitud anual de la unitat mòbil de Diputació de Barcelona de control de l'aire	No iniciat (0 %)
3. Sol·licitud anual de la unitat mòbil de la Generalitat de Catalunya de control de l'aire	No iniciat (0 %)
4. Anàlisi i publicació anual de les dades dels diferents estudis.	No iniciat (0 %)
TOTAL EXECUTAT	0%

Calendari previst

Inici previst	Final previst
2025	2028
2025	2028
2025	2028
2025	2028

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	Ajuntament
Compres, inversions o subvencions puntuals	No	
Augment de recursos humans en Capítol 1	No	
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	Sí	Ajuntament

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Valoració general de la qualitat de l'aire	Bona
Dies en què s'han assolit valors perjudicials de NO2	0
Promig anual de dies amb episodis de males olors	> 10
Disminució de les queixes per contaminació	Sí

Acció 13 Sol·licitud a ADIF de pantalles contra el soroll en el pas de l'AVE

Descripció

Línia: Control de la contaminació

Objectiu: Reduir el soroll i les molèsties que provoca en els diferents nuclis de població del terme municipal per on passa l'AVE.

Descripció: L'acció consisteix en mantenir les negociacions en ADIF per reivindicar la instal·lació de pantalles contra el soroll en els nuclis de població del terme de Santa Margarida i els Monjos. Aquestes accions ja s'han iniciat però cal mantenir-les per aconseguir la instal·lació efectiva de les pantalles, oferint l'Ajuntament facilitats per accelerar el procés.

Responsable: Regidoria de Medi Ambient

Observacions

Imatge: AVE en el seu pas per Santa Margarida i els Monjos. Font: Flickr.

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció

1. Convocatòria de reunions amb ADIF
2. Estudi de facilitats que pot aportar l'Ajuntament
3. Establiment d'acords
4. Seguiment dels acords

TOTAL EXECUTAT

Estat

No iniciat (0 %)

No iniciat (0 %)

No iniciat (0 %)

No iniciat (0 %)

0%

Calendari previst

Inici previst

2025

2025

2025

2025

Final previst

2028

2028

2028

2028

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	Ajuntament
Compres, inversions o subvencions puntuals	Sí	Ajuntament
Augment de recursos humans en Capítol 1	No	
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	No	

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Metres de pantalles acústiques instal·lades	400 o més
Nuclis poblacionals beneficiats per les pantalles	2
Millora de l'acompliment dels límits del mapa de capacitat acústica	Sí
Disminució de les queixes per excés de soroll provocat per l'AVE	Sí

Acció 14 Pla de Verd Urbà per planificar l'augment d'ombres

Descripció

Línia:	Espais verds
Objectiu:	Protegir a la població de l'excés de sol i calor, adaptar l'urbanisme a un concepte més ecològic i saludable i millorar la gestió del verd urbà.
Descripció:	<p>La diagnosi de salut ha mostrat alguns dèficits d'ombres i verd urbà en parcs, places i patis escolars. Per donar resposta a aquests dèficits, es planteja l'elaboració d'un Pla director de verd urbà que planifiqui la millora dels espais verds i de l'arbrat viari, amb l'objectiu d'aconseguir un poble més verd i natural, alhora que més fresc, amb més ombres, amb més qualitat de l'aire i més acollidor.</p> <p>La planificació d'ombres a mig i llarg termini a través del Pla de Verd Urbà s'acompanyarà, en paral·lel, de la instal·lació a curt termini de nous elements d'ombres en espais on ja s'ha detectat la necessitat.</p>
Responsable:	Regidoria de Medi Ambient i d'Urbanisme
Observacions	Acció prevista al Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2023-2027

Font: Ecología Verde

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció	Estat
1. Elaboració del Pla de Verd Urbà	No iniciat (0 %)
2. Sol·licitud de subvencions per a la instal·lació d'elements d'ombra en espais públics	No iniciat (0 %)
3. Incorporació d'elements d'ombres en espais prioritzats	No iniciat (0 %)
4. Aprovació del Pla de Verd Urbà	No iniciat (0 %)
TOTAL EXECUTAT	0%

Calendari previst

Inici previst	Final previst
2025	2025
2025	2028
2025	2028
2026	2026

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	Ajuntament
Compres, inversions o subvencions puntuals	Sí	Diputació de Barcelona
Augment de recursos humans en Capítol 1	No	
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	Sí	Ajuntament

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Patis escolars on s'han introduït elements d'ombra	4
Carrers on s'han introduït elements d'ombra	3
Zones verdes on s'han introduït elements d'ombra	3
Pistes esportives no escolars on s'han introduït elements d'ombra	3

Acció 15 Campanyes sobre prevenció de plagues i animals urbans

Descripció

Línia:	Civisme
Objectiu:	Augmentar la col·laboració ciutadana en el control de plagues i sobrepoblacions urbanes, evitant comportaments incívics amb els residus orgànics i el comportament amb els animals.
Descripció:	La diagnosi de salut detecta una baixa incidència de plagues i sobrepoblació d'animals urbans en termes generals. Tot i així, l'incivisme amb els residus orgànics i l'hàbit d'algunes persones de donar de menjar a animals no domèstics dificulta la lluita contra les plagues, per exemple de coloms i cotorres, que generen problemes de brutícia i salubritat. També es destaca la presència del mosquit tigre, que és difícil de controlar sense la cooperació de la població evitant l'acumulació d'aigua estancada en patis i jardins. Per això, es planteja l'acció de fer campanyes periòdiques informant sobre com contribuir a evitar la proliferació de plagues i recordant les normes de civisme en aquest àmbit.
Responsable:	Regidoria de Salut Pública i Medi Ambient
Observacions	

Font: Campanya de sensibilització de l'Ajuntament de Vilafranca.

Fases i estat d'execució

Fases de desenvolupament de l'acció	Estat
1. Consens amb l'empresa de tractaments contra plagues de les campanyes necessàries	No iniciat (0 %)
2. Disseny de campanyes periòdiques	No iniciat (0 %)
3. Difusió de campanyes periòdiques	No iniciat (0 %)
4. Avaluació de l'impacte de les campanyes	No iniciat (0 %)
TOTAL EXECUTAT	0%

Calendari previst

Inici previst	Final previst
2025	2026
2026	2028
2026	2028
2027	2028

Recursos necessaris

Tipus de recurs	Sí/No	Font del recurs
Dedicació de Capítol 1 amb recursos existents	Sí	Ajuntament
Compres, inversions o subvencions puntuals	Sí	Ajuntament
Augment de recursos humans en Capítol 1	No	
Augment despesa corrent estructural (altres capt.)	No	

Indicadors de resultat

Indicador	Valor esperat
Disminució de queixes per coloms i cotorres entre 2025 i 2028	Sí
Disminució de queixes per altres plagues entre 2025 i 2028	Sí
Augment de recollida selectiva de residu orgànic entre 2025 i 2028	Sí
Disminució d'actes d'incivisme amb contenidors entre 2025 i 2028	Sí

2. Lideratge i transparència del Pla d'Acció en Salut

L'èxit d'un pla rau principalment en el seu lideratge. Del lideratge depèn l'execució de les accions i l'adaptació a circumstàncies canviants, la mobilització dels recursos necessaris i el sosteniment de les aliances necessàries.

El Pla d'acció en salut de Santa Margarida i els Monjos és una estratègia col·laborativa entre diverses regidories de l'Ajuntament, l'ABS Penedès Rural Oest i altres administracions supralocals.

Amb tot, el Pla ha de comptar amb un actor que assumeixi una funció de lideratge i coordinació general del desplegament de les 15 accions al llarg de la seva vigència, prevista fins al 2028.

Aquesta funció d'impuls i seguiment del Pla recau en la regidoria de Salut Pública, que ha liderat també el procés de disseny del Pla d'acció.

La regidoria de Salut Pública haurà de garantir, també, que s'acompanya l'execució del Pla de les accions de transparència i comunicació que marca la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Enumerem a continuació les principals tasques de lideratge i transparència que assumirà la regidoria de Salut Pública:

A) Aprovació del Pla de salut en el Ple municipal

El Pla serà presentat al Ple del consistori i intentarà sumar el màxim nombre d'adhesions per ser aprovat.

Durant la vigència del Pla i a través de les diferents comissions informatives, espais de governança i canals oficials de comunicació, s'informarà a les forces polítiques i a la ciutadania del desenvolupament del Pla.

B) Coordinació de l'equip de govern

Desplegar una estratègia transversal de salut requereix un compromís estable per part de tot l'equip de govern, de manera que es compti amb la predisposició a col·laborar del conjunt de regidories en les quals cal basar-se per posar en pràctica el Pla.

Per aquesta raó, serà necessària la implicació d'Alcaldia en l'execució del Pla. Així mateix, la representant política de la regidoria de Salut Pública vetllarà per traslladar en el si de l'equip de govern les necessitats concretes de col·laboració de la resta de regidories.

D'altra banda, el personal de la regidoria de Salut Pública vetllarà per participar activament en els espais on es defineixen altres polítiques municipals amb impactes en la salut, per fer valdre la perspectiva i els objectius de salut del Pla.

C) Seguiment i avaluació del Pla d'acció en salut

Amb una periodicitat mínima anual, la regidoria de Salut Pública actualitzarà les fitxes de les accions previstes, de manera que quedi reflectit en quin estat d'execució es troben i si hi ha canvis en la seva orientació.

Aquesta tasca implica mantenir contacte amb els agents responsables de cada acció per conèixer com avança i cercar conjuntament solucions a les dificultats que es presentin.

El seguiment de l'execució preveu una avaluació qualitativa i quantitativa del desenvolupament i els resultats de cada acció.

Per facilitar aquest seguiment, el Pla d'acció s'acompanya d'un gestor informàtic que ha de facilitar aquesta tasca d'actualització i comunicació de l'estat d'execució i d'avaluació de resultats.

A més, el lideratge del Pla Local de Salut s'acompanya de la Taula de Salut Comunitària, acció 1 del Pla. Cada any es preveu una sessió amb la Taula per fer seguiment i avaluació qualitativa de l'evolució de les accions del Pla Local de Salut.

D) Cerca de recursos per al desenvolupament del Pla

Una tasca continuada de la regidoria de Salut Pública serà la cerca proactiva de subvencions i ajuts tècnics o materials d'altres organismes (per exemple, de la Diputació de Barcelona) per facilitar l'execució de les accions del Pla.

Anualment, i segons el calendari previst de desenvolupament de les accions, la regidoria haurà d'explicitar les necessitats de pressupost per desenvolupar el Pla. Part d'aquest pressupost serà del mateix Servei de Salut Pública, mentre que una altra part correspondrà a altres serveis i subvencions assolides.

Nota metodològica

Nota metodològica

L'elaboració del Pla Local de Salut de Santa Margarida i els Monjos ha seguit el marc d'anàlisi dels determinants de salut o de salutogènesi.

L'enfocament de salutogènesi ha estat proposat per l'Organització Mundial de la Salut (OMS) per a treballar la Salut Pública i Comunitària des del lema "salut a totes les polítiques". Aquest enfocament és també el proposat pel Servei de Salut Pública de Diputació de Barcelona, el qual dona suport als ajuntaments en la confecció dels Plans Locals de Salut.

L'enfocament és coherent amb les competències de les administracions locals, les quals tenen capacitat d'acció en aspectes fonamentals per a la qualitat de vida i per a la salut, com són l'educació, l'urbanisme, l'esport, la cura del medi ambient i la dinamització comunitària.

El Pla de Salut de Catalunya 2021-2025 aprovat pel Departament de Salut de la Generalitat, i el Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP) de l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT) assumeixen igualment aquest enfocament salutogènic enfocat en actuar sobre els determinants de la salut.

Exposem a continuació la metodologia específica que han seguit d'elaboració de la diagnosi de salut (perfil de salut) i l'elaboració de l'estratègia del pla d'acció:

Fase 1. Perfil local de salut

La diagnosi ha recopilat informació de tres fonts complementàries:

- 1. Fonts de dades secundàries sobre salut:** S'han emprat les dades de l'AQUAS del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. També s'han incorporat dades demogràfiques i econòmiques de l'IDESCAT, l'INE i la Diputació de Barcelona. Addicionalment, l'EAP de Penedès Rural Oest ha aportat dades específiques i actuals sobre diagnòstics de la població de Santa Margarida i els Monjos.
- 2. Consulta a informants clau:** Per informants clau s'entenen totes aquelles persones que poden donar una informació i opinions qualificades sobre la situació i acció al municipi.

S'ha consultat:

- 31 informants clau mitjançant consulta escrita (perfils tècnics, sanitaris i associatius).
- 4 persones entrevistades en profunditat
- Recuperació de les respostes a una enquesta de Salut comunitària a Santa Margarida i els Monjos, liderat per l'EAP de Penedès Rural durant el 2023, amb 87 respostes.

En les taules a continuació pot veure's la llista de persones consultades.

Agents clau consultats a la diagnosi (I)

Departament	Institució
Regidora de salut	Ajuntament
Tècnic de Medi Ambient	Ajuntament
Tècnic d'ocupació	Ajuntament
Tècnica del Servei d'Infància	Ajuntament
Coordinadora de projectes pedagògics del Servei de Joventut Tangram	Ajuntament
Tècnic del Servei de Joventut	Ajuntament
Tècnica d'educació	Ajuntament
Treballadora familiar de Serveis Socials	Ajuntament
Referent de la delegació territorial de l'Agència de Salut Pública	Agència de Salut Pública de la Generalitat
Directora ABS Penedès Rural Oest	Institut Català de la Salut
Adjunt de direcció de l'ABS Penedès Rural Oest	Institut Català de la Salut
Referent GIS de l'ABS Penedès Rural Oest	Institut Català de la Salut
Metge de família CAP Santa Margarida i els Monjos	Institut Català de la Salut
Infermera CAP Santa Margarida i els Monjos	Institut Català de la Salut
Infermera Salut i Escola	Institut Català de la Salut
Dietista – nutricionista de l'EAP Penedès Rural Est i Oest.	Institut Català de la Salut

Agents clau consultats a la diagnosi (II)

Departament	Institució
Referent de benestar emocional de l'EAP Penedès Rural Est i Oest.	Institut Català de la Salut
Higienista dental de l'EAP Penedès Rural Est i Oest.	Institut Català de la Salut
Fisioterapeuta de l'EAP Penedès Rural Est i Oest.	Institut Català de la Salut
Llevadora de l'ASSIR Alt Penedès.	Institut Català de la Salut
Responsable de l'equip de pediatria de Vilafranca Nord	Institut Català de la Salut
Director de l'Escola Doctor Samaranch i Fina	Departament d'Educació de la Generalitat
Directora de l'Escola Arrels	Departament d'Educació de la Generalitat
Direcció escola Sant Domènec	Departament d'Educació de la Generalitat
Coordinadora Pedagògica de l'Institut del Foix	Departament d'Educació de la Generalitat
President de la S.C.E. La Margaridoia	Associació
Centre cultural Recreatiu Rapitenc	Associació
Societat Cal Rubió	Associació
Directora de Serveis del Turó. Salut Mental. Associació de Familiars i Amics	Associació
Presidenta del Club de Voleibol	Associació
Membre de la Junta del Casal de Gent Gran de La Ràpita	Associació
Presidenta de l'AMPA CEIP Sant Domènec	Associació

3. Enquesta a la ciutadania: Durant el mes de juliol de 2024 s'han enquestat 200 persones majors de 16 anys de Santa Margarida i els Monjos a peu de carrer.

La mostra enquestada ha procurat no desviar-se de les proporcions d'edat, sexe i origen del municipi (les desviacions estan per sota dels 3 punts percentuals dels valors padronals de referència).

Les preguntes formulades a la ciutadania agafen com a referència l'Enquesta de Salut de Catalunya, de manera que alguns dels indicadors es poden comparar a nivell territorial.

A més, l'enquesta inclou preguntes d'interès propi de la diagnosi, aportades pel grup impulsor i director de l'estudi, format per personal de Salut Pública de l'Ajuntament i la direcció de l'EAP Penedès Rural Oest.

El detall de la mostra enquestada pot veure's en les taules a continuació.

Lloc de naixement	Mostra
Espanya	167
Estranger	35

Nucli de residència	Mostra
Els Monjos	140
La Ràpita	45
Cal Rubió	17

Estrats de la mostra enquestada

Edats	Mostra enquestada		
	Homes	Dones	Total
De 16 a 30	22	22	44
De 31 a 45	26	28	54
De 46 a 60	26	29	55
61 o més	23	26	49
Total general	97	105	202

Pla local de salut de Santa Margarida i els Monjos

L'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos et convida a participar a l'enquesta de salut. L'enquesta tracta temes com l'estat de salut, l'estil de vida i les preocupacions i les propostes sobre la salut de la població. La informació que es recull permet conèixer els punts forts i els punts a millorar en relació amb la salut al poble i saber quins serveis i polítiques cal reforçar. L'enquesta és anònima i voluntària. Les dades recollides seran utilitzades exclusivament amb fins estadístics. L'enquesta es realitza amb l'assistència d'un enquestador i, per raons de qualitat i supervisió, les entrevistes poden ser gravades.

Agraïm la teva col·laboració: per gaudir d'un poble més saludable és fonamental consultar les persones que hi viuen. Per qualsevol dubte o informació addicional, pots contactar amb la Regidoria de Salut Pública de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos: Telf. 93 898 02 11

per millorar...
per saber...
Preguntem...

"La finalitat per la qual es recullen gravacions de l'entrevista és la de control del treball d'enquesta. Les gravacions s'emmagatzemen durant un màxim de dues setmanes i en cap cas són cedides a tercers. El responsable del tractament de les dades és D-CAS (Col·lectiu d'Analistes Socials) amb: (Identificació i domicili fiscal a Via Augusta 15, Sanel Cugat del Vallès. Pot exercir els seus drets d'accés, rectificació, supressió, oposició o limitació del tractament posant-se en contacte a través de d-cas@cas.cat.

Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, Col·lectiu d'Analistes Socials D-CAS, Diputació de Barcelona.

Plan local de salud de Santa Margarida i els Monjos

El Ayuntamiento de Santa Margarida i els Monjos te invita a participar en la encuesta de salud. La encuesta trata temas como el estado de salud, el estilo de vida y las preocupaciones y las propuestas sobre salud de la población. La información que se recoge permite conocer los puntos fuertes y los puntos a mejorar en relación con la salud en el municipio y saber qué servicios y políticas hay que reforzar. La encuesta es anónima y voluntaria. Los datos recogidos serán utilizados exclusivamente con fines estadísticos. La encuesta se realiza con la asistencia de un encuestador y, por razones de calidad y supervisión, las entrevistas pueden ser grabadas.

Agradecemos tu colaboración: para disfrutar de un pueblo más saludable es fundamental consultar a las personas que viven en él. Para cualquier duda o información adicional, puedes contactar con la Regiduría de Salud Pública del Ayuntamiento de Santa Margarida i els Monjos: Telf. 93 898 02 11

para mejorar...
para saber...
Preguntemos...

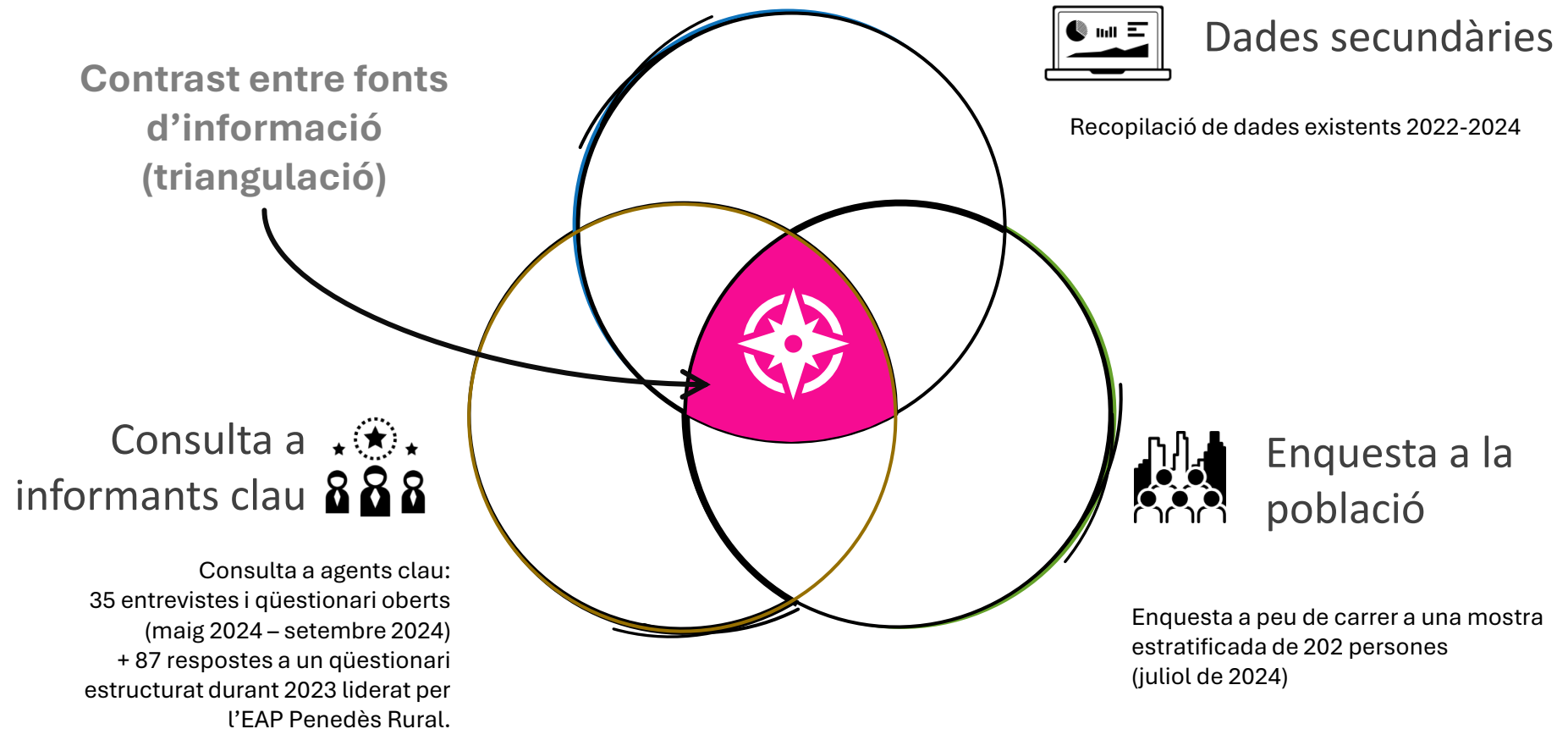
"La finalidad por la que se recogen grabaciones de la entrevista es la de control del trabajo de encuestación. Las grabaciones se almacenan durante un máximo de dos semanas y en ningún caso son cedidas a terceros. El responsable del tratamiento de los datos es D-CAS (Colectivo de Analistas Sociales) con: (Identificación y domicilio fiscal en Via Augusta 15, Sanel Cugat del Vallès. Puede ejercer sus derechos de acceso, rectificación, supresión, oposición o limitación del tratamiento poniéndose en contacto a través de d-cas@cas.net.

Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, Col·lectiu d'Analistes Socials D-CAS, Diputació de Barcelona.

Flyer informatiu de l'enquesta

Les tres fonts han estat analitzades conjuntament, en un exercici de contrast (triangulació) que identifica els missatges coincidents o complementaris entre les diferents fonts.

Els resultats d'aquest anàlisi es mostren organitzats en grans temàtiques que corresponen a determinants claus de la salut.

Fase 2. Pla d'acció en salut

La definició de l'estratègia de salut s'ha treballat entre els mesos d'octubre i desembre de 2024.

El primer pas per desenvolupar el pla d'acció va ser determinar els objectius prioritaris de millor. Aquesta selecció es va fer en el sí del grup motor del pla, format per la regidoria de Salut Pública i la direcció de l'ABS Penedès Rural Oest.

Un cop triat els objectius, es va iniciar un procés de recollida de propostes, priorització, concreció i validació final d'accions amb el CAP i personal tècnic i polític de l'Ajuntament.

El procés de recollida i selecció de propostes s'ha fet a través de tres grups de treball, format cadascun d'ells per un grup interdisciplinari d'agents de salut. Cada grup de treball va abordar, específicament, alguns dels objectius de salut prioritzats pel grup motor:

Grup 1. Entorn urbà i ambiental:

- Mesures de control de la contaminació de l'aire.
- Mesures de control del soroll.
- Corresponsabilitat de la població en el control de plagues.
- Augment del civisme amb residus.
- Augment del civisme en la tinença d'animals.
- Millor condicionament de parcs (ex. ombres, fonts, bancs).
- Millor gestió de les colònies de gats.

- Culminació del desenvolupament de vials per a bicicletes i vianants.
- Reforç del control d'establiments alimentaris.

Grup 2. Estils de vida i Suport comunitari per la reducció de les desigualtats en salut

- Suport i acompanyament emocional en la vellesa.
- Reforç dels programes de salut mental comunitària.
- Reforç del suport a famílies i escoles amb infants amb dificultats d'aprenentatge i de neurodesenvolupament.
- Reforç de les polítiques d'envelliment actiu des dels 50 anys.
- Reforç de l'educació alimentària en infants i adults.
- Opcions d'activitat física aptes per a persones amb discapacitat o amb estils de vida més sedentaris.
- Reducció de l'ús excessiu de pantalles.
- Alternatives de lleure sense alcohol.
- Acompanyament en el maneig de patologies cròniques habituals (hipertensió, diabetis, colesterol alt, ansietat, obesitat, artrosi).

Grup 3. Treball en xarxa en salut

- Cogovernança en salut
- Treball en xarxa en salut
- Millora de l'atenció sanitària

Els grups de treball creats van reunir personal sanitari del CAP, personal tècnic i polític de l'Ajuntament i personal dels equipaments municipals.

Cada grup de treball va revisar els reptes de salut identificats a la diagnosi i, posteriorment, debatre i prioritzar propostes d'acció per abordar-los.

Cada trobada va ser resumida en un document de relatoria que va ser enviat als assistents.

Els resultats dels grups de treball van permetre elaborar una fitxa detall de cada acció prioritzada. En aquesta fitxa hi queden recollits:

- Els objectius de l'acció
- La descripció
- Els agents impulsors
- Les fases i terminis d'implementació
- Els recursos necessaris
- Els indicadors de resultats esperats

Un cop elaborades, les fitxes de les accions van ser revisades pels agents designats com a responsables de la seva implementació. Les esmenes van ser incorporades, quedant així validades tant les fitxes detall com el pla d'acció en salut en conjunt.

A continuació, pot veure's la relació de persones participants a les comissions de treball que han donat contingut al Pla.

Grup 1. Entorn Urbà i Ambiental	Grup 2. Estils de vida i suport comunitari	Grup 3. Treball en xarxa en salut
<ul style="list-style-type: none"> • Neus Hernández, regidora de Salut, Participació, Consum i Festes majors • Filo Martínez Bravo, regidora de Serveis Socials, Gent Gran, Consum, Habitatge, Cooperació • Josep Maria Calaf, tècnic de medi ambient • Mar Gelida, tècnica d'urbanisme • Fàtima, tècnica de promoció econòmica i economia social • Sarai Samper Sierra, D-CAS (Col·lectiu d'Analistes Socials) 	<ul style="list-style-type: none"> • Neus Hernández, regidora de Salut, Participació, Consum i Festes majors • Maite López, regidora de Benestar Social, Educació, Joventut i Infància • Sandra, treballadora social pediàtrica de l'Alt Penedès • Alba París, treballadora social d'adults de l'ABS Penedès Rural Est i Oest • Carles Estela, Educació i immigració • Alba, tècnica de Joventut • Xavi Pujol, Esports • Pili Moyano, Igualtat i Espai El Corriol • Meritxell Raventós, infermera adults CAP • Sarai Samper Sierra, D-CAS (Col·lectiu d'Analistes Socials) 	<ul style="list-style-type: none"> • Neus Hernández, regidora de Salut, Participació, Consum i Festes majors • Ascen Casado, Directora EAP Penedès Rural Oest • Eduardo Borreguero, Adjunt de direcció de l'EAP Penedès Rural Oest • Ana Ros, Directora d'atenció a l'usuari de l'EAP Penedès Rural • Cristian Serrano, Referent de benestar emocional de l'EAP Penedès Rural • Sarai Samper Sierra, D-CAS (Col·lectiu d'Analistes Socials)

